

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 18 (1421) 1977 GEGUŽĖS - MAY 5

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Ateiti kuriant

Mūsų tauta kažkodėl vis daugiau žiūri į praeitį, mažiau į ateitį. Ją, matyt, traukia didinga praeitis, kurioje lietuviai gali plačiau ir laisviau atsikvėpti, pasijusti reikšmingu europiečiu. Taip daryti skatina ir vargana dabartis, kurioje lietuvis jaučiasi grįžęs į su-modernintą baudžiavą. Tokiose sąlygose žvilgsnis savaimingai įsiejo prošvaisčių, kuriose galėtų nušvisti ir vargana dabartis. Kai slegia nelaisvė, žmogus dairosi ten, kur gali pagauti bent mažą laisvės spindulėlį. Tai natūralus procesas, kurį išgyvena dabar lietuvių tauta, esanti ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje. Nors išeivija turi pakankamai laisvės, tačiau savo aspiracijoms atramų įsiejo ypač praeityje. Negana to, ji yra susirūpinusi savo pėdsakų palikimu, savo testamentais, archyvais, kuriuose galėtų palikti dokumentus, liudijančius atliktus darbus. Taigi, abiejose Atlanto pusėse jaučiamas stipresnis tautos žvilgsnis praeitin, negu ateitin. Galėtume sakyti, kad tokia laikysena yra aušrinės Lietuvos tęsinys. Juk atgimstančios Lietuvos stiprybė ėjo tik iš praeities, iš sudidvyrintos istorijos. Nors po to labai daug kas pasikeitė, bet vidinė mūsų laikysena netoli tenuėjo nuo romantiškosios.

Nors toks žvelgimas praeitin yra būtinas, tačiau nepakankamas. Tauta, kuri žiūri tik praeitin, žengia užmerktomis akimis ateitin. Praeitimis reikia gyventi, bet joje nepasakėti, ja galima žavėtis, bet negalima užmiršti dabarties, vedančios ateitin. Praeitis turi įkvėpti ateities darbams. Dėlto mūsų žvilgsniai turi daugiau krypti ateitin, matyti pavojus ir pasiruošti juos sutikti. Ir tuo momentu, kai išdrįstame atverti akis į ateitį, pajuntame likiminį klausimą: ar lietuvių tauta, gyvendama svetimųjų vandenyne, pajėgs išlikti? Tai klausimas, kuris turėtų rūpėti visiems tautos nariams. Kai visi jaus likiminę atsakomybę, gyvens taip, kad tauta stiprėtų, o ne silpnėtų. Tai sakant prisimena elementari, bet gal primiršta tiesa, kad visuose pavojingiausiose tautos gyvenimo etapuose pagrindinis išlikimo židiny buvo šeima. Ji sugebėjo išsaugoti lietuviškąją ugnį net ir sunkiausiais laikais, kai ne tik nebuvo jokių kitų pagalbinių veiksmų, bet dargi tie veiksniai (rusų mokykla, valdžios institucijos) veikė prieš lietuviškos šeimos interesus. Iki šiol dar niekas neišrado stipresnės atramos, kaip sąjovį šeimai. Ir šiandienai jau tenka likiminė atsakomybė, kai visa tauta turi kovoti už savo egzistenciją. Ją puola įvairūs kiti veiksniai, užsimoję gultinės dalgiu, bet atsiminti ir pasakoti, kurios yra tapusios mažomis tvirtovėmis.

Dėlto visų mūsų akys šiandienai ir krypta į lietuviškas šeimas, kuriose šiaip ar taip lemiančios reikšmės atsakomybė tenka motinai. Nors gyvename ne matriarchato laikotarpiu, tačiau šeimos auklėjime motinai priklauso gyvybinės reikšmės dalis. Taip buvo praeityje, taip yra ir dabar, nors gyvenimo sąlygos labai pasikeitė, šeimos struktūra ir tradicijos taip pat, tačiau motinos pakeisti niekas neįstengia. Kaip ir senovės motutė sengalvėlė, taip ir modernioji motina yra pagrindinė vaiko formuotoja, įkvėpėja ir vadovė. Ji turi daug problemų, bet visas išsprendžia motiniška širdimi. Didžioji betgi problema yra ta, kad modernioji moteris, kaip ir modernus vyras, pradeda bėgti nuo šeimos, nuo gyvybinės atsakomybės. Modernioji gyvenimo srovė neša juos tolyn nuo šeimos, arčiau linksmybės krantų. Ji lengvai pasiduoda šiai srovei, nes taip daug lengviau. Šeimos gyvenimas reikalauja aukos, o plaukimas linksmybės sroveje juk savaime vyksta. Modernioji lietuvių moteris neturėtų užmiršti, kad linksmas gyvenimas yra lengvas, bet neprasmingas, absurdiškas, vedantis į išsigimimą, tuo tarpu aukos gyvenimas nors yra sunkus, bet prasmingas, nes kuria tautos ateitį. Šia prasme motina yra tautos ateities kūrėja. Ji kenčia, kaip ir visi kūrėjai, bet tuo būdu palieka atžalas, kurios prazysta ateitimi. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI Radikalus įstatymas

Premjero R. Levesque vyriausybė pateikė Kvebeko parlamentui oficialios kalbos įstatymą, pavadintą prancūzų kalbos charta. Projekto metmenys jau ankščiau buvo paskelbti „Baltojoje knygoje“ ir susilaukė plačių komentarų spaudoje. Naujasis įstatymas oficialia kalba pripažįsta tik prancūzų kalbą visose valdinėse įstaigose, teis-muose, įmonėse, fabrikuose. Įstatymui įgyvendinti bus įsteigta Prancūzų Kalbos Vadyba. „Baltojoje knygoje“ buvo kalbama apie šios kalbos įvedimą į darbovietes, turinčias daugiau kaip 50 tarnautojų ar darbininkų, o įstatymo projektas yra įtraukęs ir mažesnes darbovietes. Visi gatvių, kelių pavadinimai bei ženklai bus tik prancūziški. Firmos taip pat turės naudotis prancūziškais savo pavadinimais. Miestų savivaldybės ir švietimo vadybos, aptarnaujančioms angliškai kalbančius kvebekiečius, oficialių dokumentų pervedimas į prancūzų kalbą atidedamas iki 1983 m. Angliškas mokyklas ateityje bus leidžiama lankyti tik tiems vaikams, kurių bent vienas tėvų yra lankęs pradinę anglų mokyklą Kvebeke. Dabartiniais mokiniams paliekama teisė mokytis angliškose mokyklose, jeigu jie jau yra jų mokiniai, turi jose besimokančių brolių ar seserų arba jų tėvai yra lankę

angliškas mokyklas nors ir už Kvebeko ribų. Ateityje visi imigrantai, net ir angliškai kalbantys, savo vaikus turės siųsti į prancūziškas mokyklas. Be to, baigiantieji angliškas gimnazijas turės išlaikyti prancūzų kalbos egzaminus. Priešingu atveju jiems nebus duodamas brandos atestatas. Naujojo įstatymo paragrafai, oficialia provincinio parlamento ir teismų kalba pripažįstantys prancūzų kalbą, anglų nuomonė, prieštarauja Kanados konstitucijai laikomam Britų S. Amerikos aktui. Jame šioms institucijoms buvo numatytos dvi oficialios kalbos — prancūzų ir anglų. Nėra jokios abejonės, kad įstatymas bus patvirtintas, nes provinciniam Kvebeko parlamentui separatinė Kvebeko partija turi 71 narį. Opoziciją sudaro 28 liberalai, 11 Tautinės Unijos narių ir 2 nepriklausomi atstovai. Perskaičius įstatymo projektą pirmą kartą, už jį buvo pasisakyta 72:21 balsų santykiu. Prieš balsavo liberalai, o Tautinės Unijos nariai atėjo taltkon Kvebeko partijai. Įstatymas dabar svarstomas parlamentiniame komitete.

Federacinio Kanados korporacijų reikalų departamento duomenimis, iš Kvebeko savo centrinės būstinės jau iškėlė 91 juse besimokančių brolių ar seserų arba jų tėvai yra lankę

Jaunos motinos ir kūdikio džiaugsmas. O kad jis lydetų juos per visą gyvenimą ir nuolat skaidrintų kasdienybę

Lenkų poetas apie lietuvius

Į pateiktus klausimus atsako Berkeley universiteto profesorius poetas Czeslaw Milosz

Poeto profesorius Czeslawo Miloszo buvimo metu Toronte po paskaitos turėjau progą su juo trumpai pasikalbėti ir įteikti raštu keletą klausimų, liečiančių lenkų - lietuvių santykius. Neseniai gavau iš jo oro paštu atsakymus į jam pateiktus klausimus lenkų kalba. Čia pateikiu jų vertimą.

— Kaip vertinate lietuvių bendruomenės veiklą išeivijoje?

— Permaži turiu duomenų, kad galėčiau padaryti teisingą sprendimą apie lietuvių bendruomenės veiklą išeivijoje. Bendra pastaba gali būti tokia: gyvieji dažnai dėl įvairių priežasčių klysta, neįvertindami laiko ir padėties. Tik prabėgęs laikas leidžia objektyviau spręsti apie bendruomenės ar asmenų veiklą. Kiekviena emigracija, kaip ir lietuvių, yra sukiršinta, linkusi neįvertinti savo darbu pasiektų rezultatų. Galui klysti, tačiau man atrodo, kad kaip bendruomenė lietuvių išeivija yra geriau susiorganizavusi, negu lenkų.

— Kokio bendradarbiavimo reikėtų — politinio ar kultūrinio?

— Politinis bendradarbiavimas turi remtis ne tik lietuvių - lenkų, bet ir visų Europos pavergtų tautų solidarumu, siekiant savo tikslų. Toje srityje etninės grupės turi viena kitą remti.

Kultūrinis tačiau bendradarbiavimas yra galimas ir pageidautinas tarp tų pačių profesijų — rašytojų, istorikų, menininkų. Kitokiu atveju veikla priverstų prie bespalvių akademijų ir tuščių prakalbų. Tai būtų visiškai bergždžias dalykas.

— Ar sutinkate su lenkų Londono vyriausybės politika, liečiančia rytų žemes, ypač Vilniaus kraštą?

— Lenkų Londono egzilinės vyriausybės nusistatymo Vilniaus klausimu nežinau.

— Kaip, Jūsų nuomone, turėtų būti ateityje išspręstas Vilniaus klausimas?

— Manau, kad mano pusbro-

tacijos šioje provincijoje. Parlamentui pateiktas oficialios kalbos įstatymas tokioms būstinėms numato išimčių, bet jų nėra (Nukelta į 8-tą psl.)

lio Oskaro Miloszo pažūra po I D. karo buvo teisinga. Jis tarptautiniame forumo reikalavo Lietuvai laisvės ir Vilniaus pri-

Poetas prof. CZESLAW MILOSZ Toronte paskaitos metu

pažinimo Lietuvai. (Oskaras Milosz-Milašius buvo lietuvių delegacijos narys taikos konferencijoje Versalyje. S. V.)

Taip pat manau, kad laikysena mažos Vilniaus vietos gyventojų čiabuvių grupės, kuri veikė dvidešimtais metais, taip pat buvo teisinga. Jie norėjo, kad Vilniaus ir apylinkių lenkiškai kalbantieji gyventojai būtų pripažinti kaip specialieji lietuvių kategorija su gimtąja lenkų kalba. Norėjo, kad jiems būtų pritaikytas Suomijos pavyzdys, tai yra dviejų kalbų sistema, kur kalbama suomiškai ir švediškai.

Tiek galiu pasakyti apie praeitį. Tikiu ir turiu viltį, kad Vilnius nepasiduos rusifikacijai ir kad išliks sostinė, o ne provinciniu rusų imperijos miestu.

Profesorius Cz. Miloszu reikiu savo ir „TZ“ skaitytojų vardu padėką už pateiktus atsakymus.

Stepas Varanka

JAV ambasadorius Kanadai THOMAS D. ENDERS ir dr. JONAS ZMUIDZINAS gen. Lietuvos konsulas Kanadai baltiečių vakare Otavoje, parlamento rūmuose

Nuotr. J. Kreilio

Pasaulio įvykiai

NAFTOS IŠTEKLIUS PASAULYJE TUREJO PAPILDYTI JŲRŲ DUGNO grėžiniai, ypač Šiaurės jūroje, kur buvo aptikti palyginti gausūs jos šaltiniai. Balandžio 22 d. Norvegijai priklausančioje Ekofisko srityje Bravo platformos šaltinis išmūšė grėžinio vamzdžio vožtuvus. Per septynias paras ir dvylia su puse valandų apie 7 milijonus galonų išsiveržusios naftos užnuodijo 2.100 kv. mylių Šiaurės jūros plotą, esantį maždaug pusiauakvelyje tarp Norvegijos ir Britanijos. Naftos veržimasis tik penktuoju bandymu sustabdė tokių nelaimių specialistas Red Adairas su savo pagalbininkais A. Hansenu ir R. Hattebergu, amerikiečiai iš Texas valstijos. Nors išsiveržusi nafta nepasiekė nė vienos valstybės pakrančių, jūros gyvūnijai buvo padaryti tikrai dideli nuostoliai. Si nelaimė priverė susimąstyti ir Kanados

vyriausybę, kuri netukus turi patvirtinti Kalgario „Dome Petroleum“ bendrovės teises vykdyti naftos paieškas Arktikos vandenynse — Beauforto jūroje. Minėtoji bendrovė šaltinių grėžiniams yra numaciusi \$400 milijonų. Kadangi Kanadoje sparčiai mažėja turimi naftos ištekliai, jų paieškos yra būtinos, bet jos sudaro didelę gamtos apsaugos min. R. LeBlancui. Šiaurės jūrą ištikusi nelaimė lengvai gali pasikartoti ir Beauforto jūroje, nes niekas negali garantuoti, kad ir čia naftos šaltinio spaudimas neišmūšs vamzdžių vožtuvų. Savo rekomendacijas min. R. LeBlancas netrukus turi pateikti premjero P. E. Trudeau vyriausybei. Atrodo, iš „Dome Petroleum“ bendrovės bus reikalaujama sustiprintų saugumo priemonių tokioms nelaimėms išvengti ar bent joms sustabdyti rekordiniu laiku.

STUDENTŲ DEMONSTRACIJOS

Kanados Estų Tarybos užsienio reikalų vadovas L. Leivatas „Toronto Sun“ dienraštyje atskleidė Tartu universiteto studentų demonstracijų detales, kurias stengėsi ignoruoti sovietų spauda, kai jos įvyko 1976 m. gruodžio 3-4 d.d. Kalbėdami su užsieniečiais, sovietų propagandistai kaltę suvertė nedidelei studentų grupei, negalėjusiai patekti į vakarietiškos „rock“ muzikos koncertą. L. Leivato gautais duomenimis, demonstracijos buvo masinės ir nieko bendro neturėjo su ta muzika. Remdamiesi Helsinkio konferencijos susitarimais, studentai reikalavo nepriklausomybės Estijai. Demonstracijomis jie pasisakė prieš Estijos rusifikaciją estų išvežimu į Sovietų Sąjungą ir rusų atvežimu Estijon, prieš Estijos kultūrai skirtą sociologinio departamento uždarymą, paskaitų skaitymą rusų kalba, akademiniais darbams įvestą cenzūrą, nuolatinį draudimą naudotis vakarietiška informacija. Demonstrantus išskleidė iš Talino bei kitų vietovių atvežti papildomi KGB daliniai. Praėjus penkiems mėnesiams, šimtai studentų tebėra suimti ir tardomi. Visi Tartu universiteto studentai turi įteikti raštiškus pasiaiškinimus, nurodančius kur jie buvo ir ką veikė demonstracijų dienomis. Universitetą dabar griežtai kontroliuoja KGB pareigūnai su naujuoju rektorium Arnoldu Koppu.

RŪPINASI TEISEMS

Prancūzijos Strasboure dvi dienas posėdžiavo parlamentinis Europos Tarybos ansamblis, jungiantis 19-kos valstybių parlamentus. Pagrindiniu darbotvarkės punktu buvo pasiruošimas Belgrado konferencijai. V. Europos parlamentarai nutarė, kad pagrindą Rytų-Vakarų atolydžiui turi sudaryti pilnas žmogaus teisių įgyvendinimas, kurį laužo Sovietų Sąjunga ir jos satelitai. Šia proga prisimintinas Belgijos piliečio A. Pype nuteisimas Leningrade už atsišaukimų platinimą. Nuteistasis, remdamasis Helsinkio konferencija, protestavo prieš žmogaus teisių pažeidimus Sovietų Sąjungoje. Teismas jam paskyrė penkerius metus griežto režimo stovyklo-

KUR DINGO URANIJUS?

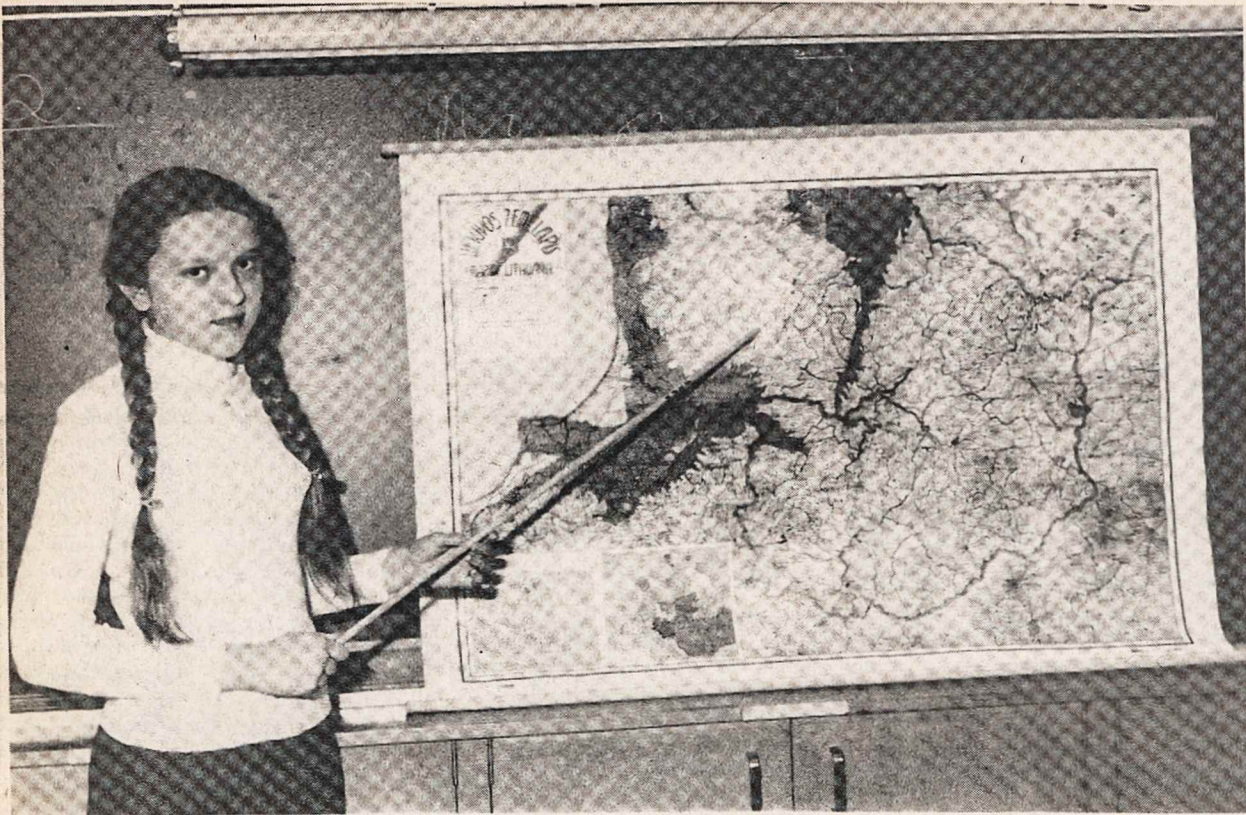
Prieš devynerius metus transportu laivais su V. Vokietijos vėliava iš Antverpeno uosto išvežė 220 tonų uranijaus į Genuvą, bet šio uosto jis nepasiekė. Keturių valstybių žvalgybos institucijos, tyrusios šį incidentą, transportu laivų surado Viduržemio jūroje su kitos valstybės vėliava ir kita igula. Uranijus buvo dingęs. Kyla rimtas įtarimas, kad jis atsidūrė Izraelyje, 1963 m. įsigijusiame atominį reaktorių iš Prancūzijos. Izraelio vyriausybė neįsileidžia Atominės Energijos Tarptautinės Agentūros inspektorių Dimonon, kur Negevo dykumoje yra minėtasis reaktorių. Spėjama, kad iš 220 tonų uranijaus jis galės pagaminti pakankamai plutonijaus 30-čiai atominių bombų, kurios savo pajėgumu prilygs į Nagasakį numestai amerikiečių bombai. Ligi šio laiko pagaminto plutonijaus turėtų užtekti jau 15-kai atominių bombų. Uranijaus vagystę yra paneigusi Izraelio vyriausybė, tačiau šiuo įvykiu dabar susidomėjo JAV senato žvalgybos reikalų komitetas ir žada praveisti specialų tyrimą.

200.000 DARBŲ

Prancūzijos prez. V. G. d'Estaingas, norėdamas atverti socialistų-komunistų koalicijos laimėjimus savivaldybių rinkimuose, nutarė gerokai sumažinti bedarbių skaičių. Jų Prancūzijoje dabar yra daugiau kaip milijonas. Dvylikos mėnesių programą nedarbui sumažinti paskelbė premjeras R. Barras. Tų 200.000 darbų programą daugiausia finansuos papildomi mokesčiai gazolinui, įvairiomis pašalpomis nukreipiami į darbdavius. Naujoji programa taipgi padidins valstybinius vaikų priedus ir senatvės pensijas. Ypatingas dėmesys bus skiriamas jauniems darbininkams iki 25 metų amžiaus. Ši programa liudija prez. V. G. d'Estaingo pasirošimą parlamento rinkimams, iki kurių datos teliko vieneri metai.

NUTEISE TERORISTUS

V. Vokietijos teismas, posėdžiavęs 23 mėnesius specialiai pastatytame pastate prie Stuttgarto Stammheimo kalėjimo, nubaudė kalėjimu iki gyvos galvos teroristus A. Baderį, G. Enslinaite ir C. Raspe už amerikiečių pulkininko ir keturių karių nužudymą Frankfurte ir Heideberge 1972 m. susprogdintomis bombomis. Vyr. teisėjas E. Fothas atmetė gnyvų argumentą, kad šie veiksmai iš tikrųjų buvo protesto demonstracijos prieš Vietnamo karą. Papildomus kaltinimus šiai trijulei sudarė 34 žmogžudystės bandymai bei kriminalinės suokalbys. Bylos užbaigos nesulaukė A. Baaderio bendrininkė Ulrikė Meinhofienė, pasikorusi kalėjimo kameroje pernai pavasarį. A. Baaderio ir U. Meinhofienės gauja V. Vokietiją terorizavo 1970-72 m., kol pagaliau buvo susekta ir suminta.

“Čia mano tėvų gimtinė” — rodo žemėlapyje Toronto Maironio mokyklos mokinė

Nuotr. S. Dabkiaus

Tu žydėsi mūsų mintyse...

NIJOLĖ GVERZDYTĖ

Sunku ką nors naujo pasakyti apie vieną iš svarbiausių žmonių mūsų gyvenime — tai mūsų mamą. Galima daugelį knygų parašyti ir valandas prašnekėti apie ją, ir vistiek kiekvienas pasilieka prie savo nuomonės: kokia mama buvo ar turi būti.

Man nereikia pasakoti jums apie motinos meilę, nes mes visi pergyvenome vaikystės ir jaunystės dienas, nors manosios dar nevisai peržydėjo. Mes visi prisimename tą mūsų mamą — jos šypseną, jos glamonėjimą, jos nuovargį nuo sunkaus namų darbo, bet ir taip pat jos grasišnius ir barimus, kai neklausydavome jos arba pareigų neatlikdavome.

Užsimerkime visi. Prisiminkime mamąs vaizdą mintyse, išgirsime jos balsą, atsiminkime jos rūpesčius, jos ašaras, prasėdėtas nemigos naktis mums sergant. Ar mes atpažintume jos žingsnius, kurių aidas teikdavo daug ramybės ir saugumo mums maziems.

Motina yra specialiai vaiko auklėtoja: ne tik moko vaiką elgtis, bet ir laiko jį drausmė. Ji dažnai laikoma atsakinga už vaiko elgesį. Pavyzdžiui, jeigu vaikas negerbia kitų suaugusių, tai ką visi kaltina? Motina! Kiti sako: “Ji nemoka auginti, drausmės palaikyti, ne išmoko mandagumo. Dažniausiai yra daug lengviau kaltinti motiną, negu pagalvoti, kad pats vaikas yra individas ir nevisada prima motinos mokymą. Motina yra svarbi dvasiniame vaiko pasaulyje. Jei vaikas nusiminges, motina drąsina, jei vaikas bijo ką nors pradėti naujo, motina paskatina. Tuo būdu motina įkvėpia jam drąsos eiti mokslus, sudaryti draugystes ir pradėti asmeninį gyvenimą. Jei vaikui kas nesiseka, motina apgailestauja su vaiku tą nelaime, bet tuojau ragina jį nenusiminti ir nepasiduoti. Jei ne mūsų mamų, ar mes būtume tokie žmonės šiandien, kokie mes esame? Ar ne mūsų siekimai kyla iš mūsų mamų svajų? Mes dažniausiai siekiame mokslo, kad patenkintume mūsų mamų. Tik vėliau, kai pradėdamas bręsti, pastebime, kad mes dirbam sau, o ne jai. Jos raginimas dažnai įdiegia mums ateities ambicijas ir gyvenimo tikslus.

Motina taip pat pirmoji įkvėpia religiją vaikui. Kai vaikas jau šneka, ji pradeda mokyti poterių, kuriuos kalba kartu su vakarą. Ji pasakoja apie Dievo gerumą, prižiūri, kad vaikas eitų į pamaldas kas sekmadienį ir vykdytų Dievo įsakymus. Net ir dabar, man Londone gyvenant, mama paskambina kas sekmadienį ir pirmas jos klausimas: “Nijole, ar jau buvai Mišiose?” Kas mokoma mokykloje, motina bando praktiškai įvykdyti namuose. Jei nėra mamų priežiūros namuose, tai nereikia stebėtis, kad vaikas lieka silpnas savo tikėjime.

Didelė pareiga motinos yra būti lietuvių kalbos mokytoja. Ji kalba lietuviškai ir vaiką nuo kūdikystės ir jį pripratina girdėti lietuviškus garsus. Jo pirmoji kalba yra lietuvių. Jis išlaiko ją, jeigu namuose yra kalbama lietuviškai. Aš gerai atsimenu, kai buvau jaunutė ir pradėdavau angliškai “vapalioti”, mama vis bardavo, reikalaudavo, kad visada su broliais kalbėčiau lietuviškai. Kai kada net grasindavo dir-

žu mums visiems. Nenorom lankydavome lietuvišką mokyklą kas šeštadienį. Kas gali norėti šeštadienį eiti į mokyklą, kai televizijoje rytą rodo “mikimauzus”. Taip pat ji turėjo verstimus kas vakarą atlikti lietuvių kalbos pamokas. Mes skųsdavomės, kad turime ką nors svarbesnio daryti, bet mama geriau žinojo. Dabar, žiūrėdama atgal į tas dienas, gailiuosi, kad stropiau nesimokiau. Kai paaugė, tikrai pamatai, kokia svarbi yra ta lietuvių kalba. Ir kaip dėkinga esu savo mamai, kad ji prižiūrėjo mano lietuvių kalbos vartojimą. Net ir dabar, kai prieinu prie jos ir vieną, kitą žodį įmaišau angliškai, ji tuojau sako: “Nijole, nesuprantu ką sakai — pakartok lietuviškai”.

Per lietuvių kalbą mama perduoda tėvynės meilę vaikui. Vaikas ar jaunuolis, galėdamas susikalbėti lietuviškai, gali lengviau dalyvauti jaunimo organizacijose. Tos organizacijos ugdo patriotizmą ir sustiprina tėvynės meilę vaiko sieloje. Tik pasižiūrėkim aplink save, ypač didesniuose miestuose, kur yra daug jaunimo. Tie, kurie priklauso prie lietuviškų organizacijų, dažniausiai kalba gerai lietuviškai ir turi stiprią tėvynės meilę. Jei mama dalyvauja organizacijose ir lanko lietuvių susibūrimus, stovi kaip pavyzdys savo vaikui. Namuose ji kalba ir aiškina apie Lietuvą, kokia ji buvo nepriklausomybės laikais ir kaip jos žmonės dabar kenčia. Svarbiausia, kad motina remia vaiko dalyvavimą lietuviškoje organizacijose, leidžia jam važiuoti į jaunimo stovyklas ir dalyvauti įvairiuose lietuvių renginiuose.

Kai vaikas paauga, pradeda mokytis gimnazijoje, motinos vaidmuo keičiasi. Ji pasidaro savo vaiko psichologe. Kaip visi žinome, tėvams labai sunku suprasti šių dienų paauglius. Toji motina, kuri visą laiką buvo arti prie vaiko, dabar turi susigyventi su mintim, kad tas vaikas tuoj paliks namus. Sis laikotarpis yra sunkus. Motina jaučiasi, kad ji pasiliko viena, kad jo nematys kasdien ir t. t. O vaikas jaučiasi jau suaugęs, ir ką motina mokė anksčiau, bando viską atstumti. Dabar mama pasidaro “old fashioned”. Atrodo, kad jos galvosena iš viduramžių laikotarpio. Vaikas sako, kad laikai pasikeitė, kad šių dienų jaunimas nėra toks, koks Lietuvoje buvo ir t. t. Šeimos papročiai atstumiami, ir motina suima savo galvą ir klausia save, kur suklydo. Ji pradeda suprasti tą bręstantį vaiką ir atsimena savo jaunystės dienas. Ji

Mažieji draugai Toronto Lietuvių Vaikų Namų darželyje, kuriam vadovauja N. Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys

Nuotr. V. Matulaičio

Kalbėjau su Lietuvos partiečiais

ANICETAS LUKOSIUS

Tik ką grįžęs tautietis iš Europos štai ką pasakojo:

Po apsilankymo ir pasimatymo su savo giminėmis okupuotoje Lietuvoje, t.y. Vilniuje ir truputį Kaune, mūsų grupė buvome jau pakeliui į sekančią komunistinę šalį R. Europoje. Viename tos “didžiosios” šalies aerodrome dar šiek tiek lūkuriamome — baigėme pasiruoti tolimesniam skrydžiui. Kažkuris iš mūsų pranešė matęs didelę grupę jaunų vyrų ir merginų, labai panašių į lietuvius. Kitas dar pastebėjo, kad jų yra apie 40.

Aerodromo maišatyje staiga jie kažkur dingę — tikriausiai buvo išvesti pro kitus vartus. Netrukus pajudėjome ir mes, nes dar reikėjo praeiti pro vieną kontrolę, prieš paliekant tą “žemiškojo rojaus” šalį. Kai atsiradome prie paskutiniųjų vartų, žiūrime, kad ir ta grupė čia belaukianti.

Kadangi mes, turistai, visi buvome geroje nuotaikoje, tarpusavy garsiai lietuviškai kalbėjomės, tai jie atkreipė dėmesį į mus. Mūsų užkalbinti, jie taipogi prašeko lietuviškai. Pasirodo, skrisime tuo pačiu lėktuvu, nes ir jie keliauja maždaug ir tas pačias vietas, gavę atostogų.

Pirmiausia paklausėme, ar jie padės toje kelionėje mums dainuoti. Sutiko. Dar valandėlė ir mes jau viršum debesų. Kadangi ir mūsų buvo netaip jau mažai, šiame lėktuve mes ir jie sudarėme daugumą. Sėsdamiesi susimaišėme ir susėdome drauge su jais, kad būtų lengviau dainuoti.

Visi jie dar pačioje jaunystėje — 20-25 metų amžiaus. Visi vedę, tačiau keliauja tik po vieną iš šeimų.

Lėktuvui vienodai ir monotoniškai užant, užsimezga mums ir jiems idomūs, nekasdieniški pašnekėsiai. Jie sakė esą iš įvairių Lietuvos kampelių, vieni kitų nepažįsta ir tik čia pirmą kartą susitiko. Dirba jie su įvairiais jaunimo rateliais, jiems vadovauja, mokytojauja ir pan. Iš valstybės jie gavo apmokamų atostogų, taigi ir keliauja poilsio net į “užsienio” kurortą. Laikosi jie kukliai, nedrąsiai, galbūt neviską mums ir sako, tačiau jokios propagandos ar ko nors panašaus nė menkiausio šėšelio.

Mes iš karto supratome kas jie tokie. Vienas kitas iš mūsų visai netyčiomis pas kai-

kuriuos pastebėjo po atlapais paslėptus Lenino ženklukus. Visi labai nuoširdūs, simpatiški, visa kuo domisi, mūsų kalbinami mielai šneka, atsako į paklausimus.

Tiesa, nei jie, nei mes neįsėdime tame lėktuve užtraukti lietuviškos dainos, kaip kad žadėjome, bet už tai turėjome puikią, retai besitatikančią progą su jais išsišnekėti, jiems viską apie laisvąjį pasaulį papasakoti. Daugiausia jie domėjosi mūsų ekonominiu bei kultūriniu gyvenimu. Ir čia jie iš mūsų sužinojo tai, ko nė sapne nesapnavo.

Turėjo jie ir porą vadovų, bet kadangi jie buvo “vyresnio brolio” kilmės, silpnai dar suprantą lietuviškai, tai ir mūsų pašnekėsiamis nekludė, be to, jau buvome kito krašto padangėje.

Per tą porą valandų kelionės viršum debesų jie iš mūsų sužinojo, kaip čia mes švenčiame savo tautos šventes, ypač Vasario 16, kai net ir prie Amerikos Baltųjų Rūmų suplevėsuoją mūsų trispalvė. Jie patyrė, jog mes sielojamės savo tautos kančiniams, žinome apie Sibiro kančinius, žuvusius miško brolius. Pasakojom, kad apie juos rašomos knygos, kuriamos poemos, rengiami vaidinimai, tapomi paveikslai. Laisvasis pasaulis stebisi Sibiro lietuvių maldaknyge, “Lietuvos Bažnyčios Kronikomis”, religijos persekiojimu. Visur čia skelbiami Sadūnaitės pasakytą žodžiai teisme. Žinoma, kad Sacharovas Vilniuje nebuvo įleistas ir savo draugo laisvės kovotojo teisma, kad Romas Kalanta yra didžiausias šio meto Lietuvos didvyris laisvuose Vakaruose, kad laisvieji domisi S. Kudirkos, Bražinskų bei kitų laisvės šauklių žygdarbiais.

Jiems buvo didžiausia sensacija, kai sužinojo, kad ir Lietuvos trispalvė, nors ir nedidelė, buvo nuskraidinta ir palikta ant menulio.

Gavo jie iš mūsų ir šokių tokių suvenyrų prisiminimui, net ir amerikietiškus dolerius, kuriuos su dideliu dėkingumu priėmė. Kaikurie iš mūsų, norėdami jiems padėti, net šį bei tą ir nupirkė iš jų, mokėdami doleriais, žinoma, vadovams nematant.

Pagaliau jau kitos šalies aerodrome mūsų keliai išsiskyrė. Su nuoširdumu ir didele nuostaba jie mus atsisveikino, buvo už viską mums dėkingi, linkėjo laimingiausios kelionės.

DISKUSINĖS MINTYS

Lituanistiniai kursai

AL. GIMANTAS

Vasarai artėjant, lietuviškos visuomenės pokalbį temose nepaskutinę vietą užima lituanistinių kursų problematika. Turime galvoje abiejus kursus — čia ir Vilniuje rengiamus. Pastarieji jau sukėlė nemažai kontroversinių minčių, kurios kasmet lyg ir aštrėja. Žodžiu, nuomonių skirtumas yra gal net vis daugiau gilėjantis. Tuo nereikėtų stebėtis, nes skirtingas nuomones tuo pačiu klausimu turi net ir iš anapus atvykę mūsų disidentai. Tad kas galėtų kaltinti tuos mūsų, kurie Lietuvoje nesilankė jau per 30 metų ir kurie turi (mažumas ar daugumos) savą tvirtą nuomone.

Šioje vietoje negalima pamiršti gal kaikam ir nereikšmingu atrodančio fakto, būtent, tų kursų rengėjų Vilniuje lyg ir netikrumo, neryžtingumo, dirbtinai ar normaliai išlaikomo beveik iki paskutinės minutės. Atrodo, ir jie patys nežino ar nėra tikri bus ar nebus šiais metais tokie kursai. Leidimai, lėšos jų ateina iš augščiausio Žemutinės instancijos gali tik rekomenduoti, bet nenurodinėti.

Niekas nežino tikros padėties Vilniuje ir juo labiau čia. Padavusieji prašymus sėdi tyloje ir nežinioje, negalėdami vykdyti tokių ar kitokių vasaros atostogų planų. Tai, žinoma, nenormali padėtis, bet tą kainą turi mokėti tie, kurie, nežiūrint gana ryškios kritikos (ir tokių tėvų), mano, kad šešios savaitės gyvoje, kuriančioje, tegu ir svetimų jėgų viešpatuojamoje Lietuvoje turės įtakos ne tik geresniam lietuvių kalbos išmokimui, bet ir patriotiniam nusietaikimui. Pastarojo amerikinėje išleptintoje aplinkoje begyvendamas mūsų jaunimas kaip tik stokoja.

Žinoma, būtų gryna nesąmonė kelti vilniškius kursus ir

menkinti čia rengiamus. Reikia suprasti, kad vieni bijosi galimų politinių implikacijų (tai visai reali galimybė), kiti varžo materialinių išteklių stoka (kelionė ten ir atgal nėra pigi), tretį turi kitokių asmeninių motyvų.

Aplamai, tų kursų klausimu mūsų jaunimo ir senimo nuomėnės (su išimtimis) labai skirtingos. Gal daugiausia jaunuosius piktina vyresniųjų prielaida, kad jie bus minkšti komunizmo atžvilgiu, kad lengvai pasiduos maskuotai propagandai ir nesunkiai išsoks į raudonųjų bučių.

Tiesą sakant, sunku suprasti kokių pagrindų vyresnieji reiškia tiek daug nepasitikėjimo savuoju prieaugliu? Juk, bent iki šiol, tik iš vyresniųjų tarpo radosi svetimųjų agentų tokių organizacijų raštinėse, kaip anuometinis Vokietijos Raud. Kryžius, VLIKas, ELTA, ALTA. Atseit, faktai rodo, kad ne jaunesniąja karta, bet, priešingai, viduriniąja ir vyresniąja yra daugiau pagrindo nepasitikėti. Uolūs kritikai kažkodėl tai stengiasi pamiršti ir ignoruoti.

Jau yra balsų, šaukiančių, esą vykstančius ir vilniškius kursus reikėtų laikyti šitos pusės disidentais. Toks teigimas turbūt yra grynas neapsižiūrėjimas. Mat, jei visu 100% stovime už ir remiame sovietinius disidentus, remdamiesi Helsinkio dvasia ir susitarimais, nebūtų nuosėklų atsakyti tokios pat, bent moralinės, paramos ir tiems mūsų šioms disidentams, jei iš viso jie tokiais yra.

Jaunimo dialoge su politikais (Niujorko vasario 26-27 d. d.) gana efektyviai buvo reikšta bendroji jaunimo nuomonė mums visiems rūpimais klausimais. Visiškas nesiskaitymas su jų nuomone, motyvais, nepasitikėjimas jais tegali reikšti eventualių jaunųjų ištūmimą iš bendrųjų reikalų srauto.

ANDRIUS VAICIONAS iš Ošavos, Ontario, dar jaunas mokinys, drožinėja įvairius lietuviškus kryžius bei koplytėles. Nuotraukoje matome jį dalyvaujant baltiečių parodoje Toronte su savo kūriniais

Gyvena Vokietijoje, dirba Lietuvai

KUN. BR. LIUBINAS

Neseniai atrodė, kad LS majoras Jonas K. Valiūnas dar visai jaunas, o šiandien jau ir jam yra suėję 60 metų amžiaus. Jis gimė 1917 m. kovo 24 d. Samylų kaime, A. Panemunės valsč., Kauno apskrityje. Mokėsis keliose gimnazijose, 1939 m. baigė Kauno augštesniąją technikos mokyklą ir įstojo į karo mokyklą, kurioje gavo ats. leitenanto laipsnį. Neilgai teko dirbti Lietuvoje, nes prasidėjo karas. Nuo 1944 m. vasario pradžios Jonas K. Valiūnas jau Austrijoje pradėjo dirbti kaip elektros inžinierius. Karui pasibaigus, atvyko į Memmingeną ir čia kurį laiką dirbo kaip žinių redaktorius “Mintyje”. Nuo 1947 m. birželio mėnesio pradėjo savo tarnybą LS daliniuose, kuri, laikui bėgant, tapo jo profesija. Pradėjo dirbti leitenanto laipsniu, vėliau gavo kapitano ir majoro laipsnį. 1950 m. buvo iš kuopų pasitraukęs, norėdamas įsidarbinti vokiečių pramonėje, bet, atitinkamo darbo negavęs, vėl už dviejų mėnesių grįžo į LS tarnybą, šį kartą į 8593 LS dalinį Kaiserslauterne. Nuo 1955 m. birželio 1 d. perkeltas į Schwetzingen, kur iki šiai dienai vadovauja 8591 LS kuopai.

Lietuviškajame gyvenime jis reiškėsi visą laiką, bet ypač artimai su juo susijio nuo 1960 m., kai buvo išrinktas į Vokietijos LB tarybą, kurioje veikia be pertraukos iki šios dienos. Ilgą laiką buvo taip pat valdyboje (nuo 1960 rugsėjo iki 1961 rugsėjo ir nuo 1962 iki 1973). Valdymui pirmininkavo 8-rius metus (1965 — 1973). Tarybos jis visą laiką išrenkamas ir jai atstovauti Vasario 16 gimnazijos kuratorijoje. Jau daug metų yra tarybos prezidento pirmininku, porą kartų yra atstovavęs Vokietijos LB Pasaulio LB seimuose.

Lietuviškumas karjerai nekenkia

Algimantas Eimantas — Kanados ministerio referentas

Sis mūsų tautietis, baigęs Vakarų Ontario universitetą Londone, pradėjo čia dirbti veterinarų žinyboje. Po poros metų jis gavo paaugštinimą ir buvo paskirtas tos žinybos vieno departamento viršininku Winnipege. Neseniai jis vėl gavo didelį paaugštinimą — buvo pakviestas į pačią ministeriją Otavoje ir paskirtas asmeniniu veteranų ministerio referentu — per jį dabar eis visas ministerio susirašinėjimas.

A. Eimantas Londono ir kitų apylinkių lietuvių yra labai gerai žinomas. Jis gyvai reikšėsi lietuviškoje veikloje, ypač skatuose, eidamas vadovaujančias pareigas. Vedė taip pat labai aktyvią lietuviškoje veikloje Birutę Ratkevičiūtę. Lietuviškumas jų šeimoje yra pirmieji dalykas: jie ir vaikus krikštijo tokiais tautiniais vardais, kurių neįmanoma suanglinti. Jis buvo ir pirmosios Lietuvių Dienos Londone pirmininku. Iš viso to matyti, kad lietuviškumas kar-

Privačiame gyvenime jis labai aktyviai reiškiasi šaudymo sporte. Yra laimėjęs daug kartų pirmaujančias vietas Vokietijos vyresniųjų šaulių klasėje.

Jonas K. Valiūnas yra vedęs jau Vokietijoje. Jo žmona yra vokiečių, bet labai lietuviškai nusiteikusi ir šiek tiek moka lie-

JONAS K. VALIŪNAS, lietuvių visuomenės veikėjas V. Vokietijoje

tuviškai kalbėti. Jie turi du sūnus ir tris dukras. Vyriausioji dukra Aldona jau išteikėjusi ir gyvena Amerikoje. Sūnus Algis, baigęs Vasario 16 gimnaziją, atitarnavęs Vokietijos kariuomenėje, dabar studijuoja techniką Darmstade. Kiti du dar mokosi Vasario 16 gimnazijoje.

Sukaktis buvo gražiai atšvęsta 8591 LS kuopoje kovo 25 d. Dalyvavo apie 150 svečių, pasakyta taug sveikinimo kalbų, įteikta dovanų. Reikia tikėtis, apie J. K. Valiūno darbus bus galima dar parašyti nekartą.

jera! nekenkia. Linkime tokios pat sėkmės ir ateityje.

E. Danilūnas

ALGIMANTAS EIMANTAS, Kanados karo veteranų ministerio referentas

Tokia buvo naujo ateivio pradžia Kanadoje 1947 metais

Nuotr. Vyt. Maco

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PREMIJOS ŽURNALISTAMS

Metinės V. Kapsuko - Mickevičiaus premijas, skiriamas žurnalistų Sąjungos sekretoriato, laimėjo: "Švyturio" žurnalo redakcijos skyriaus vedėjas Juozas Jurevičius — už publicistiką komunistinės dorovės temomis, "Biržiečių žodžio" redaktoriaus pavaduotojas Petras Skedžius — už darbo pirmūnų paveikslus knygoje "Biržietiška mozaika", vilniškio "Tiesos" dienraščio mokyklų skyriaus vedėjas Bernardas Saknys — už korespondencijų ciklą "Komunistinis jaunimo auklėjimas". Taigi, visi trys laureatai premijų susilaukė ne už ypatingus žurnalistinius laimėjimus, bet už eilines paslaugas kompartijos propagandai.

ŽIEMOS SUGRIZIMAS

Orų biuro viršininkė Jadvyga Ralienė "Tiesos" balandžio 4 dienos laidoje atskleidžia paskutinį sugrįžusios žiemos pasipardymą: "Ankstyvais pavasariais dažnai pasitaiko, kad kovo paskutinį penktadienį orai atšala. Taip atsitiko ir šiemet. Kovo 27 d. vietomis pasnigo, o kaikuriuose žemaitijos rajonuose sniego storis siekė 6-8 centimetrus. Kovo 29 d. visoje respublikoje vidutinė paros temperatūra nukrito 1-4 laipsniais žemiau nulio, o naktį žemaitijoje minimali oro temperatūra siekė 10-12 laipsnių šalčio. Kovo paskutinę dieną nuo Vidurmečio atkeliavęs ciklonas pridrebė sniego Vakarų Europos pietrytinėse šalyse, taip pat ir mūsų respublikoje. Balandžio pirmąją ganta iškūrė pokštą — trumpam sugrąžino žiemą..." J. Ralienė betgi pranašauja, kad sniegą ir šlapdrią greit pakeis šiluma. Vidutinė balandžio temperatūra busianti 5-7 l. šilumos su nedideliu kritulių kiekiu.

POLITINĖS DAINOS

Šiaulių K. Preikšo pedagoginiame institute įvyko politinės dainos konkursas "Už antimperialistinį solidarumą ir kovą už taiką". "Komjaunimo Tiesos" 70 nr. skelbiama: "Jaunieji dainininkai, tarsi iškilusiam ir žemės pulsą, pritarant gitaromis, pasakojo apie kapitalizmo piktaizdes, apie vaikus, žuvusius karo metu, išnaudojimą, sunkią emigrantų dalį..." Komunizma garbinantys dainininkai dainavo: "Žmonės, nereikia karo", "Zeme, mes tavo vaikai", "Džiaugsmu žemei skamba", pagal kompartijos įtaigą pšėdami ramų gyvenimą Sovietų Sąjungoje, kur politiniai disidentai siunčiami į psichiatrines ligonines. Festivalio laureatų koncerte dalyvavo: V. Vaišvilos vadovaujami Šiaulių K. Preikšo pedagoginio instituto studentai, E. Petrovo ir R. Siautkulo duetas, Šiaulių J. Janonio vidurinės mokyklos abiturientas A. Pozdniakovas. Politinės dainas lietuvių poetų tekstais dainavo svečiai — Romas Gižys, Zita Povilnaitė ir Alfredas Kukaitis. Savo dainų ciklą atliko ir programos vadovas šiaulietis V. Stakenas.

BALANDINIS RETROFILMAS

Balandžio 1-ąją vilniškis savaitraštis "Literatūra ir Menas" pernai kažkodėl praleido be įprastinės spaudos anties. Vienas jo ankstesniųjų balandinių pokštų apie Puntuko

pervežimą iš Anykščių į akmenų muzėjų Mosėdyje susilaukė netgi graudaus vedamojo čikagiskės "Naujienose". Šiemetinei balandinei spaudos ančiai "LM" redaktoriai pasirinko Daumanto Sainio reportažą "Filmuojama tolina praeitis" apie Vilniaus fizikų išrastą retrofilmo aparatą praeities vaizdams atkurti. Pateikiamas vienos Vilniaus laboratorijos vadovo Jurgio Bandzos pareiškimas apie dokumentinį retrofilimą, atkūrusį 1236 m. įvykusį Saulės muši. Trūksta tik garso, bet ir jį iš praeities ištrauks patobulinta aparatūra. Daroma išvada, kad vilniečių išradimas ypač bus naudingas teisingumo organams, nes jo dėka filmo juoston bus perkeltos visos įvykdyto nusikaltimo detalės. Bene gražiausiai šį balandinį "LM" pokštą specialiu vedamuoju pasveikino Bostone leidžiamas "Keleivis", primindamas jo iniciatoriams, kad jų išradimo dėka dabar taipgi bus galima pilnai atkurti visus kompartijos, Stalino bei kitų vadų nusikaltimus, net ir Lietuva Sovietų Sąjungai parduosią V. Molotovo-J. Ribbentropo sutartį. Tada visas pasaulis galės pamatyti, kad Lietuva neįsijungė savo noru Sovietų Sąjungon kompartijos surežisuoto balsavimo keliu, bet buvo sulikviduota anuometinių diktatorių — Stalino ir Hitlerio...

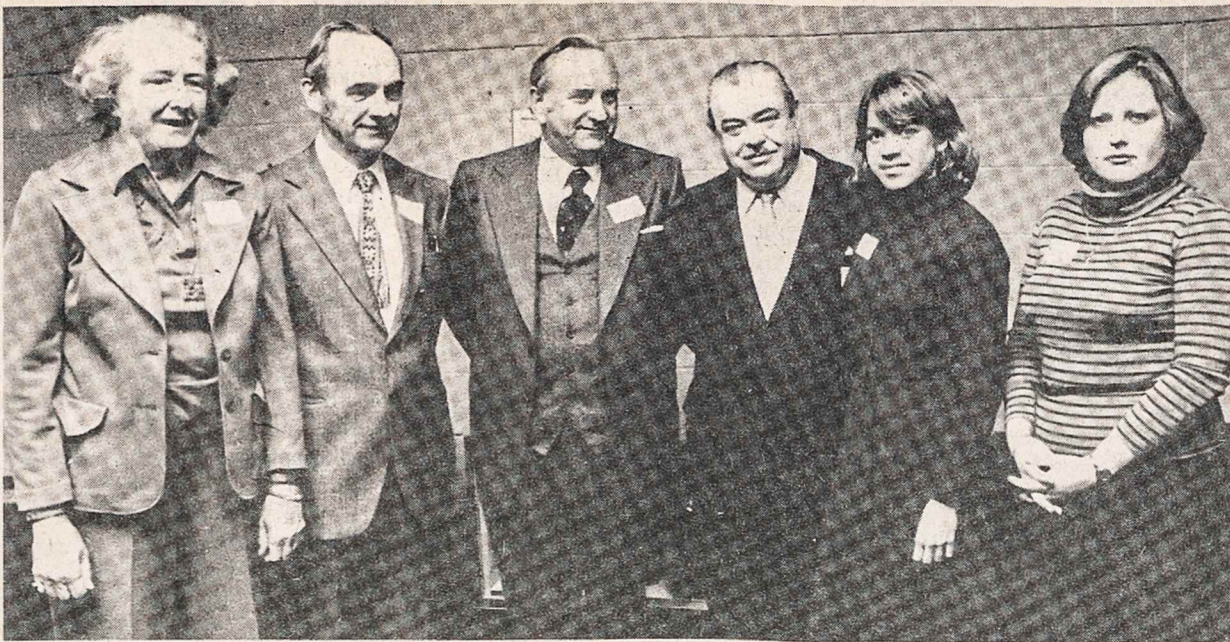
ANKSTYVAS PAVASARIS

Laivų judėjimas Nemune šiemet buvo pradėtas kovo 5 d., t.y. trim savaitėm anksčiau, negu pernai. Tai dieną vilkikai "Aleksionis" ir "Čeponas", vadovaujami kapitonų M. Brazauskos ir G. Griškaus, Kaunan iš Šilalės parplukdė baržas su statybiniomis medžiagomis, sėkmingai įveikdami 12 mylių nuotolį. Oficialia didžiosios laivininkystės pradžia betgi laikoma kovo 22 d., kai pirmojon kelionėn Nemuno žemupyje buvo išlydėti laivai "Aista" ir "Aitra" su kapitonais J. Valatka ir St. Poderiu. Nemuno laivininkystės valdybos viršininko E. Albrechto pranešimu, ši sezona laivų skaičių papildys motorlaivis "Anykšta", pastatytas Kauno laivų remonto įmonėje. "Anykšta" yra jau kelintą šios įmonės gaminy, skrodžiantis Nemuno bangas. Keleiviams pervedti jį šiol buvo naudojamos keturios greit plaukiančios "Raketos", šiemet susilauksiančios dar vienos savo sesers. "Raketomis" atidaromos susisiekimo linijos Kaunas—Birštonas ir Kaunas—Nida—Klaipėda. Iš Kauno į Klaipėdą šie greitieji laivai nuplaukia per penktą valandą.

ARTILERIJOS SVIEDINIAI

Ekskavatoriai J. Jucys ir J. Prapuolenis, kasdami duobę naujo pastato pamatams pietiniame Klaipėdos pakrastyje, šalia Šilutės plento, aptiko krūvą artilerijos sviedinių. Teko šauktis išminuotojų pagalbos, kurie ten dirbo keletą savaitių, vadovaujami karininko A. Kisielovo. Spauda ypač giria karius R. Vainavičių, S. Kazakova, sviedinius padėjusį atkasti traktorininką P. Galdiką. Tame II d. karo užsilikusiam sandėlyje buvo rasta apie 700 sviedinių bei kiotikių sprogmenų. Visus juos sėkmingai pavyko išgauti už Klaipėdos ribų.

V. Kst.

Ontario etninės spaudos atstovai, aplankę Ryersono politechnikos institutą. Iš kairės "Canadian Scene" redaktorė G. Ruth, "T. Žiburių" atstovai V. Matulaitis, instituto viceprezidentas ir Ontario daugiakultūros tarybos pirm. Korey, Ontario Etninės Spaudos pirm. Vl. Mauko ir jo bendradarbis

Š.m. gegužės 7, šeštadienį, Hamiltono Jaunimo Centro salėj
(48 Dundurn Street North)

Aušros Vartų par. choras rengia

Pavasario pobūvi

- Meninę programą atliks choras, diriguojamas A. Paulionio
- Sokiams gros Vaičiaus orkestras
- Bus įvairių gėrimų, valgių, vertingų laimikių loterija
- Pradžia — 7 valandą vakaro

Bilietai — \$3.50, studentams ir pensininkams — \$2.00. Kviečiame smagiai pasišokti ir užbaigti žiemos sezoną!

Rengėjai

HAMILTON

SAULIŲ SUKAKTIS. Balandžio 16 — 17 d. d. šaulių kuopa atšventė savo veiklos dešimtmetį. Šeštadienį minėjimą pradėjo kuopos pirm. P. Kanopa. Į salę įneštos 9 vėliavos (8 Kanados šaulių kuopų ir Detroito žūrų šaulių "Švyturio" kuopos). Pagerbus tylos minute žuvusius ir mirusius šaulius, maldą sukalbėjo prel. dr. J. Tadarauskas. Po trumpos kuopos apžvalgos, kurią padarė kuopos p-kas, sekė sveikinimai. Nors visi sveikintojai kalbėjo trumpai, bet jų buvo daug, ir ši dalis užsitęsė per ilgai. Si negerovė kartojasi labai dažnai. Kažin ar rengėjams nereikėtų pagalvoti kaip to išvengti. Žodžių sveikino: Šaulių Sąjungos ex vicepirm. inž. A. Sukys, KLB pirm. J. R. Simanavičius, Hamiltono apylinkės pirm. K. Deksnys, ramovėnų vardu K. Baronas, Aušros Vartų par. choro vardu Aldona Matulicz, visos Kanados šaulių kuopos, prel. dr. J. Tadarauskas ir Klevelando "Žalgirio" kuopos vardu Albinas Korsakas. Raštu gauti sveikinimai iš VLIKO, gen. konsulo dr. J. Žmuidzino ir SST pirm. K. Miklovaicio.

vašės. Jų metu perskaityti raštu gauti sveikinimai: "Gyvataro", buv. cv valdybos p-ko, St. Butkaus kuopos pirm. V. Tamošiūno, Vytauto D. Rinktinės, Australijos Sidney kuopos, Kestučio kuopos Racine, J. Daumanto kuopos Los Angeles, cv moterų vadovės St. Cecevienės, "Aukuro", "Tremties Trimito" redaktorės St. Kaunelienės.

Žodžių sveikinimai, kaikurie kalbėtojai sakė "šauliai". Argi taip sunku išarti žodį šauliai? Klaidingas ištartimas labai rėžia klausančiojo ausį. Ad.

METINIS Žūkautojų ir Medžiotojų Klubo "Giedraitis" narių susirinkimas šaukiamas gegužės 15, sekmadienį, 15 v., savos šaudyklos patalpose (už Kaledonijos). Bus svarstomi įvairūs klubo reikalai, ypač klubo pastato padidinimas. Kadangi dabartinė klubo valdyba savo kadencijos nebaigė, tad valdybos rinkimų nebus. Po susirinkimo bus kuklios vašės ir linksmoji dalis. Kviečiami dalyvauti ir būsimieji nariai.

Valdyba

VYSK. M. VALANČIAUS LITUANISTINĖ MOKYKLA 1976-77 m. m. baigia gegužės 14 d. šia tvarka: pamaldos — 9.30 v. r. AV šventovėje. Po pamaldų Jaunimo Centre — užbaigimo iškilmė. Dalyvauja visi mokiniai ir mokytojai. Kviečiame visus tėvus ir mokyklos rėmėjus. Užbaigus oficialią dalį, bus vašės visiems dalyviams.

Tėvai, kurie dar nesumokėjo mokyklos išlaikymui nustatyto mokesčio, prašomi atsilgti.

Nuoširdi padėka torontiečiui Petriui Misičevičiui už auką mokyklai — \$45.

Mokyklos vedėjas

Sudbury, Ontario

KLB SUDBURIJO APYLINKES valdyba gegužės 14, šeštadienį, lenkų Sv. Kazimiero parapijos salėje, 210 Drinkwater St., rengia motinų pagerbimą. Paskaita, meninė dalis, šokiai ir kt. Veiks turtingas bufetas. Pradžia (durys bus atdaros) — 6.30 (Nukelta į 6 psl.)

PIGIOS ATOSTOGOS

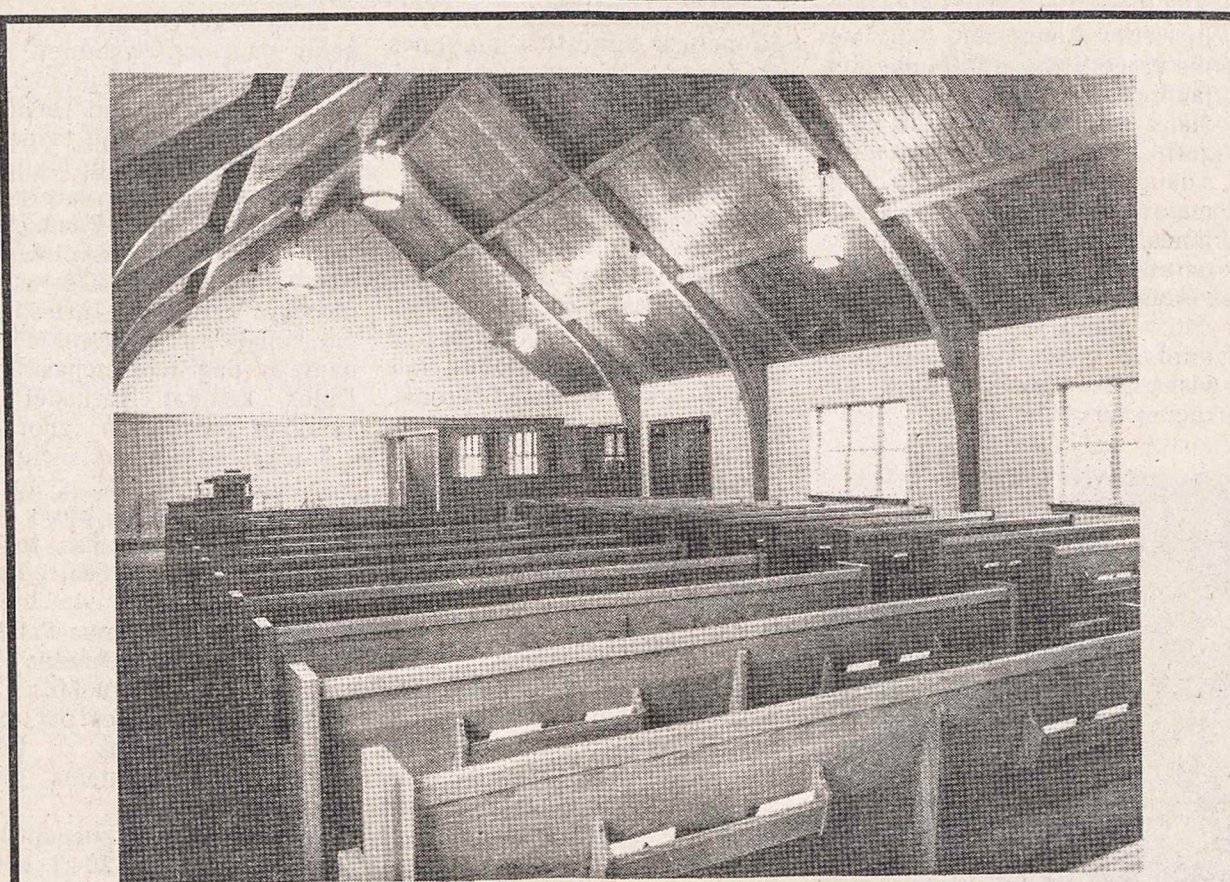
- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis
- Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais
- Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 — 55 metai — 1977

- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais kelių reikalais kreipkitės į

Las

TRAVEL 58 JAMES ST. N. HAMILTON AMERICAN EXPRESS Travel Service 525-8686 REPRESENTATIVE

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd. 615 Main Street East (East of Sanford) Telefonas: 528-6303 HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV KONGRESO atstovų rūmose Vasario 16 paminėta kovo 31 d. Invokacinė maldą sukalbėjo kun. dr. J. Prunskis. Žodį Lietuvos klausimu tarė 14 atstovų rūmų narių. Kaikurie jau buvo kalbėję anksčiau. Lietuvos nepriklausomybės sukaktį skirtingai paminėjo Lietuvos atstovai St. Bačkis, ALTO vicepirm. T. Blinstrubas, dr. J. Balys, "Amerikos Balso" lietuvių skyriaus pareigūnai. T. Blinstrubas su kun. dr. J. Prunskiu šia proga Lietuvos reikalais apilankė atstovų rūmų pirm. T. O'Neillą, narius E. Derwinski, J. Blanchardą.

JAV LB VISUOMENINIŲ REIKALŲ TARYBA, vadovaujama pirm. A. Mačiulaitės-Zerr, savo veiklą aptarė Filadelfijoje įvykusio posėdyje. Su rusiūnais memorandumu Belgrado konferencijai supažindino tarybos ryšininkas Vašingtono A. Gureckas. Jis bus įteiktas atstovų rūmų D. B. Fascello vadovaujamai komisijai, kuri tiria Helsinkio susitarimų pažeidimus. Memorandumas nebus ribojamas tik žmogaus teisėmis — bus atkreiptas dėmesys ir į laisvą tautų apsisprendimą, kurį taip pat užtikrino Helsinkio konferencijos aktas. Žmogaus teisių pažeidimai lies ne tik tautiečius okupuotoje Lietuvoje, bet ir už jos ribų — Sibire, Gudijoje, Kaliningradu pavadintoje Karaliaučiaus srityje. D. B. Fascello vadovaujamas komitetas yra paprašęs kun. K. Pugevičių paruošti suglausta forma pranešimą apie tikėjimo teisių pažeidimus Lietuvoje. JAV kongreso nariai gerai žino dabartinę būklę okupuotoje Lietuvoje iš JAV krašto valdybos kasmetinio leidinio "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Pranešimą posėdžio dalyviams apie neseniai įsteigtą Lietuvos Žmogaus Teisių Komisiją padarė D. Kezlenė. Ji ypač džiaugėsi Simo Kudirkos, Aušros ir Jono Jurašų išsijungimu. Apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos planuojamą demonstraciją Vašingtone, susieta su Belgrado konferencija, kalbėjo L. Kojelis. Dalyvauti bus kviečiami JAV ir Kanados lietuviai.

"LIETUVIŲ DIENŲ" LEIDYKLA Los Angeles mieste išleido II laidą Algirdo Gustaičio paraštos knygtės "200.000.000 and Lithuania". Joje suglausta pateikiama daug žinių apie lietuvių tautą, jos kalbą, sovietų ir nacių okupacijas, lietuvių pastangas gelbėti žydus. Atskleidžiama dabartinė kova už Lietuvos laisvę, dėl jos susidėginę lietuviai, rašoma apie žymiuosius lietuvių sportininkus, pridedamas Europos žemėlapis su Lietuva ir jos sostine Vilniumi. Leidinėlis yra naudingas mūsų jaunimui ir kitatauties, skaitantiems angliškai. Kaina — \$1.50. Gaunamas pas knygy platintojus ir "Lietuvių Dienų" leidykloje, 4363 Sunset Blvd., Los Angeles, Cal. 90029, USA.

TRUMPĄ PRANEŠIMĄ apie Algirdo Brazinsko bylą Bostono imigracijos teisme paskelbė ten leidžiamas "Keleivis". Savo balandžio 11 d. posėdyje teismas atmetė A. Brazinsko prašymą leisti jam pasilikti JAV ir pasisakė už deportavimą. Kilus ištremimo pavojui, A. Brazinskas vėl galės kreiptis į teismą. Jo tėvo Prano byla balandžio 21 d. turėjo būti svarstoma Niujorke.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS SALPOS būstinė kovo 25 d. persikėlė į naujas patalpas. Naujasis adresas: 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y., USA. Tel. 212-647-2434. Tame name taipgi išsikūrė JAV Lietuvių Katalikų Taryba. Abiejų šių institucijų reikalų vedėjas yra kun. Kazimieras Pugevičius. Lietuvos vyčių lietuviškų reikalų komisija irgi pasiekia tuo pačiu adresu.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS SALPOS būstinė kovo 25 d. persikėlė į naujas patalpas. Naujasis adresas: 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y., USA. Tel. 212-647-2434. Tame name taipgi išsikūrė JAV Lietuvių Katalikų Taryba. Abiejų šių institucijų reikalų vedėjas yra kun. Kazimieras Pugevičius. Lietuvos vyčių lietuviškų reikalų komisija irgi pasiekia tuo pačiu adresu.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS SALPOS būstinė kovo 25 d. persikėlė į naujas patalpas. Naujasis adresas: 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y., USA. Tel. 212-647-2434. Tame name taipgi išsikūrė JAV Lietuvių Katalikų Taryba. Abiejų šių institucijų reikalų vedėjas yra kun. Kazimieras Pugevičius. Lietuvos vyčių lietuviškų reikalų komisija irgi pasiekia tuo pačiu adresu.

Australija

DAIL. LEONAS URBONAS, nusipirkęs penkis akurus misko Mittagong prie Sydnejaus, įsirengė gražią "Aro" sodybą, kuri atseitų taps meno centru. Ji jau ir dabar yra įtraukta į lankytinų vietovių sąrašą. Antroje kovo pusėje šioje sodyboje buvo surengtas dvi savaites trukęs meno festivalis su įvairiomis parodomis bei meno žmonių susibūrimu. "Aro" sodyboje vyksta nuolatinė dail. L. Urbono kūrinių paroda.

A. A. ANTANINA LIUTKEVIČIENE, sulaukusi 99 metų amžiaus, kovo 26 d. mirė Adelaidėje. Atrodo, ji buvo seniausia Australijos lietuvi, kilusi iš Pilviškių. Iš savo kuklios pensijos kasmet nemažą dolerių sumą skirdavo Sv. Kazimiero parapijai. Palaidota kovo 29 d. Gražų pamoklų Sv. Kazimiero šventovėje pasakė klebonas kun. A. Spurgis, MIC, atnašavęs Mišias už velionę. Cehcenthamo kapinėse ALB apylinkės vardu su velione atsisveikino K. Taparas, parapijos tarybos vardu — P. Pusdešris. Velionė paliko dukras K. Dičiūnienę, A. Mainelienę ir sūnų L. Liutką. Jos laidotuvisė dalyvavo anūkai A. ir R. Dičiūnai, Australijos karo laivyno karininkai.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ SENELIŲ ŽIDINIUI paremti specialius pietus savo salėje Buenos Aires mieste surengė Argentinos Lietuvių Centras. Nors įėjimas buvo brangokas, salę užpildė gausūs dalyviai, remiantys senelius bei jų sodybą. Padėkos žodį tarė ir su židinio planais supažindino ilgametis pirm. Vincas Grigaitis. Šis renginys židinio išdą papildė 80.600 pezų.

BUENOS AIRES UNIVERSITETO architektūros fakultetą baigė Lijiljana Kaminskaitė. Jaunoji architektė yra gimusi šiame mieste 1953 m. Vaikystėje dalyvaudavo įvairių renginių programose kaip išraiškos šokio atstovė.

Brazilija

LIETUVIŲ SKAUTŲ ORGANIZACIJA Sao Paulo mieste įsteigė 1933 m. s. Edvardas Pažera. 1940 m. jų skaičius buvo pasiekęs beveik 200, bet veiklą teko nutraukti dėl II D. karo. E. Pažeros ir kitų vadovų ji buvo atgaivinta 1947 m., tačiau vėl nutrūko 1952 m. Kun. H. Sulcas 1973 m. įsteigė "Palangos" skautų vienetą, pradžioje turėjusį tik 5 narius. Šiuo metu "Palangai" vadovauja ps. Eugenija Bacevičienė, sutelkusi 60 skautų ir skautių. Kovo 5-6 d. d. skauto vyčio įžodį davė draugininkas R. Saldys, K. Butkus, E. Greičius ir P. Jurgilas.

Peru

EDUARDAS PASKEVICIUS, gimęs Limoje, šešerius metus fotografijos meną studijavo Britanijos sostinėje Londone. Fotografų konkursuose jis ten laimėjo tris premijas ir Limon grįžo, įsigijęs moderniausių aparatų. Jo fotografijos studija Limoje susilaukė tokio pasisekimo, kad nespėja atlikti visų užsakyimų. Pernai jis vedė Rosą Bellido, kurios tėvas yra augsto laipsnio karininkas, einantis svarbias pareigas Peru valdžioje. Jo tėvas Vladas Paskevičius ir motina yra pensininkai, turintys su futbolo rungtynėmis susietos loterijos agentūrą.

Urugvajus

VOKIEČIŲ "BOSH" BENDROVĖS šventėje Montevideo mieste dalyvavo "Ažuolyno" ansamblis. Programa jis turėjo atlikti su vokiečių ansambliu. Pastarajam neatvykus, visa programa užpildė lietuviški tautiniai "Ažuolyno" šokiai, šiltai sutikti gaušiu žiūrovų.

JUOZAS CIESLINSKAS, baigęs Urugvajaus karo mokyklą, karinę tarnybą pradėjo Fray Bentos vietoje.

Britanija

DUBLINO AIRIŲ KATALIKŲ SAJODIS "World Christian Crusade 77", jungiantis ir kitų religijų žmones, savo veiklą aptarė keturiuose posėdžiuose Londone. Dėmesio centre — ryšiu užmezgamas su religinėmis bendruomenėmis Sovietų Sąjungos okupuotoje R. Europoje. Planuojama ekskursija autobusais į R. Europos šalis. Jei ekskursantai nebūtų išleisti į Lietuvą, tokiu atveju bus stengiamasi aplankyti bent Suvalkų trikampio lietuvius Lenkijoje. Posėdžiai buvo užbaigti klebono kun. dr. J. Sakevičiaus atnašomis Mišiose Londono Sv. Kazimiero parapijos šventovėje, kur kelionės į Lietuvą laukia airių katalikų padovanota Marijos statula.

STRAIPSNIŲ APIE N. SADUNAITĘ balandžio 4 d. paskelbė įtakingasis Londono dienraštis "The Times". Savo skaitytojus jis supažindino su šios lietuvaivės byla, jos pareiškimais teisme, kalinimu Mordovijos stovykloje. Straipsnyje taipgi prisimenamas Lietuvos nepriklausomybės netekimas, lietuvių kova už savo krašto laisvę, gyvybę už ją paaukojus R. Kalanta.

Vokietija

DR. JONĖ GRINIŲ, sulaukusį 75 metų amžiaus, specialiu pobūviu kovo 19 d. norėjo pagerbti Muencheno lietuviui. Sukaktuvininko pagėdavimu numatytas renginys buvo atšauktas. VLB krašto valdyba savo "Informacijų" biuletenio 3-4 nr. paskelbė straipsnį apie sukaktuvininko šakotą veiklą, kuri yra gerai žinoma plačiajai lietuvių visuomenei. "T2" taip pat sveikina savo bendradarbi dr. J. Grinį ir linki dar daug išstvermingų bei darbingų metų.

VYSK. A. L. DEKSNYS lankėsi Vasario 16 gimnazijoje. Kovo 20 d. Huetttenfeldo šventovėlėje jis suteikė Sutvirtinimo sakramentą gimnazijos moksleiviams — Stepiui ir Lidiijai Kairiams, Danutei Giesaitėi, Birutei Dirgelaitėi, Algimantui Maciuniui, šioje apylinkėje gyvenantiems Egidijai Šreifelaitėi ir Tomui Verseliui. Mišias koncelebravo svečias iš Romos prel. K. Razminas, kun. K. Gulbinas, kun. A. Bernatoniš ir kun. V. Sarka. Po Sutvirtinimo sakramento apeigų bendri pietūs buvo surengti gimnazijos valgykloje. Jų metu kalbėjo gimnazijos katalikų kapelionas kun. J. Dėdinas, kun. V. Sarka, VLB krašto valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius. Padėkos žodį vyko A. L. Deksnui tarė gimnazijos direktoriaus pareigas ejęs dr. J. Grinius.

INŽ. JONĖ K. VALIUNĖ 60-tojo gimtadienio proga pagerbė jo vadovaujama 8591 LS lietuvių kuopa Schwetzingene. Pagerbtuvėse dalyvavo batalijono vadas plk. ltn. Slofer, apie 150 įvairių tautybių asmenų. Sukaktuvininkas yra dirbęs "Minties" laikraščio redakcijoje, į amerikiečių LS dalinius įsijungęs 1947 m. ir juose pasiekęs majoro laipsnį. Jo vadovaujama inžinerijos kuopa remia Vasario 16 gimnaziją ir VL Bendruomenę. Gilius savo darbą pėdsakus inž. J. K. Valiūnas yra palikęs VLB taryboje ir valdyboje. Pastarajai jis vadovavo 1965-73 m., o tarybos veikloje reiškiasi ir dabar.

Mesos ir puikūs dešros gaminioi

Skanėstai

Kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E.,
HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST.,
HAMILTON — 389-4113

- GUELPH LINE prie PROSPECT,
- BURLINGTON — 639-0510
- LLOYD D. JACKSON SQUARE,
- HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavyse namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street East, telefonas 544-7125

"TALKA"

Darbo valandos: pirmadieniai - ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$8.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7½%
term. depozitus 1 m. 8½%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas... 11%
nekiln. turto pask... 10%

Toronto Maironio mokykloje mokomės, juokiamės, žaidžiamės ir dainuojame, bet niekad nedejuojame. Nuotr. S. Dabkaus

Ką man duoda lietuviška mokykla?

Atsako Toronto Maironio mokyklos VIIIb skyriaus mokiniai

Lietuvių mokykla duoda mums lietuviškumą. Ta mokykla išmoko mus būti Lietuvos vaikais. Mūsų tėveliai nori, kad mes išmoktume kalbėti gražia lietuviška kalba. Dėlto jie namuose sako "nekalbėkit angliškai" ir siunčia mus į mokyklą. Man kartais nepatinka anksti atsikelti ir eiti į mokyklą, nors kartais kitaip galvoju. Lietuviškoje mokykloje mes išmokstame kalbėti lietuviškai, gramatikos, istorijos, literatūros ir geografijos, dainų. Per tikybos pamoką mums kunigas*rodo filmus apie religiją. Kartais mokyti. Jurėnas ateina į mūsų klasę ir parodo mums skaidrių apie mūsų kraštą Lietuvą. Lietuvių mokykla yra labai reikalinga, jei nori būti lietuviu.

Robertas Grybas

Lietuviška mokykla duoda mums daugiau lietuviškumo ir tikėjimo. Kas šeštadienį aš ir visi kiti vaikai atsikėlę važiuojame į šeštadieninę mokyklą. Mes, vaikai, tikrai nenorime, bet reikia išmokti apie lietuvius ir Lietuvos kraštą. Lietuviška mokykla yra naudinga, bet daug laiko užima. Tuo laiku galėtume žiūrėti televiziją arba eiti į krautuves. Lietuviška mokykla mus išmoko gerai kalbėti, kad galėtume kalbėtis su tėvais ir giminėmis, suprasti ką kas kalba. Mokykloje mus moko istorijos, geografijos ir kitų dalykų. Mūsų mokykla moko nuo pat darželio iki dešimto skyriaus. Darželyje moko kaip pradėti kalbėti, o vyresniuose skyriuose — skaityti ir rašyti. Tie žmonės, kurie jau baigė lietuvišką mokyklą, yra patenkinti, kad išmoko kalbėti, rašyti ir skaityti lietuviškai. Aš daug susitinku vaikų ir draugų mokykloje. Mes turime labai dėkoti savo tėvams,

Tautiniai lietuvių drabužiai

Lietuviai džiaugiasi tautiniais savo drabužiais, nes yra vieni iš gražiausių pasaulyje. Visos tautos vertina savo tautinius drabužius ir kartu brangina savo praeitį. Tautiniai lietuvių moterų drabužiai turi galvos dangą, gintarinius karoličius, drobinius baltus marškinius, kikliką, sijoną, žiurštą ir juostą. Mergaičių ir moterų galvos dangos yra skirtingos. Senovėje visos moterys turėjo nešioti skareles. Senovėje moterims neprikaldavo išeiti iš namų neapdengta galva. Mergaitės augindavo ilgus plaukus ir pindavo ilgas kasas. Mergaitės dabar dažniausiai nešioja karūnėles. Tautiniai lietuvių drabužiai yra labai spalvingi ir turi įvairių raštų. Lietuvoje yra penkios skirtingos tautinių drabužių rūšys, būtent: augštaičių, žemaičių, suvalkiečių, dūkų, vilniečių. Jų medžiagos, spalvos, raštas ar pasiuvimas yra skirtingi. Bet jie visi yra nepaprastai gražūs.

Tomas Prakapas, IX sk.

Lietuvos senovėje žmonės ne tik kitaip gyveno ir kitus papro-

tinį kaklaraistį ir kartais skrybėles. Tautiniai drabužiai yra labai brangūs ir sunku juos surasti. Galima ir iš Lietuvos juos įsigyti, bet taip pat yra brangūs. Visi lietuviai labai norėtų įsigyti tautinius drabužius, bet ne visi gali. Dabar Toronto tautiniai drabužiai kainuoja maždaug nuo 300 iki 400 dolerių.

Aida Dovidaitytė, IX sk.

Pavasaris

Pavasaris yra laikas, kai sniegas pradeda tirpti. Po ilgos ir šaltos žiemos medžiai pradeda žaliuoti ir gėlės augti. Dienos pasidaro ilgesnės, šiltesnės, ir paukščiai parskrenda iš šiltų kraštų. Galima matyti žmones važiuojant dviračiais, vaikus žaidžiant kamuolių lauke. Namuose mama pertvarko visą namą.

Pavasarij būna daug švenčių, bet svarbiausia jų yra Velykos. Velykos — tai Kristaus prisikėlimas iš numirusių. Daug mažų vaikų mano, kad Velykos yra tik diena, kai zuikis atneša jiems šokolado ir kitų saldinių, bet taip nėra. Reikia jiems paaiškinti ką Velykos tikrai reiškia ir kodėl mes jas švenčiame.

Dalia Pažerūnaitė, IX sk.

Kelionė į zoologijos sodą

Kai aš nuėjau į zoologijos sodą, pamaniau daug įvairių gyvulių iš Afrikos, Australijos, Šiaurės Amerikos, Pietų Amerikos. Gyvulių prižiūrėtojas šėrė juos. Ten buvo ir programa dideliame pastate: ruoniai žaidė su sviediniu, meškos važiuavo dviračiais. Ten irgi buvo tamsus kambarys, kur buvo daug šikšnosparnių. Buvo ir dramblių, meškų ir daug įvairių paukščių. Tenai man buvo labai įdomu. Aš norėčiau vėl ten nueiti.

Paulius Karosas, VIIa sk.

Buvo karšta diena, ir aš atsėdau po medžiu. Sapnavau, kad ne gyvuliai buvo uždaryti narvuose, bet žmonės. Buvo labai keista, kai į mus žiūrėjo gyvuliai. Bet tada aš atsigirdau. Kaip gera būti laisvai.

Monika Spudaitė, VIIa sk.

Toronto zoologijos sode mes išbuvome visą dieną. Ten buvo labai gražu. Mes nuėjome į Afriką. Ten buvo tigras, liūtai, beždžionės, paukščiai ir daug kitų. Australijos skyruije matėme kengūras, meškiuką ir daug kitų. Aliaskoje buvo šiaurės meškos, ruoniai ir vandens šunys. Kitą vietą buvo "panda" meškos, flamingai ir daug kitokių gyvulių.

Lina Totoraitytė, VIIa sk.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir atraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

Lietuvių angliakasių būrelis Belgijoje 1947-49 metais. Dauguma jų emigravo Šiaurės Amerikon

Anapilio planai susirinkime

Metinis Anapilio Sodybos Korporacijos narių susirinkimas įvyko š. m. balandžio 24 d. mažojoje Anapilio salėje. Pirmininkavo A. Rinkūnas, sekretoriavo D. Keršienė. Valdybos pranešimą padarė pirmininkas, pirmiausia išskeldamas įvykusį susitarimą tarp atskirų vietnių, naudojancių Anapilio vardą. Pagal tą susitarimą, kiekvienas vienetas veikia savarankiškai, tačiau bendriems darbams derinti vietnių pirmininkai sudarė Anapilio tarybą, kuri išsirenka pirmininką ir sekretorių. Šiuo metu į Anapilio tarybą įeina šie vienetai: Anapilio Sodybos Korporacija, Anapilio Moterų Būrelis, Anapilio Vyrų Būrelis, Anapilio Jaunimo Sekcija, Lietuvos Kankinių parapijos komitetas, KLB Moterų Dr-jos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius, parapijos choras. Pagal darbų pasiskirstymą, Anapilio Sodybos Korporacija yra nuosavybių savininkas, rūpinasi skolų mokėjimu ir turto išlaikymu lietuvių rankose.

Taip susitarus, pirmiausia teko buhalteriskai atskirti Anapilio Sodybos Korporacijos ir Lietuvos Kankinių parapijos finansinę atsakomybę. Tas jau ir yra įvykdyta išdėdinti J. Andriulio. Kitas pažymėtinas įvykis, jau anksčiau skelbtas spaudoje, buvo perleidimas arkivyskupijai 0.66 akro žemės, ant kurios jau stovi klebonija ir statoma šventovė. Po šios transakcijos Anapilio Sodybos Korporacijos nuosavybėje lieka 6.29 akro žemės. Trečias stambesnis darbas buvo kapinių nuosavybės pervedimas Anapilio Sodybos Korporacijai. Visi susitarimai su vyskupija tuo reikalu jau padaryti, atitinkami dokumentai pasirašyti. Tikimasi, kad artimiausiu laiku bus baigtas ir nuosavybės perėmimo dokumentas.

Izd. J. Andriulio pateiktas ba-

lansas — \$780,268.38. Pajamos pagrindinė pozicija yra salės nuoma, siekianti \$147,176.35. Išlaidose vyrauja palūkanos bankams už paskolas (\$66,397.32) ir privačių skolų mokėjimas (\$47,000.00).

Pagal statutą, šiemet baigėsi kadencija dviejų steigėjų — J. Andriulio ir P. Bražuko. Susirinkimui prašant, jie sutiko pasilikti sekančių trejų metų kadencijai.

Toliau pirmininkas painformavo, kad šiemet gautas pirmasis palikimas \$18.000. Ta proga jis išskėlė valdybos pasiūlymą stambesnius aukotojus atžymėti specialiomis lentelėmis Anapilio pastate. Po ilgesnių diskusijų susirinkimas nustatė tris au-

kotojų kategorijas: a. mecenatai, aukoję ar testamentu palikę \$10,000 ir daugiau, b. garbės rėmėjai, aukoję \$5000 iki \$10,000 ir c. rėmėjai, aukoję nemažiau \$1,000.

Einamuose reikaluose buvo svarstytas poilsio namų vyr. amžiaus tautiečiams klausimas. Prieita išvada, kad tuo tarpu pagrindines jėgas reikia telkti Lietuvos Kankinių šventovės statybai. Poilsio namų klausimą nutarta svarstyti sekančių metų susirinkime ir pavesti valdybą aiškintis reikalą su valdžios įstaigomis.

Susirinkimas, nors ir negausus, buvo labai darbingas ir geros nuotaikos.

A. R.

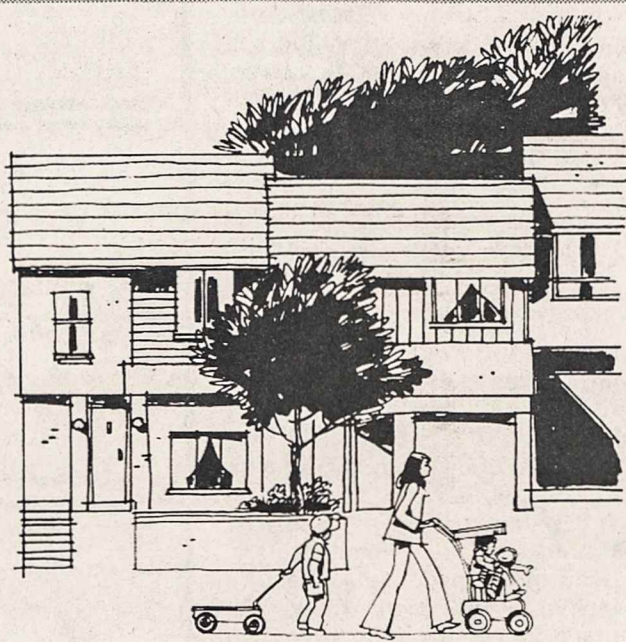
Krašto tarybos rinkimai

KLB krašto tarybos rinkimai bus gegužės 15 d. Tuo pat laiku bus ir Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybos rinkimai. Vyriausia rinkimų komisija kovo 30 d. ir balandžio 18 d. posėdžiuose patvirtino visų, išskyrus Kalgario, Vankuverio, Thunder Bay ir Sault Ste. Marie, apylinkių pateiktus kandidatus į KLB krašto tarybą. Toronto — Oakvillės apylinkėje yra 25 kandidatai, reikia išrinkti 18, Delhi apylinkėje — 5, reikia išrinkti 3, St. Catharines apylinkėje — 3, reikia išrinkti 2, Edmontono apylinkėje 2, reikia išrinkti 1. Montrealio, Hamiltono, Londono, Sudburio, Otavos, Rodney, Wellando, Windsoro ir Winnipeg apylinkėse pateikta tik tiek kandidatų, kiek pagal rinkimų taisyklę leistina išrinkti. Tad šiose apylinkėse kandidatus į KLB krašto tarybą nutarta laikyti išrinktais aklamacijos būdu. Kalgario, Vankuverio ir Thunder Bay apylinkių kandidatų sąrašai gražinti, prašant

pateikti kandidatus, prisilaikant rinkimų taisyklių, bet atsakymai dar negauti. Sault Ste. Marie apylinkės valdyba pranešė, kad neranda kandidatų ir rinkimuose nedalyvaus. Į Kanados Liet. Jaunimo S-gos tarybą kol kas gauta kandidatų tik iš Montrealio, Sudburio ir Winnipeg apylinkių, ir tai tik tiek, kiek reikia išrinkti. Tikimės, kad greitai laiku gausime ir iš kitų apylinkių. Jei būdami išeivijoje ir neturėdami nepriklausomos pilietinės negalime atlikti savo pilietinės pareigos, tai čia parodykime savo lietuvišką ištvermę — atlikime savo tautinę pareigą, dalyvaudami savo Bendruomenės tarybos rinkimuose.

KLB vyr. rinkimų komisija

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estiškę duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

Daugiau žmonių nei betkada nori turėti savo namus

Ontario turi planą tam palengvinti

šeimos pajamas. Pašalpos bei paramos negražinamos. Skolos pradedamos gražinti septintaisiais mortgičių metais.

Jei esate suinteresuotas pirkti namą pagal AHOP/HOME programą, pažvelkite į savo laikraščio namų pardavimo sekciją, skirtą toje programoje dalyvaujantiems statytojams.

Smulkesnių informacijų teiraukitės:

Communications Branch
Ministry of Housing
56 Wellesley Street West, 2nd Floor
Toronto, Ontario M7A 2N5

John Rhodes,
Minister of
Housing

William Davis,
Premier

Province of Ontario

AHOP/HOME (Assisted Home Ownership Program/ Home Ownership Made Easy Plan).

Tai federacinė-provincinė programa, kurios tikslas — palengvinti įsigyti namus vidutinių ir mažų pajamų šeimoms, teikiant pagalbą paskolomis, pašalpomis ir paramomis. Kiek pagalbos galite gauti, priklauso nuo šeimos dydžio, pajamų ir mėnesinių išmokų už naująjį namą.

Pagalba teikiama visų rūšių namams, jeigu jie yra pripažinti Centrinės Mortgičių ir Namų Korporacijos kaip tinkami AHOP programai ir yra parduodami maksimalinių AHOP kainų ribose jūsų apylinkėje.

AHOP palūkanų sumažinimo paskolos dėka pirmųjų metų mortgičių palūkanų mokėjimai sumažinami iki 8%. AHOP pašalpa iki \$750 mokama pirmaisiais įsikūrimo metais. Taigi, jūs išleisite nedaugiau kaip 25% savo šeimos pajamų mortgičių išmokoms ir savivaldybės mokesčiams. Taip pat galite gauti provincijos paramą HOME mortgičių išmokoms ir savivaldybių mokesčiams iki \$750 pirmaisiais metais, jeigu jūs mortgičiai ir mokesčiai viršija 30%

KETVIRTOJO TEATRŲ FESTIVALIO rengėjų komitetas. Iš kairės I eilėje: A. Kriščiūnaitė-Ranosz, G. Repčienė, KLB kultūros komisijos pirm. E. Kudabienė, KLB pirm. J. R. Simanavičius, I. Kairienė, kun. J. Staškus; II eilėje: A. Mingėla, A. Jucienė, V. Ignaitis, K. Mikšys. Festivalis įvyks Torontose š.m. gegužės 20-22 ir 28-29 dienomis. Dalyvaus penkios teatrinės grupės iš JAV ir Kanados

Lietuvių teatrų festivalis Torontose

Artėjant teatrų festivaliui (š. m. gegužės 22, 28, 29), noriu visuomenę bent šiek tiek supažindinti su tais teatrų vienetais, kuriuos matysim Torontose.

Dėl lėto pašto ir kitų kliūčių nepavyko gauti pakankamai žinių ir išsamiau apžvelgti tų teatrų veiklą. Kol kas pasidalinsim tom žiniomis, kurias turime.

Los Angeles Dramos Sambūris veikia jau nuo 1949 m., pradėjęs dirbti su režisorium S. Makarevičiumi. Vėliau, ugdant ir plečiant darbą J. Kaributui, po to — G. Veličkai, teatras smarkiai sustiprėjo ir pastatė daug veikalų. Bet tai istorija, kuri bus atpasakota atskirame leidinyje. Mums įdomiausia šio teatro dabartis.

Nuo 1962 m. sambūriui vadovauti ėmė Dalila Mackialienė, kuri dirba su šia grupe iki šiol. Kadangi nei režisores, nei grupės nepažįstu ir negaliu pareikšti savo nuomonės, pacituosiu pasisakymus apie ją iš I-mo teatro festivalio leidinio. "D. Mackialienė yra jautrios sielos, nepaprasto darbštumo ir kietos rankos žmogus. Ji yra menininė ir iš prigimties nepakeičiama interpretatorė, naujų poklėjų bei lakios fantazijos žmogus, o kartu ir pedagogas. Jei šandien Dramos Sambūrije vaidina didesne dalimi mūsų jaunimas, kuriam ji diegia lietuvių kalbos ir tautinio teatro meilę, tai pagarbą tenka išimtinai D. Mackialienei".

Kad režisores ir vieneto nuopelnai nėra perdėti, matyti iš rezultato. D. Mackialienė pastatė daug veikalų, surengė keletą dramų vakarų, šūpinų. Be to, sambūris skelbė dramų konkursus ir skyrė premijas. Pirmajame teatrų festivalyje šis dramų sambūris buvo atžymėtas kaip "iškilniausias teatras" už pastatymą A. Kairio "Sviesa, kuri užsidegė" ir už dekoracijas. Antrajame festivalyje vėl atžymėtas "iškilniausio teatro" žymeniu už A. Landsbergio "Paskutinį pikniką". Penktajame teatrų festivalyje Torontose šis sambūris vaidins B. Pūkelevičiūtės 3-jų v. dramą "Palikimas". Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinės Čikagoje Meno Kuopelė. Atrodo, kad su šiuo labai iškilmingu, neparankiu vardu ir pati kuopelė turi vargo. Ir kodėl meno, o ne dramų irgi neaišku. Kaip paskutiniam laiške jie praneša, susirgus pagrindiniam artistui, numatytas vaidinimas "Didysis Penktadienis" bus pakeistas kitu, būtent, Juozo Nemunėlio 2 v. komedija "Prakeiktas raštelis".

Si kuopelė įsisteigė kartu su šaulių būriu prieš 20 metų. Kasmet ji surengia bent vieną spektaklį. Šiai kuopelei 18 metų vadovauja J. Petrauskas. Ji vaidina Kanadoje, Detrote, Klevelande ir artimesnės apylinkės. Vaidintojų dauguma — jaunimas, nors yra ir senų, patyrusių artistų. "Prakeiktas raštelis", publikai pageidaujant, buvo keletą kartų kartotas Čikagoje ir apylinkėse. Režisuoja buv. Šaulių teatro režisiorė E. Olšauskienė.

Cicero Jaunimo Vaidintojų Būrelis yra dar jaunas, įsisteigęs 1975 m. Jis yra vaidinęs septynis veikalus. Artistų amžius 13 — 28 metų. Jų noras vai-

dinti ir pasišventimas tam darbui yra pasigėrėtinas. Šis būrelis, atrodo, yra linkęs į dideles problemas ir tragedijas, kaip matyti iš suvaidintų veikalų: "Laisvės kaina", "Grįžantieji iš Sibiro" ir "Liaudies priešas". Festivalyje Torontose jis vaidins Kvirino Runimo (rašytojas, režisorių ir vadovas) "Laisvės kaina" ir "Liaudies priešas". Režisorių sako, kad jo darbo pagrindu vyrauja patriotinio susipratimo linkmė. Tai pagirtinas darbas. Linkėtina, kad "užguldamas" jaunimą vien tokiom desperatiškom problemom režisorių jų nuo scenos nenubaidytų. Ar mūsų komentarai turi pagrindo, įsitikinsim pamatę vaidinimus Torontose.

Daugiakultūriškumas mokykloje

Pagal tradiciją Ontario provincijoje kasmet rengiama Švietimo Savaitė, kurios tikslas suartinti mokyklą su tėvais ir visuomene. Tuo metu mokyklos yra atdaros lankytojams, o mokytojams duodama progos dalyvauti konferencijose. Iki šiol Švietimo Savaitės vykdavo kovo mėnesį. Šiemet ji atkelta į balandį ir vyko 18 — 23 dienomis.

Iš konferencijų pagrindinė turbūt buvo suaukta Ontario Association for Curriculum Development (tai yra sąjunga, valdžios remiama, kuri studijuoja mokyklų programas ir duoda savo rekomendacijas švietimo ministerijai). Ji įvyko balandžio 21 — 23 dienomis Toronto Sheraton Centre ir sutraukė per 500 švietėjų ne tik iš Ontario, bet ir iš kitų provincijų. Konferencija pasirinko šiuo metu labai aktualią temą — daugiakultūriškumas švietime.

Konferenciją atidarė Ontario švietimo ministeris T. L. Wells ir trys pagrindiniai kalbėtojai — Toronto švietimo vadovų direktorius D. Green, Carle-

Mūsų Toronto "Aitvarą", Hamiltono "Aukurą" visuomenė, kuri skaito laikraščius ar kiek domisi kultūriniu gyvenimu, gerai pažįsta. "Aitvaras" vaidins Stasio Pilkos "Žemės rojų", "Aukuris" — Balio Sruogos "Pavasario giemę".

Daugumas parinktų veikalų festivaliui yra lengvai suprantami ir idomūs jaunimui, ypač tuo, kad didele dalimi atliekami jaunų aktorių. Tad reikia tikėtis, kad šį festivalį Torontose visuomenė sutiks su gyvu susidomėjimu. Tenka tik palinkėti organizatorei E. Kudabienėi ir visiems vienetais geriausios sėkmės!

B. Rūta

tono universiteto psichologijos profesorius dr. J. Berry ir buvęs NDP vadovas, dabar Carleton-unto prof. David Lewis nagrinėjo klausimus: a. kas yra daugiakultūriškumas, b. kam jis reikalingas, c. kas tuo reikalauja padaryti ir kas ruošiamasi daryti tiek valdžioje, tiek visuomenėje. Didelė laiko dalis buvo skirta specialių klausimų diskusijoms mažesnėse grupelėse, kurių buvo 50.

Iš lietuvių konferencijoje dalyvavo "TŽ" atstovavęs A. Rinkūnas, studentė Danaitytė iš Kingstono ir pusiau lietuvių kilmės augstas švietimo ministerijos pareigūnas. Gaila, kad mums įdomiausioje grupėje, turėjusioje diskutuoti etninių grupių mokyklas, dalyvavo tik trys asmenys, todėl šios grupės darbas po pirmojo posėdžio buvo sustabdytas. A. R.

• Įsidėmėkime: tik ugdydami savitumą, būsim naudingi kitiems; pasiduodami — tik tręšime kitų kultūros laukus. Būti kitiems traša — nėra mūsų paskirtis. J. ERETAS

Ekskursijos į Lietuvą 1977 m.

Vienos savaitės ekskursijose — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su 1 dienos išvyka į Kauną ir 1 naktis Maskvoje

Rugsėjo 18 — rugsėjo 26 \$858
Spalio 9 — spalio 17 \$826

Dviejų savaitės ekskursijose į Lietuvą, Vokietiją ir Angliją — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su vienos dienos išvyka į Kauną, 4 naktys Muenchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 \$1,253
Liepos 17 — liepos 31 \$1,253

Dviejų savaitės ekskursijose į Lietuvą, Vokietiją ir Pranciją — 1 naktis Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su 1 dienos išvyka į Kauną, 4 naktys Muenchene ir 3 naktys Paryžiuje.

Birželio 8 — birželio 22 \$1,276

Skydžiai — iš Bostono, Niujorko ir Montrelio "Pan American World Airways" ir "IATA".

Tolimesnių informacijų apie mūsų ekskursijas į Lietuvą teiraukitės

Algirdas Mitkus Tel. (617) 969-1190
BALTIC TOURS arba
8 White Oak Road 1-800-223-7420
Newton, Mass. 02168, USA (prašyti kalbėti su "Pat")

Veiklusis vilnietis Šiaurės Amerikoje

Dviguba Valerijono Šimkaus sukaktis — 50 metų kultūrinės veiklos ir 70 metų amžiaus

K. TAUTKUS

Čikagoje gyvenantys vilniečiai, susibūrę į Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą, 1977 m. sausio 16 d. paminėjo Valerijono Šimkaus 50 metų kultūrinės-višuomeninės veiklos sukaktį. Be to, jam šiemet sueina 70 m. amžiaus. Jis yra vilnietis, gimęs ūkininko šeimoje 1907 m. sausio 23 d. Lekišės kaime, Tverės krašto valsčiu, švenčionių apskr.

Karo ugniję

Sukaktuvinko vaikystės metai nebuvo lengvi. Pirmojo pasaulinio karo metu per jų sodybą ėjo kariaujančių valstybių fronto linija. Visi trobesiai buvo sudeginti, inventorius sunaikintas. Sodyboje ir laukuose buvo iškasti apkasai. Frontas buvo sustojęs vietoje ir išsilaikė beveik trejus metus. Šeimai reikėjo įieškoti prieglaudoms Mielagėnų valsčiu, vėliau teko trauktis nuo fronto iki Utenos. Pačiam sukaktuvinkui teko netrukus pelnytis duoną viename dvarelyje samdiniu. Tais metais jis išmoko lietuviško rašto. Tada su lietuviška spauda jis jau nesiskyrė.

Karui pasibaigus, grįžo į tėviškę, pradėjo ūkio atstatymo darbus. Paskatintas Vasiūnų parapijos klebono kun. Juozo Erčiaus, įsijungė į tautinę vietos veiklą. Dalyvavo parapijos chore, tapo uoliu Sv. Kazimiero draugijos veikliu. Tai jam daug padėjo platinant iš Lietuvos slapta atgabentą spaudą kaimuose. Kai į Vasiūnų pradžios mokyklą dirbti buvo atkeltas jo pusbrolis mokytojas Hermanas Misiūnas, sukaktuvinkas savo kultūrinę-visuomeninę veiklą suaktyvino.

Kalėjimas ir pabėgimas

Atlikęs ūkio pavasario sėjos darbus, dviračiu važinėdavo po lenkų okupuoto Vilniaus krašto vietoves. Tai davė progos pažinti ne tik istorines vietas, bet ir patirti tautines problemas bei lenkų persekiojimo metodus. Vėliau jis įsijungė į slapta žinių bei informacijų tiekimo tinklą lietuvių su pa d a i bei atitinkamoms įstaigoms. Slapti ryšiai su nepriklausoma Lietuva lenkams paaiškėjo, kai jis buvo pašauktas karinės prievolės. Už tai jis buvo suimtas. Pagal Lenkijos įstatymus, jam grėsė ilgų metų kalėjimo bausmė. Laimingai pavyko išsiskirti: apsimetė sergančiu ir pateko į kalėjimo ligoninę. Čia su ukrainiečių pogrindžio pagalba jam pavyko pabėgti. Su ukrainiečių pogrindžio parama ir padirbtais dokumentais jam pasisekė atvykti į Vilnių ir iš čia slapta pereiti per demarkacijos liniją į nepriklausomą Lietuvą.

Tarnyba ir mokslas

Apsigyvenęs nepriklausomoje Lietuvoje, V. Šimkus nenutraukė kultūrinės veiklos. Greitai įsijungė į Vilniui vaduoti ir šaulių sąjungas. Mokykloms, skautams ir kitoms organizacijoms rodė skaidrės bei skaitė informacines paskaitėles apie Vilniaus krašto padėtį, lietuvių persekiojimus. Per Vilniui Vaduoti Sąjungai skirtas radijo valandėles teikė informacijas panašaus pobūdžio.

Kariuomenėje savarankiškai tarnavo pusantros metų Gedimino pulke Ukmergėje. Atlikęs karinę prievolę, gavo tarnybą Kauno miesto policijoje. Su pranešimais apie Vilnių važinėjo po Kauno apylinkes. Policijoje nesant palankių sąlygų mokytis, Kauno miesto burmistro inž. Graurogo padedamas, gavo tarnybą Kauno savivaldybės ugniagesių komandoje. Tada jau buvo lengviau mokytis suaugusių gimnazijoje ir Vaičkaus dramos studijoje. Kaune gyvendamas sukūrė ir šeimą — vedė iš mokslo lietuvaitę Oną Belozaraitę, kuri tarnavo Kauno apskritys savivaldybės sekretore. Vėliau jau Vilniuje ji buvo vieno savivaldybės skyriaus sekretore.

I Vilniaus kraštą

Kilus karui ir komunistams užėmus Vilnių, nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministerija paprašė jį ir keletą kitų vilniečių vykti į Vilniaus kraštą, skatinti vilniečius organizuotis, nes Lietuvos vyriausybė tikėjosi iš Sovietų Sąjungos išsiderėti Vilniaus kraštą. Kai Vilnius buvo atgautas, V. Šimkus jame ir pasiliko. Kaip turįs teorinį pasirušimą ir ilgametę praktiką ugniagesyboje, buvo paskirtas brandmajoro pavaduotoju. Priklaušė Vilniaus šaulių rinktinės

VALERIJONAS ŠIMKUS (dešinėje) su ukrainiečių vyriausybės tremtyje viceprezidentu MIKOLA STEPONENKO

Nuotr. V. Noreikos

vadovybei, ėjo švietimo ir kultūros vadovo pareigas. Jam buvo pavesta supirkinėti iš lenkų paslėptus karinius ginklus bei šaudmenis. Pavyko iš lenkų supirkti ir paslėpti daug ginklų. Jais pasinaudojo, prasidėjus karui su vokiečiais, partizanai.

Tardytojų rankose

Bolševikams okupavus Lietuvą, Šimkus buvo atleistas iš darbo. Pajutęs, kad pateko į pirmąją enkavedistų medžioklės ugnį, slapstėsi beveik 8 mėnesius. Atlikti slapčių pogrindžio uždavinių atvyko į Vilnių. Čia nežinia kieno buvo atpažintas ir išduotas. Enkavedistai suimtajį varė į savo įstaigą, kuri buvo NKVD gimdymo gatvėje. Netoli NKVD būstinės gatvėje pateko

į žmonių minią ir paspruko. Bėgantį vijosi enkavedistai su šunimis ir šaudė. Buvo sužeistas ir suimtas. Kalėjime tardė dėl supirktų iš lenkų karinių ginklų. Buvo laikiama slaptojo sąjūdžio grupės vadovu, todėl tardytojai reikalavo savo bendrininkus išduoti pavardėmis. Kai V. Šimkus atsisakė tai padaryti, buvo baisiai kankinamas ir terorizuojamas. Kankintojai vis dėlto neišgavo naujų aukų. Iš kalėjimo išlaisvino 1941 m. birželio 23 d.

Tautiečių tarnyboje

Laikinajai vyriausybė pašaukus visus tarnautojus grįžti į eitas pareigas prieš bolševikų okupaciją, prisistatė ir Šimkus. Vilniaus miesto burmistras V. Šim-

SUDBURY, ONTARIO

(Atkelta iš 4-to psl.)

v. v. Kviečiamos visos motinos, visi lietuviai minėjime dalyvauti ir pasikviesti draugus bei pažįstamus. Kam yra brangi motina, tas dalyvauja jos pagerbimo renginyje. Laukiame.

Apylinkės valdyba

MAIRONIO KUOPOS šaulių moterų sekcijos pirm. J. Labuckienės iniciatyva balandžio 24 d. didžiojo

Kristaus Karaliaus parapijos salėje buvo suruoštas pobūvis. Jai daugiausia talkino B. Stankuvienė, A. Albrechtienė, E. Tolvašienė ir M. Stepšytė. Pobūvį pradėjo pirm. J. Staškus įvadine kalba. Tautinių šokių grupė "Rudens atžalynas", vadovaujama A. Albrechtienės, sušoko Kalvelį ir Rugelį, įjungdama į šokių šūkurį ir publiką. Šoko: J. Z. Labuckienė, E. S. Tolvašienė, A. Albrechtienė.

Toronto lietuvių golfo klubo išdininką

ANTANĄ KLIMĄ,

Lietuvoje MAMYTEI mirus, nuoširdžiai užjaučiame —

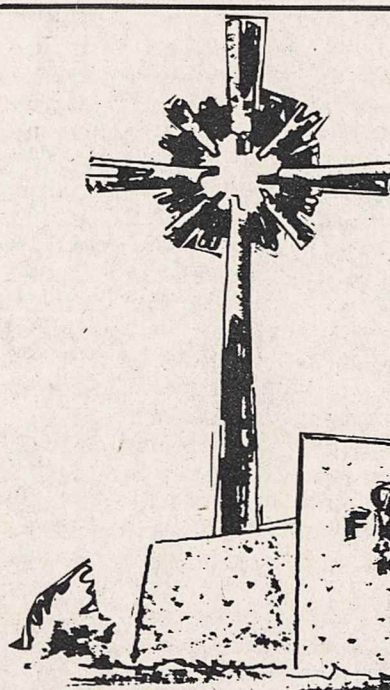
Toronto lietuvių golfo klubas

A + A

Justui Pikšilingiui

mirus, žmonai JADVYGAI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžiai užuojautą ir kartu liūdime —

Pranas, Birutė Jankauskai ir sūnus

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikus lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

kų paskyrė Vilniaus miesto brandmajoru. Vėliau ugniagesybos sritis buvo pertvarkyta ir prie Vilniaus miesto savivaldybės įsteigta priešgaisrinės-priešlėktuvinės apsaugos direkcija, kurios viršininku buvo V. Šimkus.

Toje tarnyboje būdamas, V. Šimkus išgelbėjo nuo vokiečių siautėjimo šimtus jaunuolių studentų — išduodavo liudijimus, kad dirba priešlėktuvinės apsaugos tarnyboje. Ugniagesių mašinomis vežiodavo arkiv. M. Reinį, lankantį parapijas, ir atgabendavo maisto kunigų seminarijos auklėtiniams. Suorganizavo ir globojo ugniagesių dainos bei šokių ansamblių, kurio vadovu buvo žurnalistas A. Gustaitis.

Pasitraukęs į Vokietiją, V. Šimkus darbuosiu tautinėje veikloje, ypač skautų, ir buvo tautininku. Atvykęs į JAV jis nepasikeitė — liko pasižavesęs Lietuvos kultūros, šalpos ir spaudos reikalams. Jo pastangomis buvo įsteigta Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga.

Salpoje ir spaudoje

V. Šimkus yra didelis šalpos rėmėjas ir BALFO Čikagos apskritys pirmininkas. Kai BALFO veikla ėmė silpnėti, buvo pradėti vajai, lankant lietuvių namus. Tiems vėjams suorganizuoti V. Šimkus buvo vienas iš didžiausių variklių. BALFO reikalai tuojau pagerėjo ir aukos ėmė plaukti dešimtimis tūkstančių. Abu su žmona kultūros ir šalpos reikalams skiria stambias aukas.

V. Šimkus priklauso Lietuvos Atgimimo Sąjūdžiui, kuris leidžia dvisavaitinį laikraštį "Laisvoji Lietuva". Jis yra to laikraščio leidejas ir redakcinės kolegijos pirmininkas, atseit, tvarko laikraštį, reikšdamasis ir žurnalistu. Nors yra redakcinė kolegija, bet jam, kaip pirmininkui, tenka viską tvarkyti ir atlikti redagavimo našą.

Tenka V. Šimkui ir jo žmona Onutei palinkėti sveikiau metų ir paprašyti Augščiausiųjų ištermės bei sveikatos, kuri yra labiausiai reikalinga.

nė, J. Bataitis, M. Stepšytė, A. Kusinskis, A. Mikšas, B. Stankuvienė, S. Semežienė, E. Šviežikienė, P. Visockas. Akordeonu grojo A. Gatautis. Plokestili muzika visą laiką linksmino pobūvio dalyvius. Gražių gėlių puokštę vadovė įteikė Aldona Kručaitė. Moterų sekcijos pirm. J. Labuckienė pasveikino susirinkusius ir padėkojo už bendradarbiavimą ir apsilankymą. Prie skoningai papuoštų stalų buvo karšta vakarienė. Veikė turtiną loteriją, kuriai 12 laimikių padovanoto šaulės. Turėjome viešnią iš Sault Ste. Marie — Leną Jokumaitienę. Gražu, kad Sudbury atsirado ir daugiau lietuviškų organizacijų, kurios įneša įvyraimo bei gyvumo, stiprindamos lietuviybę ir keldamos nuotaikas.

Prie pobūvio rengiamo, be šaulių, daug prisidėjo J. Bataitis, A. Kručienė, A. Mazaitienė, V. Bružas, S. Semežienė, E. Šviežikienė, S. Petrėnienė, S. Rudienė.

GIEDRĖ PODERYTĖ, universiteto komercinių mokslų studentė, tautinių šokių grupės "Ramunėlė" vadovė, šiemet išrinkta Folk Arts tarybos sekretore. Dienraštis "Sudbury Star" kovo 17 d. numery išleido jos nuotrauką drauge su kitais tarybos nariais. INCO pasiūlė jai per vasaros atostogas tarnybą centriniam atskaitomybės departamente Copper Cliff. Giedrė pasiūlymą priėmė. Ji taip pat yra kandidatė į Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybą. Nuoširdžiai jai linkime sėkmės.

I KLB krašto tarybą kandidatuoja J. Bataitis ir J. Staškus.

RELIGINIAI LIETUVIŲ SALPAI dar aukuoja po \$5: V. Bružas, J. Ce-batorius, St. Tolvaša.

LIETUVIŲ BENDRUOMENES KNYGYNAS veikia pirmą ir paskutinį sekmadienį tuoj po lietuviškų pamaldų. Knygyno vedėjas Vytautas Stepšys. K. A. S.

Calgary, Alberta

"KALGARIO LIETUVIŲ ŽINIOS" — tokiu pavadinimu leidžiamas biuletenis. Jau išėjo 2 nr. — kovo mėnesio. Nors leidejas nepažymėtas, bet iš turinio matyti, kad juo yra KLB Kalgario apylinkės valdyba. Pirmajame puslapyje išspausdinta apylinkės pirm. Aleksandro Sukio kalba (angliškai) Vasario 16 minėjime, toliau skelbiama jaunimo vasaros stovykla liepos 1 — 9 d. rašoma apie Rytų ir Vidurio Europos Studijų Draugiją, nakvynės keliaujančiam jaunimui ir kitus veiklos reikalus. Šis biuletenio numeris turi 7 psl. K.

• Gimimas svetur ir Lietuvon negrįžimas dar nereiškia nebuvimo lietuviams. Esmingiau yra ne tai, kur gimta, o iš ko gimta ir dėlto — kuo gimta. J. GIRNIUS

ANTANAS MONCYS, Kristus su savo mokiniiais, medžio skulptūra. Jos savininkas — mons. A. Bačkis Romoje

Eretas apie europiečių Adomą

M. STONYS

Šių metų pradžioje pasirodė dr. J. Ereto, gyvenančio Šveicarijoje, 46 psl. knygelė vokiečių kalba „Vom Adam der Europaer“ — Apie europiečių Adomą. Kaip autorius įžangoje sako, tai nėra propagandinis leidinys, kitų finansuojamas, bet paties autoriaus lėšomis išleistas kelios ištraukos iš jo ankstyvesnės knygos „Baltiečių likimas“ (Baltisches Schicksal). Tai šveicaro auka ir noras padėti didelės nelaimės ištiktiems baltiečiams, ypač lietuviams.

Knygelė turi 4 skyrius: 1. Apie europiečių Adomą, 2. Baltiečių tautos ir kalbos, 3. Užmirštieji baltiečiai ir 4. Šiaudas, kuris nelūžta.

Baltiečių tautos ir europiečių Adomas. Taisyklina ir gražia vokiečių kalba dr. J. Eretas supažindina vokiškai kalbantį pasaulį su Baltijos valstybėmis, tautomis, jų istorija, jų kalbomis, kultūra, papročiais, būdu ir noru būti laisvais. Daugiausia rašoma apie Lietuvą, lietuvius, jų kalbą ir kultūrą, ir tai todėl, kad autorius pats per nepriklausomos Lietuvos dvidešimt metų ten gyveno, kurė — rašė ir visomis savo jėgomis padėjo Lietuvos valstybei bei tautai augti, stiprėti. Jei dr. J. Eretas gerai pažįsta Europos tautas ir jų istoriją, tai Lietuvą pažįsta ir ją brangina ne mažiau už savo gimtąją Šveicariją. Jei jis gerai kalba vokiškai ir pranciūziškai, tai neblogiau kalba ir rašo lietuviškai. Per 30 metų gyvendamas savo gražioje Šveicarijoje, jis nepamiršo lietuvių tautos, jos vargų ir kančių, jos kalbos ir žmonių. Jis šios knygelės antrame psl. įrašė dedikaciją: „Mano draugams baltiečiams, kurie, gyvendami tėvynėje, neturi laisvės, ir tiems, kurie, gyvendami laisvėje, neturi tėvynės“.

Pirmame ir antrame knygelės skyriuje autorius daugiausia rašo apie lietuvių kalbą, jos grožį, skambumą ir senumą. Lietuviškus žodžius gretina su sanskritu, graikų ir lotynų kalbos žodžiais. Štai pavyzdys:

lietuvių	sanskrito
esu (ir esmi)	asmi
esi	asi
yra (ir esti)	asti
graiķų	lotynų
eimi (iš esmi)	sum
esi	es
esti	est

Po tokių sugretinimų dr. Eretas cituoja garsaus prancūzų kalbininko - mokslininko prof. Meillet sakinį apie indoeuropiečių praeibę, kurios mokslininkai įsiekė tolimojoje Indijoje, o ji esanti čia pat, Europoje, užmirštoje Lietuvoje, jos kaime: „Kas norėtų išgirsti iš žmogaus

lūpų kalbą, kuri galėtų būti indoeuropiečių vadinama, tenuvyksta ir tepasiklauso lietuvių ūkininko“ (6 psl.). Knygelės autorius sako, jog senosios europiečių praeibės Adomas galėtų būti lietuvis.

Europos tautų kalbos pasikeitė, suprastėjo, su modernėjo, prisitaikė prie žmonių poreikių ir patogumų. Bet modernizmas ir naujųjų laikų sąblenka, nepalietė lietuvių kalbos. Ji tebeturi 8 linksnius, vienskaitą, daugiskaitą ir dviskaitą, kelių rūšių dalyvių ir nepastovų žodžio kirtį bei priegaidę. Mažybinės žodžių formos tiek įvairios ir dažnos, tiek švelninančios kalbą, jos tonas ir ritmas, jog kalba virstanti moteriška kalba. Todėl dr. Eretas sako, kad lietuvių, padėjusi sukurti tokią kalbą, buvusi europiečių praeibės Jėva.

Mokslininkai domisi lietuvių kalba ir jos senomis formomis, domisi lietuvių liaudies dainomis, senos lietuvių kultūros liekanomis, bet niekas nesirūpina, neužtaria ir nesulaiko lietuvių ir kitų baltų tautų skriaudę, ateinančių iš rytų ir vakarų. „Homo sapiens viskam turi širdį: augalams, gyvuliams, laukiniams žvėreliams. Bet baltai, deja, yra tik žmonės, todėl nėra jokios vilties ir pasigailėjimo net europiečių Adomui“ (23 p.).

Užmirštieji baltiečiai. Sovietų Sąjungą visais laikais buvo gimtąją Šveicariją. Ji pasigrobė Baltijos valstybes, sulaužiusi visas tarptautines sutartis, ir daug kitų kraštų Europoje. Bėga metai, žmonės pamiršta karus, žiaurumus, skriaudas. Pamiršo ir Baltijos valstybes, nors jų įjungimo į Sovietų Sąjungą nepripažino 35 valstybės.

Dr. J. Eretas rašo apie Estiją, Latviją, Lietuvą, jų geografinę vietą Europoje, jų gyventojus, būdą, verslą, darbštumą ir ryžtingumą. Ypatingai pabrėžiama begalinė lietuvių kantrybė, teisingumas, prisirišimas prie savo žemės ir pastangos niekur iš jos nesitraukti. Nepriklausomybė — brangiausia tautos vertybė, kurios sieks ir dėl jos kovos neribotą laiką, iki laimėjimo.

Baltiečiai žino, jog išnyksta ne tik mažos valstybės, bet ir didžiosios. Sovietų Sąjungą irgi nėra išimtis: ateis ir jai galas, kuŗio pavergtos Europos tautos laukia ir sulauks. Baltiečiai irgi sulauks.

Šiaudas, kuris nelūžta. XX mūsų amžius — tamsus: do diejį karai, pavergtos tautos, žiaurus komunizmas, šaltasis karas. Bet ir jame yra prošvaisčių: naikinamas kolonizmas, kuriamos naujos nepriklausomos valstybės, kovojama ne tik dėl žmogaus egzistencijos, bet ir dėl pagrindinių jo teisių. Kai nebėra kolonijų Afrikoje, jos

Stasiaus Būdavo „Europietė“

J. KUZMICKIS

Su Stasiu Būdavu (1908-1966 m.) susidūriau Kauno kunigų seminarijoje 1931 m. rudenį. Buvo nedidelio ūgio, judrus, apskritukas, simpatingo, gyvo veido, žvalių akių kalbus vyras. Jau tada žinojau, kad 1926 m. pasirodė su eilėraščiais, vėliau su beletristikos kūriniais — novelėmis bei apysakomis, kurių šviesi tematika žavėjo jaunuosius skaitytojus.

Seminarijoje buvo socialus ir neužsidares, bet artimesnius ryšius palaikė su poetais, studijų draugais — Kz. Keciuriu-Zupka, Myk. Linkevičiu, Ant. Sležausku. Jau tada susidarė ispūdis, kad literatūra buvo jam labai miela, gal net artimesnė už teologiją, ir kurį laiką universitete lankė literatūros paskaitas.

Po metų susidomėję skaitėme palyginti sentimentalios novelės „Širdys ir gėlės“ rinkinyje, vėliau „Našlaičių Kalėdas“ ir kritiškai sustojome prie „Mokytojo Banaičio“ romano, kuriame kaikas mėgino susekti autobiografinių ataudų. Toliau sekė smalsumą sukėlęs „Loretos“ romanas, pajudinęs naują seselių vienuolių temą, socialinio pobūdžio „Sala“, „Vidurnakčio svečių“ novelės, o po karo — „Varpai skamba“ ir „Rūsčios sienos“ istorinės apsakos bei tremtinių gyvenimą lietus „Uždrausto stebuklo“ romanas.

Rašė St. Būdavas ir daugiau: išspausdino „Draugo“ dienraštyje „Malonės kalno“ bibliję apysaką, „Rūką ant vieškelio“ ir psalminio stiliaus „Akmenys šaukia“ mąšias ištraukas.

Praėjusių metų pabaigoje londoniškis „Nidos“ knygų klubas išleido „dešimties metų mirties sukakčiai paminėti“ niekur iki šiol nepaspausdintą „Europietės“ romaną.

Kūrinio tematika

St. Būdavas „Europietės“ kūrinio pasiūvė atidžiau žvilgtelėti ir paskutiniojo karo sukeltas nuotaikas, kurių negalėjo pakeisti nei politikų gražbylytės („nes Amerika, Anglija ir kiti bolševikus remia visais savo turtais“), nei desperatiškos maldos („aš kreipiu savo mintis į Dievą, tačiau jau nieko iš jo neprašau, nes šia valandą jis yra taip toli, kad tikriausiai nebeatysiu savo stebuklo mums išgelbėti“). Mūsų tautos „teisingumas ir kilnumas jau nebeteikia jėgos“ ir „jos ateina naikinti baisesnė jėga“.

Gimnaziją ir meno mokyklą Lietuvai baigusios ir kritikos gerai įvertintos Amelijos tėvas paskutiniame atsisveikinimo laiške, „viskuo nusivylęs ir niekam nebetikęs šiame pasaulyje“, savo dukteriai pabrėžia „ištermingiausią pasaulio įstatymą“ — jėgą. Jai duodami kilnūs arba net baisūs varda: „religija, grožis, asmenybė, talentas, garbė, pinigai, kumštis, smurtas ir visokio pavidalo niekšybės“. Tėvas įkalba dukteriai, kad ir ji turinti jėgą, nes esanti „pranašesnė už daugelį kitų moterų“.

Taigi, St. Būdavas mėgina ginti ir mūsų laikotarpio tremtinių psichiką, veikiamą nuolat besikeičiančių sąlygų sugestijos, ir vaizduoja netolimą praeitį — sujauktą, nepaisančią „teisingumo ir kilnumo“, iškęlusią problematiškus kovos dėl

teizės apysaka

Andre Maurois „To the Fair Unknown“ knygoje vaizdingai aprašė, kaip „padaromos“ apsakos: „Toks ir toks rašytojas pasirenka tokią tezę. Vienas charakteris atstovauja blogiui (išdavikas melodramoje arba salaud egzistencialistų apsakojė); kitas įkūnija dorybę, laisvę, tikėjimą arba revoliuciją (nes laikai keičiasi, o su jais ir herojaus prigimtis). Pabaigoje gėris, koks jis bebūtų, laimi, pats gi rašytojas pralaimi“.

St. Būdavo „Europietė“ — teizės apysaka: „Tiktai jėga pa-

būvio klausimus ir stoiškai stebindį jų sprendimą.

Kai išprūsusi, bet patyrusi kartų aklos karinės jėgos siausmą Amelija su mylimu tėvu „viskuo nusivilia“, jo įtaiga atsimena savo „pranašumą“ ir gaivališkai metasi grožio, asmenybės, talento pagalba siekti pinigų, turto jėgos. Įsidarbinusi Niujorko turtuolio našlio Laurencio (šis vardas nevisur vienodai rašomas) Morris fabrike, moterišku apskurimu sukelia jo iliuzinės meilės jausmus ir, apgaubusi mylimąjį Gediminą „beprotiško plano“ paslaptimi, nemyldama išteka už vėžiū sergančio biznieriū. Neilgai trukus jis miršta, palikęs jai prabangius namus ir nemažą pinigų krūvą. Ligos pretekstu išsikviečia Gediminą, kuris, užmiršęs „nusivylimą, pyktį ir gal dar ką baisesnį“, sutinka su Amelija, kad „reikia vieną kartą pradėti gyventi, kaip dera tikriems Dievo vaikams“.

Pagrindiniai veikėjai

Individualinė Amelijos logika, nuspalvinta tėvo įteigto nusivylimo argumentu, sutinka, kad „visos vertybės prašina, viskas sutrypiama“ — ir žmogiškoji savigarba, ir krikščioniškos dorovės principai, ir daugumos priimanamos etikos normos. Belieka „išdidi“ kova dėl turto, nepaisant jokių priemonių, belieka subjektyvus gyvenimo „įstatymo“ („visų pastangų, darbų ir tikslų esmėje turi būti jėga“) chaosas.

Tą patį pirmo eilėn iškelto gyvenimo „įstatymo“ chaosą autorius ryškina ir kitų veikėjų jautiamu vertybių mišinijje. Negailima tamsių spalvų (i Ameliją panašiai) kurtizanei Mrs. Brugge, „išsiskyrusiai su trimis vyrais“, besistengiančiai „išsikibti į Laurencą“ ne dėl meilės, bet „gero pelno“, ir vis dėlto iš kovos lauko pasitraukusiai „širdingui“ Amelijos rankos paspaudimui.

Kur buvus, kur nebuvus, tarsi kokia magikė, sukinėjasi Laurencio sesuo Barbora Gifford, ištikinusi, kad ji įpareigota žmoniškai sutvarkyti ne tik geresnę vargšės Amelijos poziciją įmonėje, bet ir savo brolio gyvenimą, nes „ta nėsvari moteris, Mrs. Brugge... nuodija mūsų visą šeimą“ ir „visai neturi gėdos“.

Su vedybinėmis pretenzijomis Amelijos kelyje dažnai pasipainioja panašūs ir savo mitinė Jim Gifford, kuris išsiskiria su žmona, nes ji yra „pavojingo moters tipo“. „Jos visomis priemonėmis stengiasi ištekėti, o po to suranda kokią nors priekabę skirtas, kad gautų gražių alimentus“.

Amelijos mylimasis Gediminas, užsiėmęs Minesotoje su darbavio šunimis, yra tylus jos „turto jėgos“ teorijos šalininkas. Nors pradžioje ir stengiasi prikalbėti Ameliją persikelti pas jį, tačiau pasimetė klastingoje situacijoje ir be jokios priekaištų („žinoma, Amelija, tai tavo grynai asmeninis reikalas per daug jautrus, ir iš mano pusės būtų netaktiška apie tai kalbėti“) priima mylimosios sprendimą, esą, turint ištaisingus namus, nemažą krūvą pinigų, „turi vieną kartą pasibaigti tos keistos mūsų klajonės“.

Teizės apysaka

Andre Maurois „To the Fair Unknown“ knygoje vaizdingai aprašė, kaip „padaromos“ apsakos: „Toks ir toks rašytojas pasirenka tokią tezę. Vienas charakteris atstovauja blogiui (išdavikas melodramoje arba salaud egzistencialistų apsakojė); kitas įkūnija dorybę, laisvę, tikėjimą arba revoliuciją (nes laikai keičiasi, o su jais ir herojaus prigimtis). Pabaigoje gėris, koks jis bebūtų, laimi, pats gi rašytojas pralaimi“.

St. Būdavo „Europietė“ — teizės apysaka: „Tiktai jėga pa-

Cicero lietuvių jaunimo būrelis vaidina K. Runimo 2 veiksmų dramą „Laisvės kaina“. Šį veiklą jis vaidins teatrų festivalyje Toronte š.m. gegužės 28 dieną Lietuvių Namuose. Festivalyje dalyvaus ir kitos grupės

daro teisę ir įstatymus“. Ši teizė pavirsta tarsi kietai išmintu taku, nusitęsusi per visą kūrinį ir palenkusi Amelijos sąmonę taip jausti ir galvoti, kaip reikalauja pasirinktoji teizė. Jos vidinio monologo (mąstymais, laiškais) kuriami aprioriškai numatyti planai kludo atsiskleisti visai charakterio platumai ir įstumia į didelės vienybės ir apskaitos liūną: „Sugalvojau tikrai 'beprotišką' planą. Ir jeigu pasiseks, tai tikrai ką nors pasieksiu. Bet tik vieno prašau: neklaus nieko, nes vistiek nepasakysiu... Remk mane visokiais būdais, nes esu labai vieniša.“

Jos intymus ir galbūt turinąs vidinis pasaulis išblėsta „beprotiško“ plano padiktuotos elgesio akivaizdoje ir privertęs nusisukti nuo etikos įtaigų, kai net Barbora Gifford leplelėjo: „Ar tu žinai, kas yra moteris be gėdos?“ Privertė nusisukti nuo gėrio ir blogio esminių prieštaravimų, įsikibus laikytis demoralizuojančių vėrunčių. Individualaus apsisprendimo „tiesa“ su kurtizanišku planu panažele nuveda į chaotiškus laukus, kur, atrodo, visa leidžiama, visa galima daryti, kad būtų imanu kartą užbaigti „keistas klajones“ ir saugiai gyventi „kaip dera tikriems Dievo vaikams“...

Atrodo, Amelijos individualios „tiesos“ negali pakeisti nei pradinis Gedimino pasipiktinimas, nei vėlyvesnis pasitenkinimas. Nuošalumoje lieka suvediotas Morris, suklaidinta Barbora ir net mažai nustebsę Džimis, o skaitytojas atsiduria didelių klausimų akivaizdoje: kaip kursis Amelija ir Gediminas, kaip išsikapstys iš įsikalto minčių srauto ir, svarbiausia, ar pinigų jėgos filosofija pateisins tolimesnę egzistenciją? Stai dėlko „Europietės“ netektų vadinti realistiniu romanu, o tik-tai impresionistine apysaka.

Kelios pastabos

Be reikalo knygos redaktoriai, jei tokių buvo, pakeitė Būdavo vardo formą (Stasių į Stasį). Būtų buvę naudinga pradžioje pridėti nors trumpą rašytojo gyvenimo bei kūrybos apybraižą: juk šiaip ar taip tai sukaitytinis leidinys.

Jeigu anksti miręs rašytojas neturėjo kada pataisyti knygos stiliaus ir kalbos nesklaidumų, vertėjo kaipur pridėti korektoriaus plunksnų.

Ypatingai derėjo atkreipti dėmesį į pergausų ir nestilingą „Ji net pajuto, kad ji į grįžta kažkokios nematomos jėgos. Ji net nustebo, ir viduje ji net pajuto netikėtą džiaugsmą... Ji matė, kad ten vėl atsigauna išdidumas. Ji pajuto naują pasitikėjimo bangą. Taip, joje yra jėgos, ir ji nepasiduos“.

Pasitaiko ir barbarizmų (vestibulis, halė, alijantai...) bei stambių korektūros klaidų: glėstų, pradėti kabą, atš, praėjus savaitėi, o 83 psl. ketvirtroje pastraipoje samšaitos net trys eilutės.

Stasiaus Būdavas šia apysaka neaplenkė ankstyvesnių savo kūrinų, nors jos intriga stipri, pririšanti, tačiau sužalota A. Maurois pažymėtu teizės romano slidžių keliu.

Stasy Būdavas, EUROPIETE. Nidos Knygų Klubo leidinys nr. 98, 1976 m., 173 psl. Kaina: 5.00 JAV dol. arba 2.50 svaro.

Atsiųsta paminėti

Vytautas J. Bagdanavičius, TAUTOS SAMPRATA IR LIETUVIŲ TAUTOS INDIVIDUALYBĖ. Paskaitų kursas Pedagoginiame Cikas Lietuvosistikos Institute. Spausdinta rotatorium. Autoriaus 1977 m. leidinys Čikagoje, 132 psl. Kaina — \$3. Gaunama „Drauge“, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

GYVOSIOS LIETUVYBES GROVEJAI ČIKAGOJE IR KITUR. Lietuvių Informacijos Komiteto leidinys nr. 1. Čikaga, 1977 m. Brošiūros pobūdžio 20 psl. leidinėlis. Kaina — \$1. Gaunamas pas platintojus.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LITUANISTIKOS INSTITUTO pirm. dr. J. Gimbutas pranešė spaudai, kad lituanistikos premijai paskirti komisija jau sudaryta Vasingtone. Jon pakviesti ten gyvenantys LI nariai: pirm. istorikas V. Trumpas, literatai A. Nyka-Niliūnas, A. Vaičiulaitis, tautosakininkė G. Krivickienė ir teisės istorikas dr. A. Plateris. Tūkstantį dolerių šiai premijai parūpino mecenatas kun. dr. J. Prunskis Čikagoje. Premiją numatoma paskirti už kurį nors mokslinį lituanistikos veiklą arba už nuopelnus lituanistikai.

NIUJORKO VYRU CHORAS „PERKŪNAS“ Filadelfijos Lietuvių Namuose gegužės 7 d. koncertine forma atlikęs amerikiečių S. Romberg'o operetę „Aukštinės dienos“, kurios originalus pavadinimas yra „Student Prince“. Lietuvių kalbon šia operetę išvertė solistes J. Augaitytė ir G. Ugianskienė. Pagrindinių vaidmenų atlikėjai — Vytautas Daugirdas ir Genė Ugianskienė, dirigentas — Viktoras Ralys. Scenovaizdžius ruošia dail. Česlovas Janušas, talkinamas P. Sandanavičius. Į talkininkų eiles yra įsijungęs ir scenos veteranas Henrikas Kačinskis. Operetės organizatorius bei chormeisteris yra kompoz. J. Stankūnas.

NIDOS KNYGŲ KLUBAS LONDONĖ savo leidinių sąrašą papildė 99 nr., kuriam buvo pasirinkta beveik 450 puslapių turinti M. Mykolaitytės - Slavėnienės knyga „Putinas mano atsiminimuose“. Autorė, gyvenanti Australijoje, yra V. Mykolaičio - Putino sesuo, kurią jis globojo apie 20 metų. Šiame laikotaryje ji turėjo progą iš arti stebėti savo brolių, pažintį jo būdą, matyti džiaugsmo ir nusivylimo momentus. Į atsiminimus yra įpintų Putino kūrybos pavyzdžių, pateikiama daug smulkmenų, kurios liečia ne tik jos brolių, bet ir anuoometinę gyvenimo aplinką. Knygos vertė padidina niekur lig šiol nespausdintos nuotraukos.

PASALUO LIETUVIŲ KATALIKŲ B-JOS visuomeninio premija laimėjo ekonomistas Kazys Kleiva, ateitininkus nuo 1922 m. Jis yra buvęs sendraugis centro valdybos pirmininku 1957-59 m. ALR Katalikų Federacijos pirmininku 1964-68 m. o šiuo metu yra vykdomasis PLKB pirmininkas. Šios \$5000 mecenatas — kun. dr. J. Prunskis Čikagoje.

M. K. CIURLIONIO KŪRYBOS VAKARAS kovo 19 d. įvyko Koelno Wehmerhaus Halls salėje, V. Vokietijoje. Į ten rengiamus muzikos vakarus susirenka kvietinė vokiečių visuomenė ir spaudos atstovai. Paskaita apie M. K. Ciurlionio muzikos ryšius su tapyba skaitė muzikologė D. Eberlein su muzikiniiais pianistais Gr. Wehmer interpaus, iliustracinėmis skaidrėmis ekrane. Dail. A. Krivickas kalbėjo apie M. K. Ciurlionio tapybos reikšmę dabartinei daliai. Vakaro globejai pianistai Gr. Wehmerer jis iškėlė M. K. Ciurlionio kūrinį leidini.

TARPTAUTINIS KULTŪROS FONDAS Londone, Britanijoje, surengė įvairių mokslininkų konferenciją, kurioje buvo svarstoma senesnių lietuvių atvykusio dr. Aleksandro Stroto pateikta tema „Taikos strategija kintančiame pasaulyje“. Konferencijoje dalyvavo ir prof. R. J. Misiūnas, JAV lietuvis, kuriam buvo įteikta sidabrinė Tarptautinio Kultūros Fondo taurė. Tokią taurę jau anksčiau yra gavę ir dr. A. Stroimas.

DIDŽIASIAS JAV LIETUVIŲ KOLONIJAS aplankė dvi viešnios iš saviletosios Kalifornijos — rašytoja Alė Rūta-Arbienė ir pianistė Raimonda Apeikytė. Bendras jų literatūros ir muzikos vakaras įvyko Detroito, Bostone surengtą R. Apeikytės koncertą savo humoristine kūryba papildė rašytojas Antanas Gustaitis. Juoko bangą sukėlė jo satyriniai eilėraščiai, feljtonas „Izidorius Kirikilas“. R. Apeikytės koncertą Čikagos Jaunimo Centre surengė lituanistinė Dariaus ir Girėno mokykla. Koncertas buvo pradėtas J. S. Bacho, L. Beethoveno kompozicijomis, ir programos vidurį įtraukiant Vi. Jakubėno „Pasaką“. Br. Budriūno „Audringas debesis virš Kauno“ išsonas „Mano tėvynė“, keturias latvio Medišno „Dainas“, J. Brahms'o sonatą, čikagiečio V. Jančio „Viziją“. Koncerto užsklandai R. Apeikytė buvo pasirinkusi tris M. K. Ciurlionio preludijas, F. Liszto kompoziciją „La Campanella“. Čikagos Jaunimo Centro vakaronėje, pakviesta skaučių seserijos vadijos, savo romanų ištraukas skaitė Alė Rūta. Ši viešnia iš Santa Monica miesto vakaronės dalyvių supažindino studentė V. Kerčelytę.

VINCUI RAMONUI buvo skirta Čikagos Jaunimo Centro vakaronė, susieta su antrąja jo romano „Dulkės raudonam saulėleidy“ laida. Knyga išleido JAV LB švietimo taryba. Todėl vakaronėje kalbėjo tarybos pirm. B. Juodelis ir knygu leidimo komisijos reikalų vedėja S. Petersonienė. Įdomią akademinių lygio paskaitą apie V. Ramono personažus romanuose „Dulkės raudonam saulėleidy“ ir „Kryžiai“ skaitė Aušra Liulevičienė. Savo kūrybinėmis paslaptimis dalijosi ir pats V. Ramonas, dialoginę ištrauką iš naujosios romano laidos skaitė M. Andrijonytė ir A. Žygas.

NAUJUOSIUOSE VILNIAUS OPEROS ir baletų teatro rūmuose premjeros susilaukė G. Puccini opera „Tosca“, pritaikyta didesnei scenai. Premjeriniam spektaklyje pagrindinius vaidmenis atliko Virgilijus Noreika ir Gražina Apanavičiūtė. Operą režisavo maskvietis G. Pankovas, pasinaudodamas rež. prof. B. Pokrovskio „Toscos“ pastatymu Didžiajame Maskvos teatre. Scenovaizdžius sukūrė taip pat maskvietis dail. V. Leventalis, o muzikinę dalį vadovavo vilnietis dirigentas V. Viržonis. Pagrindinius vaidmenis paruošė trys tenorai, trys sopranai ir trys baritonai: Cavaradossio — V. Noreika, J. Antanavičius, E. Eidukaitis, Toscos — E. Saulevičiūtė, G. Apanavičiūtė ir I. Zukaitė, Scarpio — J. Stasiūnas, V. Bakas, R. Vešiotas.

RESPUBLIKINĖ FOTOMEGEJU PARODA Vilniuje suteikė apie šimtą rinkinių fotografų su 300 nuotraukų. Vertintojai geriausiais portretistais pripažino rajonų grupę — traktietį V. Monkevičių, kėdainietį R. Zacharevičių, telšietį M. Silinską; miestų grupę — šiaulietį A. Ostasėnkovą, panevėžietį E. Korizną ir vilnietį A. Sabaliauską. Siužetinėse nuotraukose pirmavo: rajonų grupėje — kėdainietis S. Padalevičius, jonavietis J. Kieklė, raseinietis A. Užsienis; miestų grupėje — R. Augūnas iš Vilniaus, E. Bareišis iš Kauno, R. Dailidė iš Šiaulių. Trečią kategoriją sudarė peizažinės nuotraukos. Laureatų vardus jos laimėjo: rajonų atstovams — jonaviečiai V. Tatarųskiniui, radviliekiečiai K. Dijkokui, ukmergietis M. Černiauskaitė; miestų atstovams — klaipėdiekiui S. Golubeviui, kaunikiui R. Juškelniui, panevėžiškiui L. Skrebei.

TRIS JUOZO GRUŠO APSAKYMUS, išverstus A. Sukovskio, paskelbė latvių spauda: literatūrinis žurnalas „Karogs“ — „Mergaitė su balandžiais“, savaitraštis „Literatūra ir mokslas“ — „Nespejo išgerti už moteris“, dienraštis „Cina“ — „Nuo ko galima mirti“.

VILNIAUS MENO DARBUOTOJŲ RŪMŲ lankytojus su savo naujaisiais knyženkliais supažindino dail. Gražina Didelytė. Ji yra subtili grafikė, pasižymėjusi kruopščiai atliktais nedideliais metalo estampais. Jos knyženkliais būdinga romantišė idėja, motyvo suderinimas su stilistika, kaligrafišku užrašu. Keturias premijas G. Didelytė yra laimėjusi tarptautinėse knyženklių parodose Budapešte, Bledė, Malborkė.

ŠIAULIŲ LITERATŲ BŪRELIS, vadovaujamas A. Vaidilos, kultūros rūmų koncertų salėje paminėjo sidabrinę savo veiklos sukaktį. Iškilmėje, be šiauliečių literatų, dalyvavo svečiai iš Vilniaus — rašytojas J. Baltušis, žurnalistas A. Laurinčiukas, poetas A. Drilinga, literatūros kritikas S. Lipskis, jaunieji Kauno ir Panevėžio rašytojai. Pirmąja Zigmo Gaidamavičiaus - Gėlės premijos laureate poetė V. Jasakaitė. Šia pirmąja jauniems poetams, išleidusiems pirmąsias knygas, įsteigė Šiaulių rajono kolchozas „Už taiką“.

GRUZIJOS KALNŲ IR MIESTŲ VAIZDUS atskleidė centrinuose Vilniaus dailės muzėjus rūmuose atidaryta dail. G. Ceradžės tapybos darbų paroda, papildyta natūrmortais, piešiniais, teatrų dekoracijų eskizais. Tbilisn yra išsiųstas dail. A. Petruolio tapybos darbų rinkinys. Šios parodos įtrauktos į Lietuvos ir Gruzijos dailininkų bendradarbiavimo programą.

DAIL. ALDONOS SKIRUTYTĖS grafikos darbų parodą surengė Vilniaus dailės parodų rūmai. Jos kūryba, atspindinčiai lietuvių liaudies meno tradicijas, atstovavo estampų ciklai motyvnstės, taikos, tėvynės meilės temomis, gyvenimo aktualijoms skirti grafikos lakštai. Tarp šimto išstatytų kūrinių buvo ciklai „Mano Tėvynė dainose ir legendose“, „Lietuva — taikos sesė“, papildyti duokle kompartiniais — ciklais „Dainos kompiunimui“, „Lietuvos poetai apie revoliuciją“.

SVEDŲ DRAMATURGO A. STRINDBERGO dveju dailių pjesė „Panėlė Julija“ šiaulių dramos teatro pastatė vilnietis rež. G. Padegimas. Scenovaizdžius sukūrė dail. A. Jasovskis, muziką — kompoz. M. Urbaitis, pagrindinius vaidmenis — aktorai I. Liutikaitė, P. Plaulokas, T. Maliukevičiūtė.

VIDURINĖ JONO BILIŪNO MOKYKLA Anykščiūose rašytojo atminimą jo gimtadienio proga pagerbė specialiu literatūros vakaru. Mokytojai su mokiniais literatais gėlėmis papuošė J. Biliūno kapą, atliko literatūrinį montažą prie paminklo. Literatūros vakare apie J. Biliūną kalbėjo mokyklos direktorius V. Bražėnas, literatų būrelio vadovas mokytojas R. Raila, abiturientė V. Leonavičiūtė. Programoje su savo kūriniais dalyvavo svečiai — rašytojas J. Mikielinskas ir poetė A. Karosaitė.

VILNIAUS DRAMOS TEATRO AKTORIUS R. BUDRAITIS dalyvauja „Mosfilmo“ ir Bulgarijos kino studijų kuriamame filme „Julija Vrekskaja“, atskleidžiančiame bulgarų kovas su turkais.

V. Kst.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Pasauliniame jaunimo rankinio čempionate Goeteborge, Švedijoje, varžėsi 12 šalių rinktinės. Aukso medalį laimėjo Sovietų Sąjungos rinktinė, savo eilėse turėjusi du Kauno "Granito" komandos žaidėjus — Voldemarą Novickį ir Vaidą Sadaunyką. Sidabro medalį išsikovojo vengrai, bronzos — jugoslaviai.

Vilniuje pradėtos Sovietų Sąjungos II lygos futbolo pirmenybės pirmąsias rungtynes su Rybinsko "Saturnu" laimėjo "Žalgirio" komanda 2:0. Abu įvarčius įmušė naujasis komandos narys A. Mackevičius. "Žalgiris" šiomis rungtynėmis, kurios jam buvo tūkstantosios, pradėjo 31-ąją sezoną. Antroji šios lygos Lietuvos komanda "Atlantas" 2:1 įvarčių santykiu Klaipėdoje pralaimėjo pirmąsias šio sezono rungtynes su Smolensko "Iskra".

Tarptautinių moterų krepšinio turnyrą Krokuvoje laimėjo Sovietų Sąjungos jaunimo rinktinė, įveikusi Krokuvos rinktinę 103:53. Sovietų komandai 15 taškų šiose lemiamose rungtynėse iškovojė vilnietė I. Miškinytė.

Tradicinės bėgimo rungtynėse aplink Alytaus miestą, ši pavasarį surengtos jau aštuntą kartą, varžėsi 61 bėgikas. Greičiausiai 12 km 200 m nuotolį įveikė tarptautinės klasės sporto meistras alityškis P. Šimonėlis. Jam ir kitiems penkiems geriausiems pasirodžiusiems bėgikams įteikti prizai su tradicinėmis juostomis. Atminimo dovanom buvo įvertinti: šiaulietis V. Vėževičius — seniausias varžybų dalyvis ir penkiolikmetis alityškis V. Grygas — jauniausias.

Sovietų Sąjungos tarptautinės klasės sporto meistrų vardai suteikti keturiem Lietuvos dviratininkams — Kauno dinamiečiui A. Guzevičiui, Klaipėdos žalgiriečiui A. Mockui, Vilniaus nemuniečiui P. Čėčiui ir Utenos nemuniečiui D. Kolosovui.

Jaunujų "Žalgirio" draugijos boksininkų pirmenybės įvyko Kaune. Svorio eilės tvarka laimėtojai pripažinti: klaipėdietis E. Vaitkus, kaulietis R. Subas, vilnietis J. Minkevičius ir I. Zoniras, kauniečiai S. Jokūbaitis, H. Sabovas ir J. Zarenka, panevėžietis A. Sarkis, kauniečiai R. Ajauskas, A. Leskauskas, V. Siaurusevičius.

Lietuvos stalo teniso varžybose Kaune mišraus dvejetainio čempionais tapo kauniečiai A. Stankienė ir E. Zakarianas, vilniečiai A. Skaruliene ir B. Jurgutis įveikė 3:2. A. Stankienė su N. Sabulyte baigiminėje moterų dvejetainio kovoje nugalėjo A. Skaruliene ir N. Damaskienę 3:1. Vyru dvejetainio stipriausi buvo vilniečiai M. Krejeris ir B. Jurkaitis, antroje vietoje palikę kauniečius E. Zakarianą ir M. Duškęs. Laimėtojams įteiktos varžybų taurės.

Varšuvos ir Lietuvos rinkinių jaunų plaukimo varžybas, surengtas Kaune, laimėjo lietuviai 166:118 taškų santykiu.

Tradicinių Sovietų Sąjungos ir R. Vokietijos plaukikų susitikimą Geroje laimėjo vokiečiai 181:166. Sovietų rinktinėje buvo du Lietuvos atstovai — Violeta Penkauskaitė ir olimpietis Arvydas Juozaitis, abu plaukiantys krūtine. Šiaulietė V. Penkauskaitė laimėjo II vietą 200 m plaukime per 2 min. 40,40 sek. Ją pralenkė J. Bagdanova, ši nuotolį įveikusi per 2 min. 36,43 sek. Geresnį laiką jauniui atstovė V. Penkauskaitė buvo pasiekusi tarptautinėse varžybose Leningrade — 2 min. 39,65 sek. A. Juozaitis 100 m plaukime taip pat turėjo tenkintis II vieta, pralenktas vokiečio G. Arniko. Leningrade A. Juozaitis ši nuotolį buvo nuplaukęs per 1 min. 6,11 sek., o Geroje prirėkė 1 min. 6,15 sek. Vokiečio G. Arniko laikas — 1 min. 5,88 sek.

SPORTAS VISUR

Pasaulinių futbolo pirmenybių P. Amerikos zonos nugalėtojais tapo Brazilijos, Bolivijos ir Peru vienuolikės. Paskutinėse rungtynėse Peru 2:1 įveikė Čilę ir tapo šios grupės nugalėtoja. Peru dar turės peržaisti su Europos zonos IX grupės nugalėtoju, kad galėtų dalyvauti pasaulinių pirmenybių baiginiuose žaidimuose 1978 m. Argentinoje. IX Europos zonos grupę sudaro Rusija, Vengrija ir Graikija.

Pasaulinių šachmatų pirmenybių ketvirtąjį etapą susitikime vengras L. Portis lengvai nugalėjo daną B. Larseną 6,5:3,5. Kitame šio ketvirtąjį etapą susitikime rusas L. Polugaevskis laimėjo prieš brazilietį H. Mekingą 6,5:5,5. Rusas B. Spaskis ir čekas V. Hortas numatytus žaidimus baigė lygiomis 6,0:6,0. B. Spaskiui padaryta apendicito operacija, ir papildomos varžybos atidėtos. Likusiame ketvirtąjį etapą žaidime rusas V. Korčnojus, kuris yra pasitraukęs į vakarus ir gyvena Olandijoje, nugalėjo taip pat rusą T. Petrosianą 6,5:5,5. Tokiu būdu pusbaigymje žais V. Korčnojus — L. Polugaevskis ir L. Portis prieš B. Spaskį, V. Horto nugalėtoja.

Paskutinį kartą V. Korčnojus — T. Petrosianas žaidė 1974 m. Tuomet V. Korčnojus aiškiai nugalėjo T. Petrosianą. Pastarasis aiškinosi, kad V. Korčnojus po stalo jam tyčia spardęs koją, kad neleistų jam susikaupti. A. S.

VYCIO ŽINIOS

Ilgametį klubo darbuotoją Joną Budrį ir Anelę Budrienę, švenčiančius sidabrinę jungtinių sukaktį, sveikiname ir linkime ilgiausios metų.

Kairėje — BALYS RINKEVICIUS, dešinėje — VALERIJONAS BALČIUNAS LFLS čiuožkyje Kaune apie 1935-36 metus. Nepriklausomoje Lietuvoje prie sportinės veiklos ugdymo prisidėjo ne tik sportininkai, bet ir teisejai. Visi jie priklausė Lietuvos Futbolo Teisėjų Kolegijai. Kauno sporto klubai davė didžiausia skaičių teisėjų. Jais buvo: LFLS — V. Balčiūnas, Janulevičius, Valodka ir N. Čerėkas, "Tauro" — J. Grigalaukas ir M. Tubis (vėliau JSO), "Kovo" — Žebrauskas ir Nevinskas ("Kielich"), LGSF — Matulevičius ("Bonzo"), Keturakis ir Klimas, "Makabi" — Reichmanas, Poždzeris, KSK — "Kultus" — Amonas. Krepšinio teisėjais buvo: LFLS — Č. Dauksa ir N. Čerėkas, JSO — Baltrūnas, Sačkus ir Grišnovas, "Grandies" — Zaroskis. Žymiausių futbolo teisėjų laikytinas V. Balčiūnas. Jau 1923-27 m. su Steponu Dariu ir V. Stašinskiu (abu LFLS) sudarė Lietuvos rinktinės vartininkų elitą. Pradžioje Balčiūnas žaidė "Kove", bet vėliau perėjo į LFLS. Su S. Garbačiausku įsteigė Lietuvos Futbolo Lygą ir Futbolo Teisėjų Kolegiją. Visada buvo skiriamas teisėjų svarbesnėms futbolo rungtynėms. V. Balčiūnas Lietuvoje buvo baigęs VD universiteto ekonomikos fakultetą. Po II D. karo atvyko į JAV. Dirbdamas vakarais, po 10 metų studijų užbaigė inžinerijos mechanikos skyrių ir buvo pakviestas tame pačiame universitete dėstyti. Šiuo metu p.p. Balčiūnai gyvena Floridoje, Pompano Beach. Abu yra pensininkai. Jis vis dar veikus visumėnininkas. Prieš pusantų metų turėjo priepuolį — kraujo išsiliejimą smegenyse, bet pasveiko. Buvę nepriklausomos Lietuvos sportininkai ir žiūrovai bei visa lietuviška visuomenė linki p.p. Balčiūnams laimingų ir našių metų Floridos auksinės juostos pakrantėje. I. a.

Skautų veikla

• Pasaulio skautų globėjo, šv. Jurgio šventę užbaigta žiemos metų "Satrijos" ir "Rambyno" tuntų veikla. Po pamaldų Prisikėlimo šventovėje balandžio 24 d. įvyko trumpa tuntų sueiga par. salėje. Sveikino šios parapijos klebonas ir LSS vyr. dvasios vadas v. s. T. Augustinas, OFM. Kanados rajono vadas v. s. K. Batūra įteikė ordiną "Už nuopelnus" su rėmėjo kaspiniu Laimai Senkevičienai, kurioji įvyko apdovanota Vasario 16 proga už sktn. Stepo Kairio muzikinio vieneto globą. Jaun. skautų žodį atliko M. Galūnė, D. Grybaitė, R. Skemaitė ir A. Bitenaitė; vilkiuko — V. Vėlyvis ir M. Slapšys; prityr. skautė-tės — R. Grybas, A. Kasperavičiūtė, A. Siminkevičiūtė, O. Jurėnaitė, K. Šimkutė, R. Slapšytė, D. Sukauskaitė, A. Sinkevičiūtė I vyr. laipsnius pakeltos — į v. sl. D. Draugelytė, į sl. R. Karosaitė, į psl. A. Bireitaitė, D. Sukauskaitė, D. Valiukaitė, V. Valiukaitė, S. Zenkevičiūtė; į vair. I. P. Stauskas. Sueiga papildyti skautiškais pa-

sirodymais ir dainomis sunkiai sekėsi dėl laiko ribotumo ir nepalankių sąlygų salėje.

• Bal. 23. Obuolių Dienoje, nežūrint lietingo oro, dalyvavo gausus būrys vilkiukų, kiek mažiau skautų. Daugiausia obuolių pardavė M. Slapšys.

• Kunigaikštienės Birutės vyr. skautų dr. vės sueigį balandžio 26 d. pas R. Valickienę peržiūrėta žiemos veikla ir nustatyta programa vasarai. Kaziuko mugės pelnu nartata paremti naujuosius P. Amerikos skautų vienetus. Iškyla gamtonumatyta birželio 11 - 12 d. d.

• "Rambyno" tunto vilkiukai, baigę žiemos sezono veiklą, nuosirdžiai dėkoja tėvams pranciškonams už patalpas ir R. Druskiui už visokeriopą pagalbą.

• Vykstantieji autobusų į Klevelandą renkasi gegužės 13 d., 7.30 v. v., prie Lietuvių Namų. Iš Klevelando bus išvažiuojama sekmadienį, 3 v. p. p. Č. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ra išryškines. Taigi, jis greičiausiai nesulaikys prasidėjusio bėgimo. Net ir federacinė vyriausybė yra sustabdžiusi planus Kvebeko provincijai parūpinti daugiau federacinių darbų, išskyrus dviejų naujų kalėjimų statybą.

Nuo gegužės 1 d. Ontario provincijoje pabranginamos gydytojų paslaugos valstybinės OHIP sveikatos draudos rėmuose. Už vizitą pas gydytoją pacientas turės mokėti \$8, metinis sveikatos patikrinimas kainuos \$12,50. Gydytojai už ligonio apšilimą namuose dienos metu gaus \$15, nakties metu — \$22,50. Šiuos ir kitus gydytojų paslaugų pabrangimus beveik visais atvejais padengs OHIP drauda. Ontario sveikatos ministerijos duomenimis, metinės OHIP draudos išlaidos pakils iki \$3,8 milijono.

Ontario parlamento rinkimai įvyks birželio 9 d. Premjeras W. Davis, turėjęs mažumos vyriausybę nuo 1975 m., parlamentan tikisi grįžti su konservatorių dauguma. Priežastimi rinkimams skelbti buvo pasirinktas būtų nuomos kontrolės įstatymo pratęsimas. Premjero W. Davis vyriausybė norėjo leisti nuomos padidinimą 8%, o NDP socialistai pasisakė už 6%. Liberalai pareikalavo, kad tas nuosimtis nuo š. m. spalio 14 d. būtų susietas su federacinės vyriausybės antiinflacinės kovos gairėmis, algy bei kainų didini-

Glorija Nešukaitytė centrinės Ontario provincijos turnyre laimėjo dvi pirmas vietas: mergaičių 17 m. klaseje ir mišraus dvejetainio varžybose po roje su latviu V. Skujins.

Tarpusavio stalo teniso turnyras vykdomas pratybų metu Toronto L. Namuose. Jame dalyvauja nemažas būrys jaunųjų stalo tenisininkų. Tuo tarpu turnyre be pralaimėjimų pirmąją P. Tutlys. A. S.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR ST. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BLOOR — DUNDAS, atskiras tributas, 14 kambarių; vandeniu šildomas; arti Bloor gatvės ir Lietuvių Namų; 2 garažai; įmokėti apie \$25.000.

INDIAN ROAD, arti Bloor ir požeminio, atskiras namas, 9 kambariai; užbaigtas rūsys; vandeniu šildomas; privatus įvažiavimas, dvigubas garažas; įmokėti apie \$20.000.

BOUSTEAD, atskiras tributas, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio. Kaina nužeminta.

BLOOR ST. KRAUTUVĖ — "Cleaning" verslas — valykla ir pastatas arti Lietuvių Namų; verslas veikia jau 40 metų; įmokėti apie \$15.000.

EVANS — COLBECK, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštus, pilnai užbaigtas rūsys (3 kambariai), 2 prausyklos, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai; namas geroje vietoje ir gerame stovyje; garažas; įmokėti tik \$10.000.

KLIAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

HIGH PARK TRIBUTAS, originalus namas, po 2 miegamuosius, 16 metų senumo, su krosnine ir šaldytuvais, 3 garažai, vandeniu apšildomas, arti parko ir požeminio susisiekimo; įmokėti apie \$20.000. Reikia parduoti.

HOWARD PK. — INDIAN RD., modernus, atskiras namas; 25 pėdų salonas, 16 kambarių, vienas iš gražiausių namų High Parko rajone, vandeniu apšildomas, gaisro apsaugos įrengimai, privatus įvažiavimas, garažas; įmokėti apie \$25.000.

DOVERCOURT — COLLEGE, netoli Prisikėlimo parapijos, atskiras gražus namas, 10 kambarių; vandeniu šildomas; 3 virtuvės, 2 prausyklos, didelis kiemas, 2 garažai; savininkas ima vieną atvirą mortgicijų.

JANE — ANNETTE, gražus vienaauštis su pilnai užbaigtu rūsiu, elektrinis apšildymas, privatus įvažiavimas, garažas; įmokėti apie \$8.000.

ANNETTE — RUNNYMEDE, atskiras, 10 kambarių, pilnai modernizuotas namas; užbaigtas rūsys, privatus įvažiavimas, 2 garažai; įmokėti apie \$10.000.

Reikalingi pinigai mortgicijoms (pirmieji ir antrieji) geros palūkanos.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS
489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirminiame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8 1/4% už 1 m. term. dep.	9 1/2% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	
8% už spec. taupymo sąsk.	9 1/4% už mortgicijus
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 15 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupe dydye, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, posūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mo hair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

AB

A & B ELECTRIC CO.

iveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINAS ARTICKONIS GINTAS ARTICKONIS

Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)

Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

CHOLKAN

R. Cholkán & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE

HIGH PARK BLVD., didžiulis 18 kambarių atskiras namas; 6 kambariai pirmame augšte, 6 prausyklos, mūriniai garažai su labai plačiu privačiu įvažiavimu; apie \$40.000 įmokėti, lieka viena skola; puiki vieta nuomojimui; gausa apie \$173.00 nuomos į savaitę, plius 6 kambarių butas šeiminiui; prieinama kaina.

RUNNYMEDE — BLOOR, 8 kambariai per du augštus, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, apie \$30.000 įmokėti, lieka viena skola.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaauštis (bungalow), užbaigtas rūsys su baru, puikus didžiulis kiemas, garažai su privačiu įvažiavimu.

BABY POINT, gražus 8 kambarių per du augštus atskiras namas, 3 prausyklos, puikiai užbaigtas rūsys su baru, atviru židiniu ir išėjimu į labai gražų kiemą; dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; rami vieta, privatumas; apie \$25.000 įmokėti; lieka viena skola.

VAKARUOSE, modernus, maždaug 15 metų senumo 10 butų apartamentas su balkonais; apie \$33.000 metinių pajamų; apie \$70.000 įmokėti, privatus įvažiavimas su garažais.

JANE — BLOOR, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; garažas; lieka viena skola.

P. KERBERIS,

2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555 namų 535-1584

REALETY LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

WESTMINSTER AVE. — RONCESVALLES, gražus-didelis pajamų namas; 11 kambarių, 3 virtuvės, 3 prausyklos, 4 kambariai pirmame augšte. Savaitinės nuomos pajamos \$155. Įmokėti \$15.000.

BLOOR — QUEBEC AVE., mūrinis, atskiras namas, 8 kambariai per du augštus. Didelis sklypas, platus soninis pravažiavimas, garažas. Įmokėti \$12.000; viena atvira skola.

PARKSIDE DR. — GARDEN AVE., 7 kambarių namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, įrengtas rūsys. Įmokėti \$5.000.

SUNNYSIDE — WRIGHT AVE., atskiras namas, 9 kambariai, 3 virtuvės, 3 prausyklos, vieta didiam garažam. Naujai atremontuotas. Įmokėti \$10.000.

HIGH PARK BLVD. — INDIAN RD., atskiras mūrinis namas, 10 kambarių, 3 virtuvės; 3 prausyklos, garažas. Prašo \$58.900, įmokėti \$8.000.

HWY Nr. 2 — COLBORNE, maždaug 90 mylių į rytus nuo Toronto, apyaujami pastatas, mūrinis, 8 dideli kambariai ir 3 akrai gražios žemės arti Ontario ežero. Prašo \$38.500 su \$67.000 įmokėjimu. Geras parkyns.

HAMILTONE, Kenilworth gatvė, 20 kambarių (4 butai), atskiras, mūrinis namas, visą laiką išnuomotas. Prašo \$59.000 su \$10.000 įmokėjimu.

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)

Toronto Real Estate Board narys

Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 11 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8 1/4%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
	depozitų-čekių s-tas 6%

Ketvirtadieniais 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Penktdieniais 10 - 8	asmenines 9 1/2%
Šeštadieniais 9 - 1	nekl. turto 9 1/4%
Sekmdieniais 9.30 - 1	investicines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupe dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidos. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REISKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLIAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP • registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudos fondus mokslui eiti

2 Carlton Street, suite 714

Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881

Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylių, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

MIRĖ STUDENTAS

Balandžio 17 d. po ilgos kovos su vėžio liga mirė 19 m. amžiaus tesulaukęs stud. Eugenijus Kriaučiūnas, žinomas visuomenininkų ir duosnių lietuviškų reikalų rėmėjų Irenos ir dr. Leono Kriaučiūnų sūnus. Baisioji liga buvo pastebėta maždaug prieš dvejus metus. Kai Čikagoje nebeatsirado gydytojų bei klinikų, kurios jaunuolį gydytų, dr. K. Bobelis surado vieną iš geriausių vėžio klinikų Houstone, Texas valstijoje, ir pats Kriaučiūnas su ligoniu ten nulydėjo. Taip beveik dvejus metus Kriaučiūnų dienos bėgo tarp Houstono ir Čikagos priemiesčio Palos Park, kur jie gyveno. Houstone jaunuolio gyvybei gelbėti buvo naudojami patys moderniausi vaistai. Geriausi gydytojai-specialistai stovėjo prieš dilemą: arba mes vėžį nugalėsime, arba vėžys mus. Pradžioje būdavo dienų, kai Eugenijaus sveikata smarkiai pagerėdavo; grįžęs į mokyklą, žaisdavo pamėgtą krepšinį, nes buvo puikus sportininkas-krepšininkas. Kai vėl skausmai suremdavo, su savo mylima motina, tėvo palydėti, skrisdavo į Houstoną. Tiesą, vaistai palengvindavo padėti, bet kartu naikino organizmą.

Praėjusį pavasarį, nors jau gerokai ligos iškamuotas, Eugenijus baigė gimnaziją ir pradėjo studijuoti Purdue universitete neakivaizdinių korespondenciniu būdu. Čikagoje baigęs lietuviškąjį Montessori darželį ir aktyviai dalyvavęs lietuviuose skautuose, Eugenijus, šalia krepšinio, taip pat domėjosi ir lietuviškais reikalais, gražiai lietuviškai kalbėjo.

Laikui bėgant matėsi, kad nei geriausi specialistai, nei moderniausi vaistai, nei tėvų išleisti simtai tūkstančių dolerių baisios ligos nebuvę. Balandžio 17 d. kelionėje pas gydytojus jauna gyvybė užgeso.

Mirusio studento palaikus J. Evans laidotuvų koplyčioje, Čikagoje, lankė minios žmonių, tiesiog eilėmis plaukdamos prie karsto. Balandžio 20 d. jo palaikai ilgos vilkstinės automobilių buvo palydėti į Marijos šventovę Marquette Parke, kur Mišias atnaušo ir giliai prasmingą pamokslą pasakė kan. V. Zakarauskas, giedant solistams D. Stankaitėi ir J. Vazneliui. Po Mišių net 175 automobilių vilkstinė nulydėjo Eugenijaus palaikus į Sv. Kazimiero liet. kapines, kur prie atviros duobės sąsara riedėjo ne tik per jo tėvelių, jo sesučių, giminių, bet ir daugumos jį palydėjusių skruostus. Dr. L. Kriaučiūnas, mirusio tėvelis, pažįstamas ir daugeliui kanadiečių (vadovavo III ir IV tautinių šokių šventės rengėjų komitetui), ir p. Kriaučiūnienė yra ilgamečiai "Dainavos" ansamblio globėjai, "Grandies" taut. šokių grupės globėjai, Montessori darželio pagrindiniai fundatoriai.

Skausmo valandoje Irenai ir dr. Leonui Kriaučiūnams, o taip pat dukroms Jolitai ir Vidai bei giminėms giliausia mano ir šeimos užuojauta.

KRAITIS LIETUVYBEI

Atidžiai seku žinias spaudoje apie Kanados Lietuvių Fondo veiklą ir jo augantį kraitį. Turiu susirinkęs nemažai iškarų ir ateityje palyginsiu abu fondus — Kanados ir JAV. JAV Lietuvių Fondo (kitų vadinamo milijoniniu) visuotinis narių suvažiavimas įvyksta gegužės 7 d. Jaunimo Centre, Čikagoje. Balandžio 14 d. vakarą Jaunimo Centro kavinėje, pasipuošusioje naujaisiis dail. Lapsio vitražais, buvo suaukta speciali spaudos konferencija LF reikalui. Dalyvavo fondo idėjos iškėlėjas ir vienas pagrindinių jo iniciatorių — daktarinis LF valdybos pirm. dr. A. Razma, tarybos pirm. dr. G. Balukas, investavimo komisijos pirm. P. Kilius, pelno skirstymo komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis, tarybos bei valdybos narių ir lietuvių spaudos bei radijo atstovai. Pirmininkavo LF v-bos informacijos reikalų vadovas Vl. Būtenas, iškėlęs septynis pagrindinius klausimus, į kuriuos atsakinėjo pirmininkai ir kiti. Po to spaudos ir radijo atstovai dar pateikė savo klausimus. Aplamai, LF padėtis yra stipri ir užtikrinta. Narių skaičius pastoviai auga — balandžio 14 d. jų buvo 4,267. Auga ir pagrindinis kapitalas, persirits per \$1,300,000. Nuo fondo įsikūrimo iki š.m. sausio 1 d. pajamų turėta \$557,787 arba 6.69%. Išlaidos per tą laiką siekė \$153,861 (1.85%), grynų pelno gauta \$403,926 (4.8%). Ta suma skirstymo komisijos išdalinta įvairiems lietuvių švietimo ir kultūros reikalmams.

Pelno skirstymo komisijos darbas nėra lengvas. Prašymų ateina labai daug. Dr. K. Ambrozaičio pranešimu, 1976 m. buvo gauti 62 prašymai \$184,800 sumai, kai tuo tarpu komisija skirstymams turėjo tik \$49,000. Patenkinti buvo 33 prašymai, nepatenkinti — 29. Didžiausia suma — \$14,600 paskirta JAV LB švietimo reikalmams.

Kaikam gali būti nesuprantamas "išlaidų" paragrafas, sudarantis 1.85%. Tai yra grynai administracinės išlaidos: kuklios algos įstaigos tarnautojams-pensininkams, nuoma už raštinės patalpas, telefono, pašto, raštinės išlaidos. Amerikiečių panašūs fondai administracijai išleidžia iki 15% ar daugiau bendro kapitalo, tuo tarpu LF vėrčiasi su kiliais skatikais. Pernykščiai metai fondui buvo tikrai derlingi, nes įplaukė net \$103,738 naujų įnašų. Todėl nebe reikalo v-bos pirm. dr. A. Razma pastebėjo: "Visi darbai atlikti, ir didelė suma pinigų surinkta gero organizuotumo dėka fondo būstinėje ir taip pat pasišventusių LF organizatorių LB apylinkėse darbo dėka."

JAV Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje Jaunimo Centre, Čikagoje. Iš kairės: Balys Brazdžionis, J. Janušaitis, Vl. Būtenas, M. Remienė, E. Razmienė ir Al. Baronas

Nuotr. J. Tamulaičio

A+A

Petronelė Lietuvninkienė,

gyvenusi Scarborough, mirė 1977 m. balandžio 28 d.; velionies Motiejiaus žmona, mylima Petrės Armolavičienės ir Jono motina, Romo ir Raimundo senelė, Magdaleonos (ponios Tarvydienės) sesuo.

Laidotuvių Mišios buvo atnaušautos Prisikėlimo šventovėje, Toronte, 1977 m. gegužės 2 d.; palaidota Sv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Kandidatai į KLB Toronto apylinkės tarybą

Rinkimai bus 1967 metų gegužės 15 dieną

- Baubinas, Algis
- Bubulytė, Joana
- Butėnas, Petras
- Dauginis, Vladas
- Dūda, Laimutis
- Juzukonis, Algis
- Laugalis, Vytautas
- Lelis, Jonas
- Nešukaitis, Jonas
- Paliulytė, Brigita
- Puteris, Algis
- Raudys, Kęstutis
- Rusinas, Marius
- Saplys, Bronius
- Seškus, Linas
- Silnikaitė, Žibutė
- Simanavičius, Algis
- Simanavičienė, Hilda
- Stanulis, Teodoras
- Steponaitis, Henrikas
- Sukauskas, Augustinas
- Tautkevičiūtė, Aldona
- Urbanaitė, Rūta
- Zemaitis, Algis
- Zilinskienė, Rūta

Sol. Rimas Strimaitis balandžio 23 d. atliko meninę programą Čikagos lietuvių gydytojų baliuje, kuriame dalyvavo apie porą šimtų asmenų. Ta proga jis aplankė sol. St. Barą ir kitus Čikagos tautiečius. Sol. R. Strimaitis tebesilavina dainavimo mene ir sekmadieniais dažnai gieda pamaldų metu Anapilio salėje.

Etninės Ontario Spaudos Sąjunga balandžio 26 d. savo narių susirinkimam pakvietė Daugiakultūrės Ontario Draugijos atstovus — prof. B. Honey ir T. Rachwall paskaitai apie minėtos draugijos užmojus. Istorijos prof. B. Honey papasakojo apie Ontario vyriausybės finansuojamą istorijos draugiją, kurios uždavinys — rinkti archyvinę medžiagą apie ateivių veiklą. Skaidrėse jis parodė daugybę

nuotraukų, pavaizduojančių įvairią senųjų ateivių veiklą. Iš lietuvių veiklos jis parodė tikrai socialdemokratų protokolo knygos viršelį ir vieną jos puslapį. Profesorius skatino rinkti visą archyvinę medžiagą ir perduoti istorinės dr-jos archyvu, kurios būstinė yra 5 Hoskin Ave., Toronto, Ont. M5S 1H7. Tel. 979-2973. Šiame susirinkime iš lietuvių dalyvavo V. Matulaitis ir kun. Pr. Gaida.

"Northern Mosaic", Thunder Bay daugiakultūrės draugijos dvimėnesinis laikraštis, atsiųstas "T2" redakcijai, kovo-balandžio numeryje daug rašo apie lietuvius. Beveik visas baltiečių sekcijos puslapis paskirtas lietuviams. Dr. E. Jasevičiūtė rašo apie Lietuvos nepriklausomybę ir pateikia informaciją apie lietuvių veiklą.

St. Catharines, Ont.

MOTINOS DIENA bus minima gegužės 8 d. Programoje — pamaldos už lietuves motinas, atitinkamas žodis po pamaldų, trumpa meninė dalis, paruošta šeštadieninės mokyklos bei "Nemuno" ansamblio jaunimo. Gėles šiam minėjimui bei pamaldoms skiria apylinkės valdyba.

YRA TRYS KANDIDATAI į krašto tarybą — Antanas Gverzdys, Stasys Janušonis ir Petras Polgrimas. Rinkimai įvyks gegužės 15 d. tuoj po pamaldų pranciškonų vienuolyno salėje. Visi lietuviai prašomi dalyvauti rinkimuose. Reikia balsuoti tik už du kandidatus, nes tiek skirta mūsų apylinkėi.

DALYVAUJAME IR SIEMET kanadiečių renginiuose. Tai Folks Arts didysis paradas, tautybių pasirodymas ir vakaras arenoje, kur su lietuviškais valgiais mums atstovaus P. Kalainienė ir V. Zemaitienė. Paradas įvyks gegužės 28 d.

LIETUVIŲ IR ESTŲ vakaras (Open House) įvyks gegužės 26 d. Multicultural Centre, 185 Bunting Rd. Bus parodos bei abiejų tautybių valgių ir gėrimų stalai. Vyr. šeimninke sutiko tam vakarui būti vilnietė Marija Paukštienė. Pradžią — 6 v. v., pabaigą — 9 v. v. Mūsų pareiga gausiai aplankyti šį pasirodymą, nes nei mūsų, nei estų čia nėra daug.

SPAUDOS, RADIO BEI TELEVIZIJOS darbuotojų priėmimas įvyko balandžio 29 d. Daugiakultūriame Centre. Lietuvių spaudos atstovas jame irgi dalyvavo.

KETVIRTASIS LIETUVIŲ TEATRŲ FESTIVALIS įvyks Toronte š. m. gegužės 21 — 22 d. ir gegužės 28 — 29 d. d. Niagaros pusiasalio tautiečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Kor.

KANDIDATAI Į KRAŠTO TARYBĄ

KLB krašto tarybos rinkimų, įvykstančių š.m. gegužės 15 d., Toronto-Oakvillės apylinkės kandidatų vyriausios rinkiminės komisijos patvirtintas

SĄRASAS

- Baziliauskas, Leonas
- Bireta, Vytautas
- Cepas, Silvestras
- Čuplinskas, Eugenijus
- Jokūbaitis, Stasys
- Juozapavičiūtė, Gabija
- Juzukonis, Algis
- Kakevičienė, Janina
- Karka, Jonas
- Kuolas, Almis
- Kuolas, Augustinas
- Kurpis, Gediminas P.
- Masionis, Saulius
- Meiklejohn, Irena
- Mikalauskas, Barnabas
- Puteris, Algirdas
- Rinkūnas, Antanas
- Sernas, Gytis M.
- Simanavičius, Jonas R.
- Skrebūnas, Alfonsas
- Skrinskas, Vytautas
- Stabačinskas, Vladas
- Stanulis, Teodoras
- Steponaitis, Henrikas
- Vaičiūnas, Juozas

Į KLB Toronto-Oakvillės apylinkės tarybą reikia išrinkti 18 narių, todėl kiekvienas gali balsuoti nedaugiau kaip už 18 kandidatų.

Balsavimo vieta ir laikas — 1. Prisikėlimo parapija — 9 v. 13 v., 2. Anapilis — 10 v. 13 v., 3. Lietuvių Namai — 12 v. 15 v., 4. Evang. liuteronų Išganytojo parapija — 9 v. 11 v.

Atlikime tautinę pareigą — visi, sulaukę 18 metų, balsuokime!

KLB Toronto-Oakvillės rinkiminė komisija

Aštuntasis (a) Maironio mokyklos skyrius išleido savo laikraštėlį "Varpas". Jame išspausdinta daug mokinių rašinėlių. Vieni jų rašyti mašinėle, kiti — ranka. Nepažymėta kas šį leidinį, spausdintą duplikatoriumi, paruošė bei redagavo.

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervedimas baldai ir kt. Vežamas turtais pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus)

Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v. r iki 7 v. v.

Tėviškės Žiburiai • 1977. V. 5 — Nr. 18 (1421) • 9 psl.

A.a. Petronelė Prastenienė

mirė 1977 m. vasario mėn. 11 d.

Daug gerasirdžių žmonių lankė mūsų mamytę ligoninėje. Negalėdami kiekvienam asmeniškai padėkoti, reiškiamo visiems savo padėką bent šiuo viešu žodžiu, ypač N. Pr. Marijos seselėms.

Nuoširdžiai dėkojame klebonui kun. P. Ažubaliui už maldas ir velionės palydėjimą į kapus; Tėvams pranciškonams už atnaušautos gedulo Mišias Prisikėlimo parapijos šventovėje. Taip pat didi padėka šešiams karsto nešėjams.

Nerandame žodžių atsidėkoti visiems už gausias šv. Mišių aukas, pareikštas užuojautos žodžiu ar raštu, dalyvavusiems šermyse bei palydėjusiems velionę į kapines. Dėkojame p.p. Uogintams, Greičūnams; p.p. Dulkienei, Ūkelienei, Jankevičienei už pagamintus skanious pietus. Nuoširdus ačiū p.p. Rūkienei, Purienei, Kuisiėnei, Balsiėnei, Vitkūnienei, Matjošaitienei, Seliokienei, Dranginienei už pagamintus skanious pyragus. Dėkojame visiems, kurie patarnavo prie stalų ir vrtuvėje.

Duktė ir žentas Bronė ir Jonas Morkūnai
Anūkas Jurgis Dubauskas su šeima

Mielam mūsų draugui

A+A

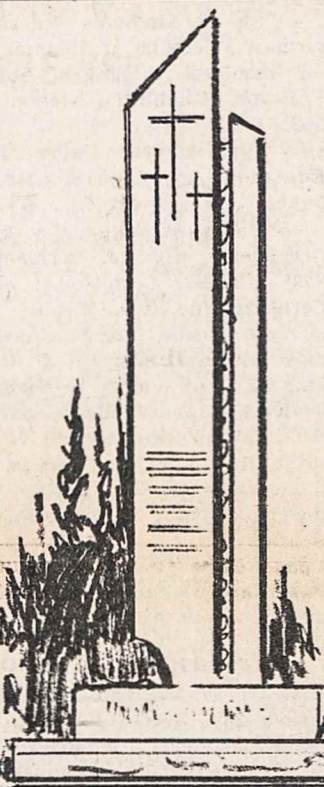
Justinui Pikšilingiui

mirus, žmonai JADZEI, dukteriai VALEI, žentui

ir anūkams bei Lietuvoje likusiems giminėms reiš-

kiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime —

Janulevičių šeima

Gamina įvairius meniškų kapų paminklus. Projektai paruošiami skulptoriaus iš Europos. Paminklai gaminami pagal Jūsų projektus arba pageidavimus. Taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų. Kainas galite sužinoti be jokių įsipareigojimų. Dėl pasitarnavimo kreiptis į Mr. King dirbtuvės patalpoje

769-0674

SMITH MONUMENT CO. LTD.
349 Weston Rd., Toronto, Ontario

HETHERINGTON

KELIONIŲ AGENTŪROJE
visus kelionių reikalus į
betkurį šalį sutvarkys

Marius Rusinas

(9 v.r. —
5.30 v.v.)

Tel. 531-4674

1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FRANK BARAUSKAS

LIMITED,
REALTOR

3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8

Ištaigos telefonas: 233-3323

- namai
- ūkiai
- investicijos
- mortgijai

PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARVYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD. ir

W. G. DRESHER

REAL ESTATE •
REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO
M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.

Narys "Better Business" Biuro

OKULISTAS

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.

Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami
susitarus telefonu

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

Heritage Life Assurance Company

Commerce Court, Toronto

Greitas ir tikslus

KOMPIUTERIO

patarnavimas

piniginiais

reikalais

LIETUVIAMS

- Registruotos pensijos
- Polikimo planavimas
- Investicijos
- Drauda

- Gyvybės
- Invalidumo
- Pajamų
- Verslo

Ištaigos: 863-9709 Rima Zubaitė, B.A. Namų: 762-6122

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, įrengiam gaisro apsaugą (smoke detector)

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

BALTIC EXPORTING CO.

SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ

- Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
- Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.

Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai

Toronto, Ont. M6R 2N5 **531-3098** S. ir F. Janavičiai

DRAUDA

Balio Maskeliūno ištaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

2224 Dundas Street W.,

Toronto, Ontario M6R 1X3

TORONTONT

Anapilio žinios

— Praėjusį sekmadienį 10 v. pamaldų metu keturi vaikučiai priėmė pirmąją Komuniją. Solo giedotojo sol. R. Strimaitis, akomponuojamas muz. S. Gailevičiaus. Vaikus pirm. Komunijai paruošė sesuo Michaelė Brizgytė. Jai nuosirdi padėka.

— Lietuvos Kankinių šventovės darbai vyksta sparčiai. Statybos fondui aukojo \$500 (\$2.000): A. O. Skrebūnai; \$200: B. J. Bilkštys-Richardson; \$150: A. Juzeliūnienė; po \$100: A. J. Bacevičiai, M. N. Janušaičiai (Oakville), E. A. Empakečiai, A. M. Kuolai; \$50: p.p. Sukasakiai; \$25: D. Karosas. Visiems geradariams nuosirdi padėka.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti: a.a. Vincas Trečiokas, a.a. Justinas Pikšilingis ir a.a. Petronėlė Lietuvninkienė. Velionių artimiesiems nuosirdi užuojauta. Šią savaitę iš kitų kapinių į lietuviškąsias perkeltami: a.a. muz. A. Dvarionas, A. Dvarionienės motina, A. Rusinienės tėvelis ir Janušaitis iš Kitčenerio. Kapinių lankymas — gegužės 29 d., 3 v.p.p.

— Praėjusį sekmadienį 11 v. pamaldų metu pamokslą pasakė anglikonų kun. Michael Bourdeaux iš Britanijos.

— Sv. Jono lietuvių kapinėse pamatai naujais paminklams bus pradedami kasti kita savaitę.

— Pamaldos: šį penktadienį, 8 v. r., p.p. Zenkevičių šeimos intencijai; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. Joną Juodį, 11 v., už a.a. Jieva Janulytę ir a.a. Valeriją Gintvainienę. — Šį sekmadienį KLB Toronto apylinkės valdyba surinks solidarumo įnašų vokelius, kurie buvo išdalinti praėjusį sekmadienį.

— Susituokė: Rocco Patafio ir Rūta A. Vinskaitė. Ruošiasi tuoktis Darius P. Vaičiūnas ir Vita M. Balčiūnaitė.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Šį antradienį, gegužės 3 d., 8 v.v., renkasi posėdžio finansinis parapijos komitetas šventovės patalpose.

— Sekmadienį, 9.30 v.r., pamaldos bei sekmadienio mokykla.

— Parapijos taryba renkasi gegužės 10 d., 8 v.v. Dėmesio! Šeštadienį, gegužės 14, pradedant 9 v.r., bus parapijos šventovės bei kiemo metinė valymo diena: visi parapijiečiai kviečiami įtakla. Juo daugiau ateis, juo greičiau bus atliktas darbas.

— Balandžio 30, 4.30 v.v., susituokė Gertrūda Langaitė su Uno Mart Viires. Daug laimės vedybiniam gyvenime!

— Silvija Sarkutė atsisakė nuo vargonininkės pareigų. Nuosirdžiai dėkojame Silvijai už pavyzdinę septynerių metų tarnybą. Laikiniai vargonais pamaldų metu groja Petras Šturmčas.

— Pamaldos su šv. Komunija įvyks Sekminėse, gegužės 29, sekmadienį, 9.30 v.r.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms už suruoštą man tokį puikų mergvakarį ir už visą didelį darbą bei laiką jį organizuojant. Didelis ačiū už jūsų dovanas, kurios man visada liks neužmirštos. Ačiū visoms viešioms, kurios rado laiko ateiti į mano mergvakarį, ir toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti. Ačiū visoms už dovanas, kurios man gyvenime bus naudingos ir liks malonių Jūsų prisiminimų.

Nuosirdžiai visoms dėkinga — Rūta Vinskaitė

HIGH PARK RAJONE išnuomojamas pirmame aukšte su atskiru įėjimu kambarys ir virtuvė pensininkui arba vyresnio amžiaus asmeniui. Tel. 537-4264.

ISNUOMOJAMI trys kambariai ir virtuvė netoli Prisikėlimo šventovės Toronto. Tel. LE 3-5094

NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

PARDUODAMAS pilnai įrengtas rezidencinis vasarnamis: 3 miegamieji, gyvenamasis kambarys, valgomasis kambarys, virtuvė, įrankių kambarys, gerai izoliuotas; židinis, denis, 3 įrankiam sudėti pastatėliai, sodas. Savininkas išvyksta iš provincijos. Pavykimas pardavimas. Skambinti tel. 889-0748.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausių keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

FOTOGRAFIAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydai tel. 537-3684.

GELES IVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Simin-kevičienė, telefonu 763-6256 po 6 v.v. Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausių kelių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Gegužinės pamaldos šio kiadieniais — kas vakarą 7 v., šeštadieniais — po 9 v. Mišių, sekmadieniais — po 11.30 Mišių.

— Rengiasi santuokai Rimgaudas A. Sirutis su Daiva O. Kriksčiūnaitė ir Vaclovas V. Caplikas su Patricia A. Wishart.

— Motinos Dienos Novenos Mišios laikomos 8 v.r. kasdien per visą gegužės mėnesį, sekmadieniais ir šeštadieniais — 9 v.r.

— Parapijos choras autobusu vyksta į Klevelandą, kur su Šv. Jurgio par. choru koncertuos to parapijos 50 metų sukakties iškilinėje. Išvyksta gegužės 7, šeštadienį, 6 v. r., iš klebonijos kiemo. Yra vietos ir nechoristams. Skambinti P. Murauskui 763-6984.

— Iš mūsų šventovės balandžio 30 d. palaidoti: Vincas Trečiokas, 84 m. (paliko brolią P. Naudžiūviene ir gimines — E. L. Gotceitius, S. P. Gotceitius, I. E. Ehlers, E. Vabalienė, E. J. Matulaitis, D. V. Kazlauskas); Petronėlė Lietuvninkienė, 86 m., gegužės 2 d. (paliko sūnų Joną, dukrą Petrą Armolavičienę, jos sūnų Romą). Mirusiųjų artimiesiems reiškiami gilia užuojauta.

— Parapijos tarybos stovyklavietės priežiūros sekcija dėkoja par. bankui už \$200 auką. Jau pradėta tvarkyti stovyklavietės vasaros stovykloms. Būtinai reikia pirkti čižnių. Jei kas galėtų nupirkti ir paaukoti stovyklos lovų dydžio čižnių, prašom pranešti V. Taseckui tel. 279-0363, sekcijos pirmininkui, arba B. Genčiui tel. 532-8531.

— Genės Kongelienės meno paroda įvyks mūsų Parodų salėje gegužės 28-29 d.d.

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Seneliai ir ligoniniai lankomi namuose iš anksto susitarus. Prašoma skambinti į kleboniją 533-0621.

— Pakrikštyta: Daina-Natalija, Edmundo ir Laimos Stanevičių duktė.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Stasį Černiauską, užpr. J. Černiauskienę, 8.30 už Stasį Černiauską, užpr. J. Černiauskienę, 9 v. Motinos Dienos novenos Mišios, 9.20 Stravinskų šeimos intencijai, užpr. Z. J. Starvinskų, 10 v. už Vandą ir Vladą Simkevičius, užpr. Vanda Yčienė ir S. S. Miniotai; sekmadienį 8 v. už Rozaliją ir Juozą Kavaliauskus, užpr. S. A. Viskontai, 9 v. Motinos Dienos novenos Mišios, 10 v. už Stasį Vaitiekūną užpr. J. Vaitiekūnaitę, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Joną ir Nataliją Baltakius, užpr. I. Vadauskienę.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje dalyvavo 230. Svečių knygoje pasirašė: P. Jaudegis, G. Misevičius, O. ir G. Melnykai, A. Kaminskaitė, J. ir K. Blekaičiai.

— Motinos Dieną, gegužės 8, LN ruošia pagerintus pietus prie papuštų stalų. Atsilankiusioms motinoms bus prisegamos gėlės.

— Gegužės 8, sekmadienį, 2 v.p., par. Karalienės Mortos salėje ruošiamas LN vėjais ir kultūrinės veiklos komiteto pobūvis pagerbti tal-kininkams ir informuoti apie ateities planus.

— Muziką J. Govėdą gimtadienio proga pasveikino "Varpo" choristai. Prie jų sveikinimų jungiasi LN Moterų Būrelis ir LN valdyba bei administracija.

— Teatrų festivalio bilietai jau gaunami pas: L. Cesėkienę. Tel. 766-7972.

— LN vyrų rengiama gegužinė bus birželio 5 d. Clavieville parke — greitkeliu 7 ir 50 sankryžoje. Pradžią — 12 v.

Ateitininkų veikėjai ir Maironio mokyklos mokytojai Ramutei Birgelytei, besiruošiančiai ištekti už inž. Jono Žiuraitį, buvo suruošti net trys mergvakariai. Jaunimas jai suruošė atskirą pobūvį gegužės 1 d. pas Rūtą Čepaitę.

PADEKA

Teprima nuosirdžiausią mano padėką dr. A. Valadka, kuris per ištisą eilę metų rūpinosi, slaugė ir gydė mano a. a. mamytę Petronėlę Prastenienę.

Bronė Morkūnienė

ANAPILIO KNYGYNĖ

gautas nedidelis kiekis Šv. RAŠTO N. TESTAMENTO II DALIES (laškai ir Apreiškimas). 655 psl., kieti viršeliai. Vertė arkiv. J. J. Skvirskas. Speciali kaina: tik \$2 (buvo \$5). **NAMU IR ARTIMIAUSIOS AP-LINKOS ŽODYNELIS.** Paruošė R. Černius. \$2.50. V. Pėteraitis, LIETUVISKAI - ANGLISKAS ŽODYNAS, III taida, 579 p., \$8.50, \$10.50. Juozas Loidušis, 13-JI LAIDA (pasakojimų pyne jaunimui), 254 psl., \$4. VI. Būtenas PENNSYLVANIOS ANGLIAKASIU LIETUVA. Nuotraukos — Alg. Kezio, SJ. 344 didelio formato puslapiai, \$20.

REIKALINGAS VASARNAMIS Wasagoj — Springhurst bet kuriuo diem savaitėm rugpjūčio mėnesį. Skambinti Hamiltone 545-2885 po 6 v. v. arba rašyti: I. Jakimavičiūtė, 315 Houghton Ave. South, Hamilton L8K 2N4.

Motinos Dienos ir mokyklų užbaigos iškilinė buvo surengta gegužės 1 d. L. Namų salėje. Įžanginį žodį tarė apyl. valdybos pirm. P. Šturmčas, invokaciją skaitė kun. A. Prapakas. Maironio mokyklą baigusius (10 skyrių) pristatė jos vedėjas J. Andriulis, augstesniųjų lituanistinių kursų — lektorius A. Rinkūnas, pažymėjimus įteikė gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Iškalbos konkursą laimėjusiems dovanas įteikė L. Namų valdybos atstovas T. Stanulis. Mokyklą ir kursus baigusius mokinius sveikino gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, m-lų tarybos pirm. kun. P. Azubalis, tėvų k-to pirm. Pr. Dovidaitis, klasių auklėtojai — S. Bubelienė, A. Vaičiūnas ir G. Paulinienė. Baigusiujių vardų atsisveikinimo žodį tarė O. Jurenaitė ir P. Meiklejohn.

Antroji iškilmės dalis buvo skirta motinoms pagerbti. Rašinių Motinos Dienos tema skaitė R. Murauskaitė. Sibelijaus kūrinį planiu atliko R. Meiklejohn, poeto Brazdžionio eilėraščių deklamavo L. Vaitonytė. Dvi dainas duetu padainavo A. Dovidaitytė ir A. Biskytė. Baletu grupė atliko išraiškos šoki, paruoštą G. Ginotienės ir V. Javraitės. Grupę šoko: M. Salmiraitė, D. Stadytė, D. Dirmantaitė, D. Kalendraitė, G. Salmiraitė, Z. Prakapaitė, J. Uleckaitė. Literatūrinį vaizdėlį V. Krėvės "Silkės" atliko R. Rauth, R. Rimkutė, N. Slivinskaitė, V. Čuplinskas, M. Sungaila. Paruošė L. Nakrošienė. Mergaičių choras padainavo keletą dainų. Jį paruošė Z. Silininkaitė, akompanavo L. Janušauskaitė. Iškilmės baigtos Lietuvos himnu.

Visi gėrėjosi puikiai paruošta ir atlikta programa, po kurios mokiniai buvo pavaišinti.

Baigusieji X skyrių

SLIAIS METAIS TORONTO MAIRONIO MOKYKLA BAIGIE SIE MOKINIAI:

- Eugenijus Bajorinas
- Kęstutis Banelis
- Andrius Baziliauskas
- Gailė Bražytė
- Rimas Ciplijauskas
- Vainius Dobis
- Vytas Gataveckas
- Linas Grybas
- Laima Janušauskaitė
- Onutė Jurenaitė
- Tomas Kasperavičius
- Daiva Kolyčaitė
- Edis Kulikauskas
- Gytis Matulevičius
- Petras Meiklejohn
- Ramona Murauskaitė
- Edis Paškus
- Lidija Radzevičiūtė
- Gintas Sendžikas
- Rasa Simanavičiūtė
- Danutė Skukauskaitė
- Edvardas Slapšys
- Jurgis Stoškus
- Morkus Sungaila
- Asta Sernaitė
- Raimundas Turūta
- Juozas Zenkevičius

Baigusieji lituanistinius kursus

- Kristina Dambaraitė
- Rima Gustaitytė
- Vida Janulaitytė
- Dana Jokūbaitytė
- Birutė Nakrošaitė
- Vida Petkevičiūtė
- Ričardas Punkskis
- Algis Rimkus
- Gailius Senkevičius
- Tomas Senkevičius
- Andra Stadytė
- Antanas Stauskas
- Rimas Ulba

Maironio mokykla ir lituanistiniai kursai išleido 1976-77 m. metų metraštį, plačiai apimančį abiejų institucijų gyvenimą. Jame sudėta daug nuotraukų ir mokinių rašinių. Techniškai leidinys paruoštas ir atliktas pasigėrėtinai. Jį koordinavo Maironio mokyklos vedėjas J. Andriulis, spausdino "Time Press Ltd.", viršelį piešė dail. D. Kuolienė (Stončiūtė), rinko Aldona Kuolienė, korektūras taisė Z. Didžbalienė, nuotraukas darė St. Dabkus. Redakcinę komisiją sudarė: J. Andriulis, S. Bubelienė, A. Kuolienė, D. Kuolienė, A. Vaičiūnas. Lituanistinių kursų dalį redagavo A. Rinkūnas. Leidinys atspausdintas su parama mecenatų — J. Strazdo, J. Kudabos, O. ir I. Delkų, A. ir O. Skrebūnų, J. ir B. Danaičių.

Toronto moksleivių ateitininkų kuopa metinės šventės proga išleido tradicinį laikraštėlį "Pirmyn Jaunime". Išleidimo data — 1977 m. balandis. Jame yra daug ir gana įdomių rašinių, rodančių dabarties moksleivių galvoseną įvairiais klausimais. Laikraštėlio išleista 40 numerių (nuo 1958 m.). Gaila, redakcija nepažymėta, puslapiai nenumeruoti. Techniškai galėtų būti geriau atspausdintas.

Inž. Vytautas Balsys, Kanados Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas, sunegalavęs širdimi, gydosis šv. Juozapo ligoninėje.

DANTŲ GYDYTOJAS, ortodontikos specialistas,

Dr. R. D. Karka

perkėlė savo kabinetą į naujas patalpas — BAYVIEW PLACE SHOPPING PLAZA,

239 Sheppard Ave. E., Suite 201 (Tarp Yonge-Bayview g-vių)

Kabineto telefonas 221-9767

Žurnalistikos kursai Etninės Ontario Spaudos Sąjungos iniciatyva rengiami Ryersono politechnikos institute gegužės mėnesį. Jei kas iš jaunų lietuvių būtų suinteresuotas, tesikreipia į "TZ" redakciją.

Stayner-Wasaga ir apylinkių lietuviai Motinos Dieną minės gegužės 8 d., 6.30 v.v., Golden Apple" restorane. Po oficialiosios dalies bus vakarienė. Vakarienė užsisakoma iš anksto telefonu 428-2105 (p. Lapavičius).

KLK Moterų Dr. Jos Prisikėlimas par. skyriaus narių susirinkimas — gegužės 15 d. po 11.30 v. Mišių Parodų salėje. Programoje — einamieji reikalai ir Irenos Ehlers paskaita "Mokykla — šeimos prieša ar draugas?" Visos narės ir viešnios maloniai kviečiamos. Valdyba

Dail. Adomo Galdiko paveikslų paroda, globojama Anapilio Moterų Būrelio, įvyks gegužės 28-29 d.d. mažojoje Anapilio salėje.

"Aušros" vasaros stovykla įvyks liepos 3-16 d.d. Tėvų pranciskų stovyklavietėje prie Wasagos, Ontario. Priimami vaikai nuo 7 iki 16 m. amžiaus. Stovykla pritaikyta neorganizuotam lietuviškam jaunimui. Registracijos blankai bus paruošti gegužės pabaigoje. Jieškomi vadovai ir vadovės. Kandidatai turi būti bent 17 metų amžiaus ir mokėti lietuvių kalbos. Informacijų kreiptis į Prisikėlimo par. raštinę (1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8) arba skambinti 416-533-0621.

Toronto skautininkų-kių ramosės rudens koncertą nutarta rengti spalio 2, sekmadienį, L. Namuose. Pakviesta sol. Daila Mongirdaitė.

Kanados pašto patarnavimai tebėra labai liet ypač Toronto ir apylinkės srityje. Vienas "TZ" skaitytojas kreipėsi raštu į pašto vadovybę šiuo adresu: Quality Assurance Branch, Confederation Heights, Ottawa, Ont. K1A 0B1. Jis gavo atsakymą iš "Customer Service Manager" J. J. Demerah, kuris apgalvestavo pašto vėlavimą ir paaiškino, kad taip yra dėl Toronto pašto kėlimosi į naujas patalpas. Esą netolimoje ateityje reikalai pagerės. Tokius paaiškinimus bei užtikrinimus gauna ir "TZ" administracija. bet reikalai nė kiek negerėja.

Teatrų festivalis Toronto

Ketvirtasis S. Amerikos lietuvių teatrų festivalis rengiamas Toronto š. m. gegužės 21-22 ir 28-29 d.d. Jis prasidės V. 20, penktadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo par. salėje oficialiu atidarymu ir hamiltoniško "Aukuro" paruošta B. Srugos drama "Pavasario giesmė".

1977. V. 21 Anapilio salėje įvyks "pavasario šokiai". Gros Londono "Atspindžiai". Programoje: linksma vakaris (atliks "Aitvaras" ir "Aukuro" aktorai). Bus baras, bufetas, loterija.

1977. V. 22 Lietuvių Namuose 3.30 v.p.p. Toronto "Aitvaras" vaidins Stasio Pilkos inscenizuotą 3 v. komediją "Žemės rojus".

1977. V. 28 Lietuvių Namuose 3.30 v.p.p. Cicero jaunimo vaidintojų būrelis vaidins Kvirino Rūnimo 2 v. dramą "Laisvės kaina".

1977. V. 28 Prisikėlimo salėje 7.30 v.v. Los Angeles dramos sambūris vaidins B. Pūkelevičiūtės 3 v. dramą "Prisikėlimas".

1977. V. 29 Lietuvių Namuose 5 v. p.p. vaidins Vytauto D. Čikagos šaulių meno kuopelė Anatolijaus Kairio 5 v. komedija "Didysis Penktadienis".

1977. V. 29 Prisikėlimo parapijos salėje 7.30 v.v. įvyks festivalio žymenų įteikimo vakaras su linksma programa ir vakariene.

Bilietus galima gauti TORONTE pas V. Ignaitį, 7 Prentice Cr., Weston. Tel. 242-4689. HAMILTONE pas A. Juozapavičių, 20 Kensington St. Tel. 544-5015. Bilietų kaina į vaidinimus suaugusiems — \$4, moksleiviams — \$2. Bilietus į žymenų vakarienę galima užsisakyti Toronto: B. Biretienė, 199 Sylvan Ave., Scarborough, Ont. Tel. 261-4312. Hamilton — K. Mikšys, 18 Barton St. Tel. JA-9839. Bilietų kaina į žymenų vakarienę — \$12.50.

Festivalį globoja KLB krašto valdyba.

Metinė ateitininkų šventė šiais metais buvo surengta šeštadienį, balandžio 30 d. Ji buvo vo pradėta 5 v.p.p. koncelebracinėmis Mišiomis, kurias atnavašavo kunigai — Pr. Gaida, A. Prapakas, J. Staškus Prisikėlimo šventovėje. Pastarasis pasakė dabarties tema pamokslą. Jaunimas dalyvavo su vėliavomis ir giedodavo lietuviškas giesmes. Po religinės dalies visi susirinko didžiojo salen, kur jaunieji ateitininkai davė įžadų. Į sceną, kurioje stovėjo vėliavos, vienas po kito suėjo įžodinininkai: jaunutė Ramona Baliūnaitė, moksleiviai — Aldona Biretaitė, Natalija Slivinskaitė, Rimas Čepas, Algis Rimkus, Morkus Sungaila; studentės — Rima Bumbulytė, Ramunė Stravinskaitė, Lina Vaitiekūnaitė, Rūta Vaskevičiūtė. Įžodžio apeigas atliko dv. vad. kun. A. Prapakas, ženkleius bei juosteles įteikė kun. prof. A. Paškus ir moksle. c. valdybos atstovas R. Kulias. Sveikinimo žodį cv vardu tarė R. Kuliasas, Toronto sen draugių — V. Bireta. Raštu sveikino Filadelfijos moksleiviai. Rengėjų vardu padėkos žodį tarė B. Čepaitienė. Gražiai ir sklandžiai programą pranešinėjo Rūta Čepaitytė.

Paskaitai buvo pakviestas kun. prof. A. Paškus iš Otavos universiteto. Jis pavyzdžiais dėstė dabarties Vakarų pasaulio tendenciją išsilaivinti nuo visų vartų. Toji karta, kuri išsilaivino nuo visko, pateko į dvasinę tuštumą, kurioje įjiesko kelio i vertybių pasaulį. Jeigu anksčiau buvo pabrėžiamas išsilaivinimas nuo ko, tai dabar akcentuojamas išsilaivinimas į ką, t.y. vertybių pasaulį. Pastarasis pasiekiamas respektuojant prigimtine vertybių hierarchiją ir einant Kristaus užmėtu keliu.

Po sočios vakarienės buvo loterija, kurios paskirtis — padengti šventės išlaidas. Vakarienėje dalyvavo apie 250 asmenų (žymiai mažiau jų buvo pamaldose). Tai rodo, kad ateitininkų veikla tebėra gyva, nors stokoja aktyvių judintojų.

Svečias ir Britanijos kun. M. Bourdeaux, lydimas Amerikos Lietuvių Katalikų Tarnybos ir religinės šalpos vedėjo kun. K. Pugevičiaus, lankėsi Toronte gegužės 1-2 d. d. žymusis svečias yra Kestono instituto steigėjas ir direktorius, anglikonų kunigas, knygų autorius ir žurnalo redaktorius, pažįstas daug lietuvių Britanijoje ir JAV-se. Jis yra studijavęs Sov. Sąjungoje ir laisvai kalba rusiškai. Yra parąšęs veikalą anglų kalba apie Lietuvą ir pavadinęs "Land of Crosses". Jam išleisti jis telkia lėšas savo kelionėms po Kanadą ir JAV-bes. Toronto lietuviams jis kalbėjo gegužės 1, sekmadienį, Anapilio salėje pamaldų metu, pasakydamas pamokslą anglų kalba. Po pamaldų jis padarė pranešimą apie savo instituto darbus mažojoje Anapilio salėje ir atsakinėjo į dalyvių klausimus. Auditorija buvo gana gausi ir domėjosi svečio darbais Lietuvai ir kitiems Sov. Sąjungos okupuotiems bei valdomiems kraštams. Daug kas parėmė finansine auka. Svečio pranešimus organizavo KLK Centras. Pastarojo noras buvo sudaryti tokias sąlygas, kad svečias galėtų prabilti ir visų trijų lietuvių parapijų lietuvius, bet dėl tai sekmadienį gausių kitokių iškilnių bei renginių nebuvimo įmanoma.

Svečio kun. M. Bourdeaux kontaktais su Toronto lietuviams rūpinosi KLK Centro pirm. dr. J. Sungaila. Jis pirmininkavo susirinkimui, kuriame svečias padarė pranešimą, ir Centro vardu įteikė auką. Planuojama ateityje sutelkti daugiau lėšų, kad kun. M. Bourdeaux veiklas apie Lietuvą greičiau išvystytų pasaulį.

Toronto kredito kooperatyvas "Parama" parėmė Toronto Maironio mokyklą \$2,644.00 ir Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas — \$1,500.00. Mokyklos vadovybė nuosirdžiai dėkoja.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį kun. dr. F. Jucevičius pamoksle iškėlė laidotuvių blogų papročių įsigalėjimą. Kai numirėlis yra atvežamas į šventyklą paskutinį kartą, už jo vėlę yra aukojamas Mišios. Žmonės daugiausia susėda galiniuose šventovės suoluose, palikę numirėlį priekyje viena. Klebonas prašė į tai atkreipti dėmesį, susėsti priekiniuose suoluose, greta mirusio, jam išreiškiant pagarbą. Kitas blogas paprotys — kai artimieji mirusio vardu ruošia visiems laidotuvių dalyviams pusryčius, kurių metu išgeriama daug alkoholinių gėrimų. Rengėjai turėtų žymiai sumažinti alkoholį ir išlaikyti pusryčiuose prideramą rimtį.

— Gegužės 14 d. — lituanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas. Po 12 val. pamokų mokyklos salėje bus visiems mokiniams, išskyrus IX sk. abiturientus, įteikiami pažymėjimai. Gegužės 15 d., 5 v. p. p., paseseles bus abiturientų iškilmingas pagerbimas, pažymėjimų ir dovanų įteikimas, dalyvaujant Bendruomenės pirmininkui, mokytojams, tėvams ir mūsų parapijos kunigams.

— KLK Moterų Draugijos Montrelio skyriaus iškviesta Klevelando "Grandinėle" montrealiečiams paliko labai malonų ir neužmirštamą įspūdį. Pagarbą priklauso kat. moterų dr-jos valdybai, daug darbo idėjųsiai ir viską sėkmingai tvarkiusiai. "Grandinėle" iškyla kaip didelė lietuvių kultūrinė jaunimo grupė ir sceninių šokių orkestras. "Grandinėle" vadovauja L. Sagys su žmona Aleksandra ir padėjėju Gintautu Neimantu.

— Mūsų par. salė įvyko "Grandinėle" susipažinimo vakaras. Dalyvavo daug jaunimo ir svečių. Buvo vakarienė, kurią paruošė kat. moterų dr-jos narė J. Adamonienė su dukra. Šokiams grojo Algio Lapino grupė "Perkūnas".

— Visi montrealiečiai yra kviečiami dalyvauti kun. dr. F. Jucevičiaus naujos knygos "Mintis dialektiniame žaisme" sutiktuvėse gegužės 14 d. 7.30 v. v., šv. Kazimiero par. svetainėje. Su knyga supažindins Vytautas Jonynas. Ta pačia proga bus sustota prie dviejų anksčiau kun. dr. F. Jucevičiaus parašytų knygų. Vakaro programą papildys sol. Gina Čapkauskienė. Pabaigoje — pokalbiai, vynas ir kava. S. Sk.

KLK Moterų Draugijos Montrelio skyrius, minėdamas savo veiklos 25 metų sukaktį, ryžosi kviešti tolimo Klevelando "Grandinėle" — 40 asmenų ansamblį.